

Brassói Lapok

XL. évfolyam

63 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Vasárnap

1934. évi március 18

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre: postai szétküldéssel postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve havonként 60 lej. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, fél évre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, fél évre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — **HIRDETÉSEK** díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 6 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56—58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK DÉST!

A kladnoi koldusok

Nem tudom, aktuális-e ezekben a zivatáros napokban az emberi jóságról értekezni, arról a láthatatlan s mégis jelenvaló erőről, melyet se bomba, se mérge, se gáz nem tudott kiirtani a földről. Ha szentimentális lennék, azt mondhatnám, hogy a jóság segíti át az emberiséget az anyagi és lelki válságokon, ha exakt akarnék lenni, azt állíthatnám, hogy a jóság malter, mely a társadalmat felépítő tégladarabokat összetartja.

Rájöttem ugyanis, hogy a jóság is sőtét szenvedélyeink közé tartozik, pokoli erő, mely nem hagy nyugton aludni, üldöz és kénytelenül követeli jussát. Nem tudom, mi könyebb, kártyásnak, morfinistának vagy jóságosnak lenni? A jóság mindenestre a legmakaesabb szenvedélyek egyike.

Mindez azért jutott eszembe, mert egy boulevard-újságban azt olvastam, hogy a csehországi Kladnóban a koldusok sztrájkba léptek. Kladno város bölcse kupaletanása a közelmúltban elhatározta, hogy koldusszelvényeket bocsát ki, melyeket a polgárok a város szociális ügyosztályánál megvásárolnak s alamizsna helyett átnyújtják a kéregetőnek, akitől a város azután visszaváltja a kupónokat, miközben pontosan ellenőrizheti, hogy a könyöradományok valóban csak a legingesebb kezekhez jussanak el. Ezzel a rendelkezéssel a kladnoi koldusok (ők tudják miért) nem értették egyet. S hogy haragjuknak és méltatlankodásuknak megnyilatkozási formát adjanak, egyszerűen passzív rezisztenciába léptek, két héten keresztül nem koldultak, se szelvényt, se készpénzt nem fogadtak el, hanem még megszokott nyomoruknál is keservesebb helyzetbe hozták magukat s várták az eredményt.

Ma hozzák a lapok a hírt, hogy a kladnoi koldussztrájk fényes eredménnyel végződött, amennyiben a város megszüntette a szelvényrendszert s visszaadta a koldulásnak régi, patriarchális formáját, a tényérbe hullajtott alamizsna szabadságát. A koldusok tehát győztek Kladnóban.

A mi számunkra azonban ez a győzelem többet jelent egy foglalkozási ág, egy társadalmi osztály vagy népréteg vélt jogainak érvényesítésénél. Mi a hír olvastára riadtan kapunk homlokunkhoz s legszívesebben felujjonganának ebben a füszeres koratavaszban, hogy ilyen nyilvánvalóan láthatjuk, miszerint a jóság éppoly szükséges az emberiségnek, akár a kenyér, az autógummi vagy az újság. Ha akarom, szükséglet, de a valószínűségben ennél sokkal intenzívebb valami szenvedély.

A kladnoi koldusok értik mesterségüket s amellet kitünő pszichológusoknak bizonyultak. Tudták, hogy ha tízenegynapon át nem adnak alkalmat a polgároknak, hogy olcsó pénzen jó, jótékony lehessen, a magára és gondjaira maradt lélek háborogni kezd benne s a kladnoi tehetőségek mindent elkövetnek majd, hogy a régi rendet visszaállítsák. Mert a jóság nem tűr korlátokat s ha mégis elébe állítják, elementáris erővel lerombolja őket.

Végre:

Megszületett az adósságrendezési törvény szövege

60 százalékos adósságcsökkentés az összes mezőgazdák számára

Városban a jelzálogadósságokra lesz 25 százalék engedmény

Bukarest, március 17.

Csütörtökön este a kormánypart állandóválasztmányja befejezte az adósságrendezési törvény tárgyalását és megadta annak végleges formáját. Az ülésről hivatalos közleményt adtak ki, amely azonban csak annyit közöl, hogy a törvény elkészült, pénteken délután bemutatják az összes vidéki szervezetek vezéreinek, akik ecélből Bukarestbe jöttek gyűlésre, a jövő hét elején pedig Tatarescu miniszterelnök benyújtja a törvényjavaslatot a parlamentbe. Előzőleg a minisztertanács is felülvizsgálja, de valószínűleg semmit sem változtat rajta. A javaslaton most már legfeljebb a képviselőházi vita során törtenhetik módosítás.

A hivatalos közlemény még mindig nem közli a törvény pontjait, a fővárosi lapok azonban illetékes helyről származó érte-

sülésekre hivatkozva máris megírják, hogy mit tartalmaz az új és az adósságrendezés végleges elintézésül szánt javaslat. A hírforrások közt vannak némi eltérések, főleg az adósságelengedés százalékanál és annál a kedvezményről, amelyet a mezőgazdasági adósok az időelőtti fizetés fejében élveznek, a legtöbb megbízható értesülés szerint azonban a törvény a következőképpen néz ki:

A mezőgazdasági birtokosok, bármilyen kiterjedésű földjük van, egyetlen adóscsoportot képeznek s valamennyien élvezik az adósságrendezés előnyét. Vagyis a korábban szereplő 250 hektáros megszorítást is törölik.

Az eredeti tervezetek szerint ugyanis 250 hektáron felüli birtokosoknál a hitelezőknek joga lett volna vitássá tenni az

adós fizetőképességét s így az adósságrendezést.

Az összes mezőgazdasági adósok tartozásait 60 százalékkal leszállítják, a fennmaradó összeget pedig 15 év alatt 3 százalék kamat mellett kell kifizetni. Az adósságrendezés magátólérteendő (automatikus) vagyis kiküszöbölik az eddigi érvényben volt összes fermaságokat.

Mezőgazdasági adósnak tekintendő minden gazda, aki jövedelmének legalább 30 százalékat — az adóhivatali igazolása szerint — a mezőgazdaságból húzza.

Ha a mezőgazdasági adós két éven belül kiegyenlíti tartozását, 60 százalékos helyett 70 százalékos adósságelengedésben részesül.

Sokkal szűkmarkubbban bántak a városi adósokkal

A városi adósok csak 25 százalékos adósságelengedést élveznek s a fennmaradó 75 százalék 10 év alatt, 6 százalékos kamattal fizetendő. Ezt az adósságrendezést azonban csak azok élvezik, akiknek ingatlanuk van jelzálogosított tartozásuk. Akiknek csak válladósságuk van, nem esnek a törvény hatálya alá.

Egészen új a törvénynek a kereskedőkre és bankokra vonatkozó szakasza.

Eszerint a kereskedők és bankárok, a kikre különben az adósságrendezési törvény nem vonatkozik, szintén részesülnek benne, ha vállállományuknak leg-

alább 30 százaléka mezőgazdasági eredetű.

Természetesen az adósságrendezés csak a mezőgazdasági váltótárca erejéig kerül alkalmazásra.

Tekintve, hogy a Nemzeti Bank és a népbankok erősen károsodnak az adósságrendezés által, kártalanításukra a kormány évi 450 millió lej vesz fel az állami költségvetésbe. Ennyiben tehát az állam finanszírozza az adósságrendezést.

Más hírforrás szerint a Creditul Rural, azaz a Falusi Hitelintézet adóssái nem esnek a törvény érvénye alá viszont az ő számukra külön törvény készül.

Külön gondot fordítottak a törvény meg-

alkotásánál arra, hogy ne lehessen megtámadni alkotmányellenesség címén, mint az az előző konverziós törvényeknél szokásos volt. Ecélből előírták, hogy

az adósságrendezés nem kötelező: viszont a hitelező, aki a fenti feltételek melletti rendezést nem akarja elfogadni, 15 évig várhat, amely idő alatt csak 2 százalék kamatot kap.

A javaslat ugyanis erre az esetre 10 éves és további 5 évre meghosszabbítható moratóriumot ír elő.

Kormánykörök szerint a fenti tervezet elég széleskörű ahhoz, hogy a régóta húzódozó kérdést alaposan elintézzék.

De nemcsak akadályokat nem tűr a jóság, hanem azt se kedveli, ha bevált formáit modernizálni, hogy nemondjam: racionalizálni akarja a kör szelleme, a mint éppen Kladnóban kísérelték meg.

Es aki a polgártól elveszi a jótékonykodás lehetőségét, éppoly sántán tettét művel vele, mintha a dohányost szivarjától, az alkoholistát pálinkájától fosztaná meg. Homályos, atavisztikus érzések elnek bennünk: miszaj jóknak lennünk mert egy kínzó hiányérzetet küzdünk le ezzel s elsősorban önmagunkért, saját

lelki nyugalomunkért vagyunk jók s a mások nyomorúsága iránti részvét legfeljebb ha másodrendű szerepet játszik ebben a komplexumban.

A kladnoi példa tanulságos és főképp azt igazolja, hogy a koldus sem parazitája, de dolgozó tagja a társadalomnak, aki esővel, dérrel, hóviharral dacolva áll az utcákon s kiszolgál bennünket valamilyen, amire szükségünk van, ami nélkül meg se lehetünk egy szerény adag jósággal. Személyeinket elégti ki olcsó pénzen, pár lejért megszabadulunk

attól a kellemetlen lelki nyomástól, mely a milliomosokat arra kényszeríti, hogy nábobai alapítványokat tegyenek a szegények javára, talán fogcsikorgatva, de a jóság szenvedélyétől üzetve, s ez az ostor irgalom nélkül csattan mindenki hátán.

Ma ez a szenvedély gigászi méretűvé betegesedett. A világ urai jóságból, mindnyájunkat koldussá tesznek, hogy segíthessenek rajtunk. És nekünk még annyit sem lehet tenni, mint a kladnoi koldusoknak.

Tessék kivágni és eltenni!

8. sz. SZELVÉNY a B. L. márciusi regény-ajándékára.

1-15-ig sorszámmal ellátott 15 darab márciusi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregényárának 1934 márciusi havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszolgáltathatók **Bukarestben**: a B. L. kiadóhivatalába (Str. Sf. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Griviței 10); **Brassóban**: a B. L. kiadóhivatalában; **mindenütt máshol**: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lej befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan úton kapják meg, mint az újságot.

Ilja Ehrenburg Nagyváradoon

Nagyvárado, március 17.

Ilja Ehrenburg, a világhírű orosz író, aki évek óta Európát járja, tegnap keresztülutazott Nagyváradoon. A modern regényírás egyik legnevesebb mestere Prágából utazott Párisba s mivel Németországon, Ausztrián és Magyarországon át nem akart menni, ez az út kínálkozott a legközelebbnek. Ehrenburg a zombolyai határponton keresztül, Triesztet érintve ment a francia fővárosba.

Munkatársunknak sikerült részletes nyilatkozatot kapnia Ilja Ehrenburgtól, amelyet legközelebb közlünk.

Az iskolák husvétii szünete

Bukarest, március 17.

A közoktatásügyi minisztérium elrendelte, hogy az elemi és középiskolákban a **husvétii szünet** március 31-ikén, szombaton vegye kezdetét s április 16-ig tartson. Tekintettel arra, hogy a katolikus és protestáns husvét egy héttel előbb lesz, mint a görögkeleti, a katolikus és protestáns tanulók már március 28-ikán megkezdik vakációjukat.

— Székelési zavarok, bélgörcs, puffadás, gyomorszájdulás, izgalmi állapotok, szívedegesség, félelemérzés, bódultság és általános rosszullét esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz a gyomor és bélcsatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez.

Véres választási kaland a nagyváradi tábla előtt

Nagyvárado, március 17.

Egy régebbi választás véres emléke elevenedett meg pénteken délelőtt a nagyváradi ítéltábla előtt. Az 1932 júniusi nemzeti-parasztpárti választás során a zsidópárt egyik jelöltje, Fried Ábrahám máramaroszigeti ügyvéd, testvérével, Fried Józseffel és még egy kortossal Aknasugatagra ment. A közszépségek ellenes hangulatban várták, mert a kormány-párt „közgazgatási befolyása” révén, hangulatot tudott kelteni az összes ellenzéki pártok és jelöltek ellen. Gépkocsijuk a helység főutcáján gumidefektet kapott, mire a három utas kiszállt a kocsiból és előrement, miközben a gépkocsivezető a hibát javította. Egy félóra múlva utánuk jött a kocsi, telve fenyegetően viselkedő falusiakkal. A képpeljelöltet kétszer fején vágták egy fűtykössel, úgyhogy elájult, majd elbették aranyóráját. Mikor megszabadultak szorongatott helyzetükből, természetesen feljelentést tettek a verkedők ellen az ügyészségen.

A törvényszék elsőfokon Gherman Györgyöt lopásért egyhavi fogházra ítélte. Azt már nem lehetett kinyomozni, hogy kik verkedtek, úgyhogy a dolognak ez a része a törvényszék előtt nem volt büntethető. A tábla péntekre tűzte ki az ügy fellebbezési tárgyalását, amelyet azonban több szereplő megnevezése miatt későbbi időpontra halasztottak el.

Valami közbejött...

Vontatottá vált a „középeurópai hármás” római tanácskozása

Németország bekapcsolódási szándéka elfidegihette Franciaországot — Miért tarlózkodik Párisban Franciaország római nagykövete éppen most, a tárgyalások idején?

Gömbös magyar miniszterelnök nagyjelentőségű nyilatkozata

Róma, március 17.

A római tárgyalások vontatottakká váltak. Fény és meleg ünneplés még mindig van elég, a megegyezés azonban, amelyet az első napokban mindenki azonnalra várt, sőt a világlapok is úgy tudták, hogy tárgyalásokra tulajdonképpen nincs is szükség, mert minden készen van már és csak aláírásra vár, most vártnál kezdett magára. Az első napokról hiányzó tárgyalások most már jelentkeztek és egyre sürűbbé váltak. A tényleges megegyezés viszont már nem látszik olyan közel, sőt Gömbös miniszterelnök nyilatkozata szerint nem állapítható meg még a pontos idő sem, amikor a megegyezést végleges formába önthetik.

Minden jel arra vall, hogy valami közbejött, bár ebben a pillanatban még nem lehet megállapítani, hogy mi. A francia lapok tegnapi jóslása bevált. Végleges megegyezésre a jelen pillanatokban aligha kerülhet sor, mert a római hármás találkozó nem befejezése, hanem csak elindítása valaminek.

TALÁN A FRANCIA-NÉMET KÉRDÉS?

A német-francia kérdés kényes pontja volt a római hármás találkozóhoz, a kezdetkeztén. Az a tény, hogy Franciaország hozzájárult a római hármás találkozóhoz, arra engedett következtetni, hogy ő megtalálta számításait a német kérdéssel kapcsolatban is. Olasz-francia közös pont volt Ausztria füg-

getlenségének kérdése. Ezenkívül biztatta Franciaországot az a lehetőség, hogy az egyezmény Németországot elzárja Középeurópától. Közben azonban érvényesültek más erővonalak is. Legutóbb a francia sajtó már takarodózt fujt s hangsúlyozta, hogy Magyarország nem szívesen áldozza fel a német összeköttetéseket s abban a pillanatban, amikor Németország tudomásul veszi, hogy Ausztria függetlensége elintézett dolog, Mussolinét megint az oldala mellett érezheti. Ugy látszik, hogy Németország valóban engedett, ami nyomban arra indította Franciaországot, hogy fékezze lelkesedését a római találkozóval kapcsolatban s elenhuásokat tegyen. A nemzetközi politikai szolgálatban máris erősen magyaroztatják, hogy Chambrun gróf, a római francia nagykövet még mindig Párisban van, noha előtte arról volt szó, hogy Rómában tárgyalást folytat Gömbössel is és Dollfussal is. Mindenesetre feltűnő, hogy Franciaország római követe otthon tölti az időt akkor, amikor állomáshelyén ennyire fontos nemzetközi tárgyalások folynak. A párisi lapok azt írják, hogy Chambrun gróf nem is utazik vissza Rómába addig, amíg a tárgyalások tartanak. Ezt a francia sajtó egyrésze néma tüntetésnek minősíti. Az olasz sajtó viszont azt írja, hogy Chambrun gróf távolmaradása Franciaország hallgatóságos hozzájárulását jelenti a római egyezményhez. Ellenséges érzés Franciaország részéről nincs, amit mutat az is, hogy Grandpierre

francia ügyvivő udvariassági látogatást tett csütörtökön Dollfussnál, péntekre pedig Gömböshöz jelentette be magát.

Valami elhidegülés azonban mégis csak mutatkozik a franciák részéről. A kezdetkeztén, amikor Chambrun gróf Rómából Párisba utazott s vitte magával Mussolini javaslatát, másképpen szölt a francia nótá. A magyaraiat kétségtelenül Németország viselkedésében lehet. A British United Press szerint

Neurath német külügyminiszter Rómába utazott, hogy a német-osztrák kérdései és Németországnak a hármás gazdasági együtteshez való csatlakozásáról,

esetleg Németországnak a Népszövetségbe való visszatéréséről tárgyaljon. A Reuter-ügynökség cáfolja ezt a hírt, annyi azonban bizonyos, hogy a német külpolitikai szolgálat is beleszólt már a római tárgyalásokba és úgy szölt bele, hogy az Franciaországnak nem tetszik. Ez az oka annak, hogy a párisi sajtó hangot változtatott s ez az oka talán annak is, hogy a római tárgyalások vontatottakká váltak.

A LEGUJABB JELENTÉSEK

Csütörtökön Victor Emanuel olasz király villásreggelit adott Gömbös magyar miniszterelnök és Dollfuss osztrák kancellár tiszteletére. Elsőnek Gömbös érkezett meg. Érkezését harsonák jelezték. Aztán megszólaltak a harsonák Dollfuss, Mussolini és Suvich érkezésekor is.

Étkezés alatt a király hosszasan és barátságosan elbeszélgetett a vendégekkel és különben kinttette Suvich államtitkár, aki a római találkozót Budapesten és Bécsben előkészítette. A beszélgetés asztalbontás után is jóideig tartott. A vendégek értékes ajándékokat kaptak a királyi pártól.

Gömbös azután a magyar követségre hajtatott, ahol a különféle szakeladók jelentéseit hallgatta meg. Negyed négykor Villányi kirináli követ társaságában felkereste Mussolinét. Négy órakor megkezdődött a hármás tanácskozás.

GÖMBÖS NYILATKOZATA

A hármás tanácskozás este nyolc óráig tartott. Ekkor Gömbös szállására hajtatott és fogadta az újságírókat, akik előt jelentőségűket jeles nyilatkozatot tett. Ez a nyilatkozat eléggé mutatja, hogy a tárgyalások menete már nem olyan gyors és valószínűleg bonyodalmak keletkeztek. A szerdai találkozásokról és megbeszélésekről hivatalos nyilatkozatot adtak ki. Ezt a hivatalos nyilatkozatot tette teljessé az amit Gömbös mondott:

— Elvi kérdésekben, politikai és gazdasági vonatkozásokban folytak a tanácskozások — mondotta a magyar miniszterelnök. — Általánosságban be is fejeződött a kérdések elvi megvitatása. A részletekre pénteken kerül sor. Annak az időpontja, hogy a megállapodások mikor kerülnek végleges formába, egyelőre még bizonytalan.

Gömbös nyilatkozata két szempontból nagyon fontos. Az egyik: Gömbös maga is beszél már politikáról, noha ezt eleinte minden oldalról cáfolták. Azt jelentheti ez, hogy a politikai tényezők most jutottak csak ennyire előtérbe s talán ezek akadályozzák éppen a végleges megegyezést, aminek az időpontját — s ez a második jelentős pontja Gömbös megnyilatkozásának — most még nem lehet megállapítani.

Nem lehet nagyon vitás, hogy ezek a politikai gátló tényezők Franciaország felől érvényesülnek. Ezt eléggé elárulták a szerdai és csütörtöki párisi lapok.

Ujabb római jelentések szerint egyébként Gömbös és Dollfuss elutazása valószínűleg halasztást szenved. További tanácskozások várakozásukkal is így a két külföldi miniszterelnök csak vasárnap, esetleg vasárnap hajnalban hagyhatja el az örökvárost.

LONDONI MEGJEGYZÉSEK

A londoni sajtó is nagyjelentőségűnek tartja, hogy a csütörtökön kiadott római hivatalos jelentés nemcsak beismeri, hanem hangsúlyozza is, hogy a tárgyalások rendjén politikai kérdések is felmerültek. A Times szerint Rómában egy fordulhatott a helyzet, hogy politikai okiratokat is alá kell írni. Ezeknek az okiratoknak csak „tanácskozási” jellegük lesz s a megfogalmazásban olyan óvatosoknak kell lenniük, hogy sehonnan, semmiféle szempont-

TAVALYRÓL VISSZAMARADT

tavaszi- és nyári
szöveveket márc.
19-től - 31-ig gyári
önköltségi árban

V
E
H
E
T

VESTIS POSZTÓÁRUHÁZNÁL
BRASSO, LENSOR 22

ből ne akadhasanak beléjük. A lényeg azonban mégis csak az, hogy a politika kérdései nem voltak kikapcsolhatók a római tanácsokból. Bizonyos nagyon fontos kérdéseket, mégha csak tárgyalási jegyzőkönyvek formájában is, de le kellett szerezni Rómában.

A Daily Mail azt jegyzi meg, hogy a politikai kérdések leszerzése adhatta meg a szilárd alapot a római hármassá összefogásnak, amely egyébként gazdasági és kereskedelmi. Mussolini szerencsés és megtámadhatatlan formát választott. A három állam mindegyike két-kétoldali kereskedelmi szerződést köt egymással a legtöbb kedvezmény alapján, ezzel kapcsolatban azonban szükségesnek tartja azt is, hogy bizonyos politikai szempontokat tárgyalási jegyzőkönyv formájában leszergezzék. A középeurópai „hármassá” természetesen nem akarja kizárni az egyezményből a többi dunai államokat sem. Németországnak nyitva áll az útja, Olaszország pedig rövidesen megkezdheti a kereskedelmi tárgyalásokat a csehekkel. Újabb jelentések szerint pedig a cseh kormány már a közeli napokban érintkezést keres a magyar kormánnyal is abban az irányban, hogy a megszakadt kereskedelmi tárgyalások fonalát ismételtelen felvegye.

Németország és Csehszlovákia tehát máris hajlik a bekapcsolódásra. Más oldalról viszont Németország már fel is vette az érintkezést Jugoszláviával ugyancsak azzal a céllal, hogy kereskedelmi szerződést hozzon létre. A né-

met küldöttség Zarnow államtitkár vezetésével már Belgrádban van s megkezdte a tárgyalásokat. Lehet ugyan, hogy ez Németország részéről óvatossági megnyilatkozás csak a kialakuló helyzetben, amennyiben azonban Németország tartani kívánja az olasz és magyar kapcsolatokat, amire nagy hajlandóság mutatkozik benne, hogy ezek a tárgyalások is kapcsolódhatnak a római célkitűzésekhez.

A továbbiakat azonban Franciaország magatartása dönti el. Csehszlovákiát más érdekek is vonzhatják a középeurópai „hármassá” felé, különösen akkor, ha Németország is kapcsolódik, a többi kisantant államot azonban csak Franciaország kormányozza az olasz-magyar-osztrák gazdasági együttes felé, vagy ellené.

AZ EGYIK MAGYARORSZÁGI LAP
SZERINT KÉSZEN VAN MÁR A
RÓMAI MEGEGEREZÉS

Az Új Nemzedék római tudósítója arról számol be, hogy a megegyezés tulajdonképpen meg is történt. A lap szerint Gömbös miniszterelnök a csütörtöki tárgyalásról rendkívül jó hangulatban távozott. A három állam az elvi kérdésekben teljesen megállapodott s most már csak a megállapodás gyakorlati keresztülvitelének a kérdéseiről lehet szó.

Az Új Nemzedék tudósítója úgy tudja, hogy szombaton megtörténik az egyezmény ünnepélyes aláírása is.

Nem hosszabbítják meg a lakbértörvény érvényét?

Törvényerőre emelkedett a közigazgatási törvény módosítása s feloszlatták az összes választott tanácsokat

Laár Ferenc felszólalása a protestáns papság helyzetének megjavítása érdekében

Bukarest, március 17.

A kormány tagjai pénteken délelőtt 9 órakor minisztertanácsra ültek össze, a melyen — a kiadott hivatalos közlemény szerint — elsőnek Radulescu Savel külügyi alminiszter beszámolt a kisanant nemrégiben Prágában tartott gazdasági értekezletének az eredményeiről. Ezután megvitatták a közhivatalok egyszerűsítéséről szóló törvénytervezetet és a nemzeti munka védelmére vonatkozó az kidolgozott törvénytervezet részleteit.

Szombaton délelőtt folytatódatosan újabb minisztertanács lesz, amelyen minden valószínűség szerint véglegesen jóváhagyják az adósságrendezési törvényjavaslatot. — Pénteken délután ugyanis újból összeült a kormánypárti végrehajtóbizottsága, hogy

a javaslatot végsőnek szánt formájában letárgyalja.

A következő minisztertanácsban szóba kerül az április 23-ikán lejáró lakbértörvény kérdése is. A köztestviselő-bérlők, akiket a törvény elsősorban véd, meghosszabbítását követelik, a kormány egy része azonban azon a véleményen van, hogy ettől most már el kell állni, mert a törvény terheket ró az államra. Lehetséges, hogy a minisztertanács magaév teszi ezt a felfogást s ezesetben

a kormány nem terjeszt elő javaslatot a lakbérszerződések meghosszabbítására vonatkozólag, hanem minden tekintetben szabaddá teszi a lakbérleti rendszert.

A képviselőház is megszavazta a közigazgatási törvény módosítását

Csütörtök esti ülésén, amely 10 óráig tartott, a képviselőház is megszavazta a közigazgatási törvény módosításáról szóló javaslatot s így az törvényté vált.

A javaslaton egyébként a kamara is több változtatást eszközölt, amelyek közül ezek a figyelemreméltóbbak:

Jasi, Csernovic, Kisenev, Kolozsvár, Plojesti, Temesvár és Krajova törvényhatósági városoknak három-három helyettes polgármesterük lesz.

Lugos városát törvényhatósági városnak nyilvánították.

A törvény életbeléptével a még működésben levő választott községi és városi tanácsok feloszlásra kerülnek s helyükbe mindenütt időközi bizottságot neveznek ki az új választások megtörténteig.

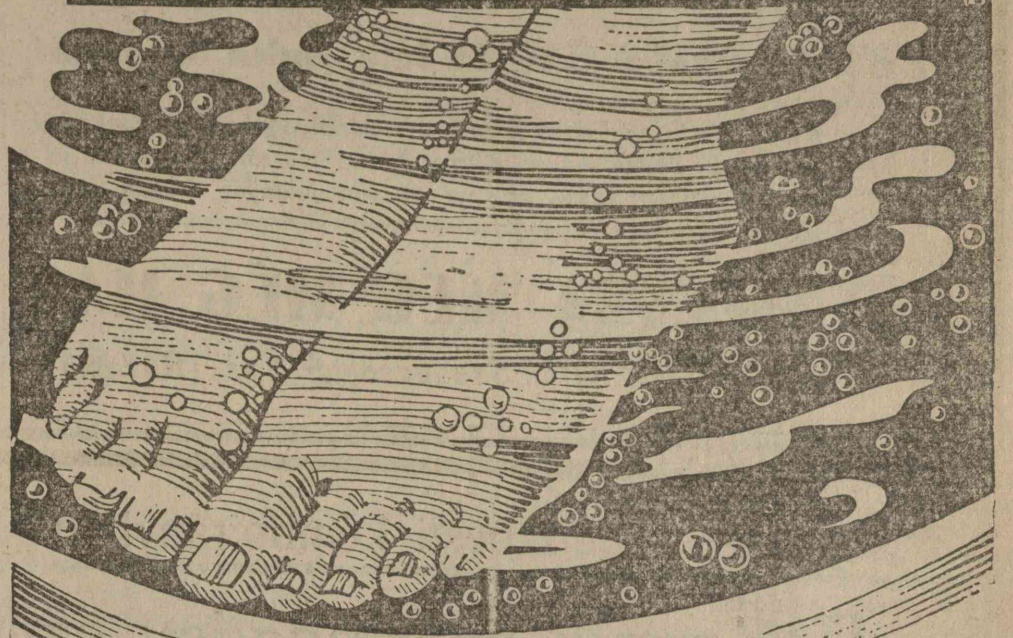
MÉLTÁNYOS ÁLLAMSEGÉLYT!

A képviselőház tegnapi ülésén a napirend előtti felszólalások során Laár Ferenc magyarpárti képviselő kérte a kormányt, tegyen meg mindent a református és unitárius papság súlyos helyzetének a megjavítására s a méltányosság és arányosság alapján állapítsa meg az egyházi segélyeket, hogy a kisebbségi papság teljesíthesse hivatását az állam javára.

Ancusa nemzeti-parasztpárti parlamenti kezdeményezéséből javaslatot terjesztett elő, hogy Pop-Csicsó István özvegyének havi 30 ezer lej életjáradékot biztosítson az állam. Florián többségi képviselő szintén nyugdíj megszavazását kérte a nemrégiben elhunyt Dragos Teofil képviselő özvegyének.

A szenátus folytatta a szakkamarák számának csökkentéséről szóló javaslat vitáját.

AZONNALI MEGKÖNNYEBBÜLÉS!

Új kezelési mód! A beteg lábak és megdagadt bokák gyógyfürdője!

Oldjunk fel meleg vízben egy maréknyi Saltrat Rodell-t és megfigyelhetjük, amint a kristályok milliónyi kis oxigén gőböcskét szabadítanak fel, amelyek tejfehér színűvé teszik a vizet. Ha megfürösztö lábat ebben az oxigén gyógyfürdőben, azonnal megszűnnek a láb és boka elviselhetetlen fájdalmai és nyilalásai. Mintegy csoda által meggyógyulnak a lábujjak között levő vörös, viszkető dagadatok. A sebek és fel-

Ezek a nagyerejű sók legmélyebb gyökereket is. A talp megkeményedett bőre is annyira felpuhul, hogy könnyedén eltávolíthatjuk. Olyan könnyen fog járni és táncolni, mint eddig soha. Tekintettel gyógyító hatására a Saltrat Rodell csakis gyógyszerárakban és drogériákban kapható. Vásároljon még ma egy csomag Saltrat Rodell-t! Ha az eredmény nem lesz kielégítő, pénzt szó nélkül visszaadják.

**Távolítsa el
tyukszemét
3 percen belül
saját ujjával!**

INGYEN! Egy különleges megállapodás értelmében minden olvasónk ingyen kap egy nagyobbat mennyiségű Saltrat Rodell-t. Küldje be még ma pontos címét! Pénzt ne küldjön! Drogueria Standard 13 B-osztály, București, Str. Zorilor 2 sz.

Letartóztatták a nagyszebeni droguista alkalmazottat,

aki szódabikarbóna helyett halálos mérget adott a betegnek

Nagyszeben, március 17.

A megrendítő szerencsétlenség, amelyről előzőleg röviden már beszámoltunk, ma is változatlanul izgalomban tartja a város társadalmát. Binder Hans fiatal kereskedő, Binder Gyula ismert kereskedelmi ügynök fia, néhány nappal ezelőtt gyomorgörészről panaszkodott, ami ellen szódabikarbónát szedett. A szerencsétlenség estjén a Disznódi-utcában lévő Löw drogériába ment be a szükséges porért. Bindert Walter Wollmann fiatal laboráns szolgáltatta ki.

A mennyire az eddigi nyomozás kiderítette, a fiatal kereskedő megvacsorázott egy étteremben, ahol egyuttal gyanútlanul bevette a szódabikarbónának hitt port. Majd elment a vendégszereplő német színtársulat előadására. Ott azonban súlyos gyomorgörésüket érzett, úgyhogy kénytelen volt hazamenni. Hozzáértő azonnal orvost hívatott, a fájdalmak egyre fokozódtak, több orvos is jött, akik eleinte tanácstalanul állottak a furcsa fájdalommal szemben. Csak később, mikor egyik doktor érdeklődni kezdett Bindernél, hogy mit evett, derült ki a szódabikarbóna története. Az orvosok gyomormosást alkalmaztak, de már késő volt. A szerencsétlen kereskedő este megmerevedett és délre irtózatos kínok között meghalt.

A rendőrség letartóztatta a tévedésből adott

mérget kiszolgáltatóját, Wollmann Waltert. A nyomozó közegek biztosat ugyan még nem tudnak, de a városban keringő hírek szerint Bindernek bariumszulfidot, szűrítőt adtak s ez okozta a szerencsétlenséget. Löw gyógyszerész a drogéria tulajdonosa, akitől nyilatkozatot kértünk, nem volt hajlandó felvilágosítást adni, csak annyit jegyzett meg, hogy a fiatal kereskedőt nyilván szivgyengeség ülte meg.

Az ügyészség elrendelte a holttest felboncolását s a hivatalos orvosi vélemény fogja eldönteni, hogy milyen mérget vett Binderrel. A hatóságok még arról sem adtak ki hivatalos jelentést, hogyan került a mérget a gyomorpor mellé s hogyan ment végbe az egész végzetes tévedés.

Beszélik a városban azt is, hogy a letartóztatott drogéria-alkalmazott többször öngyilkos akart lenni, de megakadályozták benne.

A szerencsétlen véget ért Binder Hans és családja iránt a városban általános a részvét és a közvélemény a szerencsétlen eset körülményeinek teljes tisztázását és felderítését követeli.

A gyógyszerészek, — mint értesülünk — ezt az alkalmat is fel fogják használni annak a régi követelesnek kiverkedésére, hogy orvosi gyógyszerek árúításával csak gyógyszerárak foglalkozhassanak.

Ma kezdtük meg az olcsó

HUSVÉTI VÁSÁRT

GEORG FOITH & Co.

Sirada Regele Carol No. 22

GALLIA

BEMUTATJA mélyen tisztelt VEVŐKÖRÉNEK
TAVASZI UJDONSÁGAIT!

Ez alkalommal a GALLIA felülmutatta önmagát

Kiválasztotta az összes jelentősebb párisi cégeknél mindazt, ami a legszebb és legjobban jellemzi 1934 tavaszát. Így ideális vászárakat állított össze, amelyet nagyon jutányos áron bocsát mélyen tisztelt vevői rendelkezésére.

LÁTOGASSA MEG MÉG MA!

BRASSÓI FIÓK: Szabadságlér 3 sz. (Buzasor).

Stavisky keze a budapesti kémbostrányban

Egy aradi származású szélhámos állott a budapesti kémszervezet élén

Ki az a rejtélyes Paula Pascal, akinek sikerült elmenekülnie? — Ugy ő, mint férje a francia név ellenére magyarok — A Pascal-házaspár Amerikába menekült

Bécs, március 17.

A Der Morgen mai számában érdekes tudósítás keretében számol be a nemrégiben Budapesti leleplezett kémkedési botrány részleteiről. Mint ismeretes, március 3-án a magyar hatóságok nagyszabású kémhálózatot lelepleztek, melynek élén két asszony: Odescalchi hercegné és Paula Pascal állott. A leleplezéssel kapcsolatban mintegy száz letartóztatást hajtottak végre. A nyomozást a legnagyobb titokban folytatják, de

általában az a meggyőződés, hogy Budapestben Mária Lujza mesterkémmőnek fiókja működött.

Mária Lujza jelenleg a helsingforsi bíróság előtt áll. Odescalchi hercegné, aki már évekkel ezelőtt elvált férjétől és legutóbb egy budapesti mulatóhelyen volt táncosnő, letartóztatott, Paula Pascalnak azonban sikerült elmenekülnie. A nyomozás során kiderült, hogy a hercegné hosszabb ideig volt Párisban, ahol Staviskynek volt a barátja.

Stavisky egy párisi éjszakai lokálban ismerte meg a hercegnét, akinek az egyik legelőkelőbb párisi utcában parfümériát rendezett be. Ebben az üzletben Paula Pascal volt társa a hercegnének. Odescalchi hercegné sokáig együtt dolgozott Staviskyvel, aki tudvalevően egy nagy kémszervezetnek volt a főnöke.

Nincs kizárva, hogy a Stavisky vezetése alatt álló kémszervezet megbízásából érkezett Odescalchi hercegné Budapestre is.

A bécsi Der Morgen megállapítja, hogy a rejtélyes Paula Pascal hosszabb ideig működött Bécsben is.

Paula Pascal francia hangzású neve ellenére született magyar lány és családi nevén Kardosnak hívják.

A feltűnő szépségű asszony évekkel ezelőtt ment feleségül egy Pascal nevű urhoz, aki azonban szintén nem volt francia.

1891-ben született Aradon és az anyakönyvben Lehel Gábor néven szerepel.

Hogy mikor vette fel a Pascal nevet, azt egyelőre még nem lehetett megállapítani.

A Pascal-házaspár 1930-ban járt először Bécsben és a Hotel Imperialban bérelt lakosztályt. Pascal mint filmproducer lépett fel, azt állította, hogy Franciaországban és Amerikában rengeteg filmet készített és ezzel hatalmas vagyont tett szert. Feleségét úgy mutatta be, mint amerikai milliárdos család sarját, de azt is elmesélte, hogy regényes körülmények között szöktette meg az asszonyt.

Néhány filmet sikerült is Pascalnak Bécsben elhelyeznie, majd feleségével együtt hirtelen eltűnt az osztrák fővárosból, ahol 1932-ben bukkant fel újra. Ekkor azt állította, hogy saját filmgyára van Párisban, amely fuzionált a világhírű Gaumont-gyárral. Később kiderült, hogy

Pascal valóban társult egy Gaumont nevű obskurus vállalkozóval, akinek azonban csak annyi köze volt a világhírű filmgyárhoz, hogy történetesen Gaumontnak hívták. Közben a Pascal-házaspár Berlinben is járt, ahol Pascal filmtársaságot alapított, amely azonban

„tízszázezer márká de”-cittel megbukott.

Pascal ekkor mindenkinek elmesélte, hogy egy fakir Londonban nagy jövőt jósolt neki és ezért mindennek sikerülnie kell, amibe belefog. Még a berlini kudarc sem ingatta meg ebben a hitében.

1932-ben Pascal és felesége a schönbrunni Park Hotelben szálltak meg és továbbra is látszólag gondtalan életmódot folytattak. Pascal egy alkalommal magához rendelte az egyik legelőkelőbb bécsi fényképészt, akivel feleségéről rengeteg felvételt, köztük akt-tanulmányokat is készíttetett. A számla kétezer schillinget tett ki, amit Pascal csekkel egyenlített ki.

A csekket azonban nem váltották be, de a fényképész nem tudta felelősségre vonni Pascalt, mert ismét eltűnt Bécsből, ahová 1933 szeptember 5-én jött vissza feleségével együtt. Ismét a schönbrunni Park Hotelben szálltak meg. Ezt megtudta a fényképész és pénzt követelt Pascaltól, aki a követelés egy részét tényleg ki is fizette.

A Pascal-házaspár újból megfordult a leg-

A közérdek és a protekció harcolnak egy használhatóvá tett ötholdas városi ingatlan körül

Szatmárnak nincs piaca, de az egyellen alkalmas helyet házhelynek oszija ki az agrár-hatóság

Szatmár, március 17.

A szatmári közvéleménynek ismét van miért felháborodni. Ugyanis az agrár-hatóságok a jogos közérdek helyett protekcionizált magánérdekeket akarnak istápolni.

Az eset a következő:

A kisajátítási törvény szerint az államnak joga van a városok tulajdonában lévő és be nem épített nagyobb területeket beépítés céljaira kisajátítani.

Szatmáron évekig nagy probléma és fájó seb volt az ugynevezett Tóth Jancsi-gödör. Ez egy nagyterjedésű, ingoványos, mocsaras terület volt, közel a vasúti állomáshoz. Megmérgezte ez a gödör a levegőt, pokollá tette a környékbeliek életét. Nyáron a legyek és szúnyogok millióit zúdította a lakókra, akik évszámra nem nyithatták ki ablakaikat. Hosszu volna leírni azokat a harcokat és meddő vitákat, amelyek a városi tanácsban, a helyi sajtóban évekig folytak és követelték a Tóth Jancsi-gödör feltöltését. A vita során a gödört, amely senkinek sem kellett, az agrár-hatóságok az állam javára kisajátították. A kisajátítással egyidejűleg a városi tanácsban is elhatározták, hogy a gödör helyén építik fel az új szatmári sporttelepet.

Ez meg is történt. Rengeteg költséggel és fáradsággal elkészült az új sporttelep. Az egész, óriási gödört feltöltötték, kiszáraztatták, a sporttelepre százezer lej költséggel tribünt

Letartóztatták a vasgárdista vezér rejtegetőjét is

Kinevezték a hadbírók tagjait

Bukarest, március 17.

A sziguranca előzetes vizsgálata után a katonai ügyészség még tegnap elfogadta a szükséges eljárásbeli formákat ahhoz, hogy a csütörtökön délelőtt elfogott Zelea-Codreanu Kornélt, a Vasgárda vezérét, hétfőn társaival együtt a hadbírók elé állíthassák.

A pör főtárgyalását nem halasztották el, amint ezt egyes lapok jelentették. A hadbírók tagjai a következő tábornokok lesznek: elnök Ignat tábornok, szavazóbírák — Costandache, Filip, Comanescu és Donna tábornokok. A katonai fő-

ügyési szerepet Petrovicescu tábornok látja el Hotineanu ezredes-hadbiztos segítségével.

Zelea-Codreanu Kornél elfogatásával csaknem egyidejűleg a sziguranca sikeresen letartóztatnia Szilágyi Viktor és Dumitrescu-Borsa lelkes fővádoltakat is akik szintén már hétfőn a hadbírók elé kerülnek.

Letartóztatták még Zavoianu Stefan tartalékos ezredes, aki Zelea-Codreanu Kornélt rejtegette

s csütörtökön délelőtt gépkocsin a hadbíróra kísérte, hogy jelentkezzen.

másodfokú agrárhatóságok elé kerül. A polgárság ugyanis itt szeretné végre tető alá hozni az új piac ügyét. Ez a terület mindenképpen alkalmas arra, hogy piac legyen belőle. Közel van a vasúthoz, közel van a szomszédos községekhez, a város szívéből sincs túlságosan messze, megfelelően nagy terület.

Szemből áll egymással a közérdek és a magánérdek.

Lehet, hogy a magánérdek is némely esetben elfogadható.

Elvégre ha a köztisztviselőknek jár a ház hely, senki sem akarja elvitatni tőlük.

De a piacot hagyják békében. Keressenek a köztisztviselőknek másutt házhelyet.

A piac közérdek, a házhely magánérdek.

Azt hisszük, hogy a közérdek előbbrevaló. Még abban az esetben is, ha a magánérdeket protekció, a közérdeket csak a polgárság óhaja támasztja alá.

Franciaország londoni nagykövete csak szombaton nyújtja át kormányának válaszigjegyzékét a leszerelési kérdésben

Páris, március 17.

Az Edentől közölt angol leszerelési javaslatra Franciaország londoni követe csak szombaton nyújtja át Sir Simonnak a francia válaszigjegyzékét. A válaszigjegyzék szövegét a francia kormány nem hozta nyilvánosságra. A Jour úgy tudja, hogy a válasz nagyon udvarias ugyan, de határozottan elutasító. Franciaország kitarthat eddigi álláspontja mellett, tiltakozik Németország felfegyverkezése ellen a ragaszkodik a próbaidős ellenőrzéshez.

A Figaro azt írja, hogy abban a pillanatban, amikor Anglia biztosítékot tud nyújtani arra, hogy Franciaország biztonságban érezheti magát, a leszerelési kérdés már elintéztnek is tekinthető. Franciaország azonban nem tűrheti el azt, hogy Anglia az ő biztonsági rovására adjon eredményeket Németországnak.

Leon Blum a Populaire-ben szólalt meg. Riadót ver s erősen hangsúlyozza, hogy Franciaországnak meg kell változtatnia eddigi leszerelési politikáját, mert ha meg egyezés nem lesz, olyan elkeseredett fegyverkezési láz következik, amelynek a vége elkerülhetetlenül háború lesz.

Szerencsés számok

Bukarest, március 17

Az állami osztálysorsjáték ötödik osztályának tizennegyedik húzása napján, pénteken délelőtt, a következő sorsjegyeket húzták ki nagyobb nyereményekkel:

500 ezer lej nyert: 53391
200 ezer lej nyert 54342
100 ezer lej nyert 37541
70 ezer lej nyert 3102.
20 ezer lej nyert 24735, 70335, 14107
15 ezer lej nyert: 62506, 7578, 35012, 48343, 19747, 2541,
10 ezer lej nyert 3389, 59972, 36450, 60056, 70581, 49082, 17048, 11368.
Kisorsolásra vár még 7450 nyeremény, köztük 5 egymillió lejes jutalom.

HIREK

Öngyilkos lett, mert életben maradt

Az orvosoknak régi problémája, mikor milyen körülmények között lehet kúmon-dani azt, hogy gyógyíthatatlan a betegség, hogy napjai meg vannak számlálva. Azokkal szemben, akik gyorsan ölt meg, meg akarják elpusztítani a gyógyíthatatlan betegségben szenvedőket, azzal érvelnek, hogy csodák történhetnek a leghatározottabb orvosi jóslások körül is, hiszen sok olyan beteg nyerte vissza teljesen az egészségét, akinek az életéről már lemond-tak.

Ebbe a vitába nehéz beleszólni, most mégis beleszól egy nyugdíjas közrendőr. Ehhez annyiban volt jogcíme Edward A. Galloch nevű pretoriai rendőrnek, mert kórházba került, az orvosok megállapították, hogy rákja van és úgy ítélték meg a helyzetet, hogy a beteg legfeljebb még két esztendőig élhet.

Szegény Galloch, úgy látszik, brutálisan őszinte orvossal kerülhetett szembe, mert neki is megmondta, hogy nyugodjék bele, még két esztendő s vége van minden földi jónak-rossznak.

A nagybeteg rendőr belenyugodott a sors akaratába. Két álló esztendőig készült a másvilágra, hogy az anyaföld ölében találja meg a pihenést.

De rettentő katasztrófa történt.

Eltelt két esztendő és Galloch még mindig életben volt. Egyik hónap jött a másik után s már éppen a harmadik évforduló előestéjén volt, amikor megunt a kínló-dást. Virrasztva megráta a harmadik esztendő évfordulóját, aztán agyonlőtte magát, meghalt.

A rendőrséghez levelet írt, amelyben ez áll:

„Nem szívesen okozok önöknek bonyo-dalmakat, de végre ki akarom pihenni magamat. Azt mondták nekem, hogy még két évem van, én egyet — reá adtam, de ez már pokol volt. Különös egy világ, ahol az állatokat megszabadítják fájdalom-kaiktól, az embereket azonban nem szabad.”

A pretoriai rendőrség azonban egyáltalán nem volt megértő a nyugdíjas rendőrrel szemben. Ezt írta be ugyanis a jelentésbe: „Öngyilkosság, elmezavarodottság-ból”.

Pedig mindössze az történt, hogy Galloch rendőr gyorsabban dolgozott, mint a rák...

A BRASSÓI TURISTA EGYLET IDŐJÁRSJELENTÉSE A NAGYKÓHAVAS-RÓL

A jelentés kelte: március 16 d. u. 6 óra
Hőmérséklet: plusz 7 fok.
Felhőzet: egyenletesen felhős.
Felhőzet: Átlag 40 cm.
Hóminőség: lágy.
Szél iránya: észak-keleti és déli.
Megjegyzés: helyenként hótalán ré-szek.

— Időjárásjelentés A budapesti idő-járás kutató intézet jelentése szerint tul-nyomóan enyhe, bár felhős idő várható, helyenként esővel, állandó déli és dél-nyugati légáramlással.

— Ujabb főnyeremény Erdélyben. Csak pár nappal ezelőtt közöltük, hogy mily jelentékeny összegű milliós nyere-mények jutottak az erdélyi játékosok kezéhez és ma már újabb nagy sikerről számolunk be: A március 14-iki húzásán az állami osztálysorsjátéknak 200.000 lejes nagy nyereményt a 17850 számmal erdélyi játékosok nyerték. A nyere-ményből egy marosvásárhelyi özvegy nyugdíjas asszony és egy gyári üzemve-zető, egy erdész Giurgiuból, egy tisztvi-selő Szászrégenből és Csíkszeredából és végül két személy Udvarhelyről és Nagybanáról részesültek.

— Aktalopásért ítélték el. Csíkszeredáról je-lentik: Vrágatu Miklós állítólagos „mérnök”, az itt megjelenő „Viitorul Ciucului” (Csík Jö-vője) című román nyelvű hetilap főszerkesztője, okiratlopással terheltlen állott a törvényszék előtt. A vád szerint a törvényszék irattárából ellopott egy ránezve súlyosan kompromittáló hitelesített okiratot. A tárgyaláson a törvény-szék tisztviselői Vrágatu ellen vallottak s így a bíróság minden tagadás ellenére bűnösnek találta s egyhónapi fogsággal sújtotta. Az el-írt fellebbezést jelentett be.

— Halál az erdőben. Csíkszeredáról jelentik: A maga nemében páratlan szerencsétlenség játszódott le a Gyergyóbéka közeli fekvő „Stan” nevű erdőrezsben. Bordea Péter és Hu-szár János békái koraán reggel kimen-tek az erdőbe, hogy egy hatalmas bükkfát ki-dőntsenek. A döntés és a fa galyaktól való megtisztítása egészen simán ment. Ekkor vot-ták észre, hogy arról a helyről a fát elszállí-tani lehetetlenség. Le kell engedni a völgybe, hogy szekérrel megközelíthessék. Hozzáfogtak a munkához. Huszár emelőruddal, Bordea pedig fahúzócsákánnyal próbálták csusztatni a fát. Az olvadás következtében, az éjszakai hideg-ben esontkeményre fagyott jégkérgen hatalmas lendületet vett a fa. A következő pillanatban Bordea a hatalmas rönk alá került, mely a szó szoros értelmében szétmorzsolta mindkét lábát. A borzalmas szerencsétlenség hírére a közelben dolgozók a vérben eszméletlenül fetrengő em-ber köré gyűltek s galyakból összetakolt hord-ágyon gyors tempóban a falu felé igyekeztek vele. Utközben, anélkül, hogy eszméletét visz-szanyerte volna, a szerencsétlen ember kiszen-vedett. Az ügyben bevezetett csendőrségi vizs-gálat megállapította, hogy a szerencsétlenség-ért senkit sem terhel felelősség.

— Sepsiszentgyörgyi hírek. Két gyer-meket vesztett kutyá harapással a kolozs-vári Pasteur-intézetbe szállították. A ve-szett kutyák elszaporodása miatt a vá-roshoz kóborló kutyákat agyonlövők.

— Nemrégiben az illyefalvi katolikus pap kapujára ismeretlen tettesek rágalmozó tartalmu plakátot ragasztottak. A gy-anu akkoriban Péter Gerő kántorra tere-lődött. Az ügyesség az eljárás bizonyí-tékok hiányában a kántor ellen beszü-n-tette, Péter Gerőt az egyház más helyre helyezte át. A napokban a kántor átha-lyezése dacára, a pap portáján ismét gyalázó hangu plakát jelent meg. Az egész falu izgatottan várja a fejlemé-nyeket.

ABLAK

Az indiai Madrasz bírósága előtt folyt le minden idők legkülönösebb tárgyalása. A Sri-Andar templom papja azzal állott elő, hogy temploma egyes istenei és a szomszédos Saranganpaniswani templom egyik istennője között házasság volt ké-szülömben. Az isteni lakodalm előkészületei javában folytak, amikor a konkurrens templom felügyelője megjelent és érélyes tiltakozását jelentette be a házasság ellen. A Saranganpaniswani templom szóbanforgó istennője ugyanis már férjhez ment, sőt a házasságokat évenként meg is újította. A másik pap arra hivatkozott, hogy a házasságok tudvalegően az égen köttetnek és így nem szabad megakadályozni, ha az istenek házasságra akarnak lépni egymással. A két templom a bírósághoz fordult a nehéz kérdés tisztázására. Teljesen érthetetlen, hogy az indiai istennő, hogyan türi a papok egészen furcsa beavatkozását az ő legprivátább életébe.

KIS EPIZÓD A NAGY BUNHALMAZBÓL

A Stavisky-bűnügyek szövevényes ren-gelégében valóban csak kisjelentőségű epizódot jelent az, hogy Henry Voix-t, Stavisky bizalmas barátját és menekülése-kor egyetlen férjféltetőjét, a gépkocsin Chambert fogházából Párisba kísérték. Azt az egyet képként feltételező járulja, hogy a francia csendőrigény udvariasan bánik a „nagy férfiú” barátjával.

A Stavisky-ügy újabb áldozata

Páris, március 17.

A Stavisky-ügynek újabb áldozata van. A köztársasági elnök rendeletileg felfüg-gesztette állásából Blanchard tanácsost, a földművelésügyi minisztérium egyik osz-tályvezetőjét. Blanchard a parlamenti vizsgálóbizottság előtt bevallotta, hogy azt a 100 ezer frankot, amely Stavisky egyik csekkjén a földművelésügyi minisz-ter nevén szerepelt, ő vette fel a minisz-ter nevében.

— Öt gyermek borzalmas halála. Mi-lánóból jelentik: Az egyik Cremona mel-léti falu kis kápolnája mellett öt gyer-mek játszadozott a tavaszi időben. A kápolna falai a sok esőzés miatt megre-pedeztek és pusztulniak indultak. A gyanútlanul játszó gyermekekre nagy robajjal ráomlott a megrongálódott kápolnafal s mind az ötöt maga alá te-mette. A falusiak kiásták a gyermeke-ket a törmelék alól, közülük három már halott volt, kettőt még élt s ezeket azon-anal kórházba szállították, ahol csakha-mar ők is kiszennvedtek. Alig pár perccel a szerencsétlenség előtt még 10 játsza-dozó gyermek hagyta el a kápolna domb-ját.

— Kolozsvári hírek. A kolozsvári törvényszék pénteken tárgyalta Ványo-lós István újságíró sajtóperét. Ványolós annakidején a Friss Hírek című napila-pban azt írta, hogy a munkanélküliek se-gélyezésére kiosztott lisztnek „panama szaga” van. A munkanélkülieket segélye-ző bizottság erre pert indított az újsá-gíró ellen. A törvényszék Ványolóst 10 ezer lej fő és 2 ezer lej mellékbüntetés-re ítélte, továbbá kötelezte a felmerült ügy-védi költségek megfizetésére is. — A ko-lozsvári Patria ismét cikket közölt a Cristoveanu diák emlékeztetés öngyilkos-ságával kapcsolatban. A cikk leszögezi, hogy a diák nem lelki kényszerből lett öngyilkos, hanem külső körülmények érlelték meg benne elhatározását. Ezt bizonyítja az a levél is, melyet Cristo-veanu szüleinek írt s melyben a követ-kező mondat is szerepel: „Március 1-re hullának kell lennem”. — Még 1932-ben Tulla Jusztina házat vásárolt Simon-ca Sándortól. Tulla Jusztina azzal a tu-dattal vásárolta meg a Falcan-utcában levő házat, hogy azon semmi teher nincs. Az átirás alkalmával aztán kitűnt, hogy a házra az Agrárbank 100 ezer lej terhet vezetett rá. Tulla Jusztina követelte Simoncatól, hogy a 100 ezer lejt fizesse meg a banknak, de mivel az eladó ezt nem akarta — beperelte. A törvényszék ma 6 hónapi fogságra ítélte Simoncat és kötelezte 140 ezer lej kártérítés megfi-zetésére.

— Halálos szerelem. Karin Michaelis leg-újabb regénye, a „Halálos szerelem”, egy nem-csak művészi, hanem teljes egyszerűségű törté-net, hanem emberileg is teljesen befejezett, mindent megértő és mindent megbeszélő műalkotás. Az az asszony, akiről ebben a regényben ír, mintaképe a polgári feleségnek, — addig a pül-lanatig, amíg egy nagy élmény, serdülőkor-i szerelmesével való találkozás ki nem zökken-ti őt az élet nyugodt sineiről. Ebben a per-cben minden megmozdul, család, gyer-mek, biztonság, jólét. Gyengeségért, hogy mégsem mer, mégsem tud szakítani a polgári világtalálkozással, életével fizet: miután a hall-gatás, a hazudozás, a határozatlanság szöve-vényében végleg eltéved, nem marad számára más választás, mint a halál. A férj és feleség, az anya és fiú, az asszony és a szerető pro-bléma éles, új világlátást kap ebben az izgal-mas meneti, remek regényben, mely nagy ha-tással lesz minden olvasójára. Karin Michaelis regénye az Athenaeum sorozatában jelent meg, egyenként 200—400 oldal, fehér papíron, díszes vászonkötésben 60 lej minden könyvkereske-désben és a Brassói Lapok könyvtárában, Brassó, Kapu-utca 56—58, az udvarban.

— Nagyváradi hírek. Nagyváradi tu-dósítónk jelentik: Tegnap elfogták Sós Nándor országosan körözött betörőt, aki néhány hónappal ezelőtt szabadult ki a váradi ügyesség fogházából. Az elfogás a vasúti személyzet érdeme, amennyiben a Kolozsvár-nagyváradi személyvonat egyik harmadosztályos kocsijának ve-zetője a jegy nélkül utazó betörőt beki-sértte a váradi állomásfőnökségre. A „bliccelni” akaró utasban a pályaudvari detektívek felismerték Sóst, akit ország-szerte köröznek különböző büncselek-mények gyanúja miatt. A hírhedt be-törőt átadták az ügyészségnek. — Várko-nyai Sándor államrendőrségi detektív kártérítési pert indított Szatmár város ellen. Néhány héttel ezelőtt Várkonyi

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájda-mak csakis a

Dr. NANU MÜSCHEL

ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tar-talmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kap-ható gyógyszerárakban és drogé-riákban.

detektív hivatali kiküldetésben Szatmár-ra utazott, hogy ott csempészek és feke-te valutások után nyomozzon. A város főterén beleesett a csatornába egy vízszivattyúzásra szolgáló nyílásába, a mit gondatlanságból fedetlenül hagytak. A zuhanás következtében súlyos sérülése ket szenvedett és mint kártérítési követe-lésében hangoztatja, csak szerencsés vé-letlennek köszönheti, hogy kezét, vagy lábát ki nem törte.

— Tömeggyilkos forgószél Ausztráliá-ban. Londonból jelentik: Az ausztráliai angol gyarmatokon tegnap iktóziatos erejű forgószél pusztított. A vihar eddig feltalált áldozatainak száma hetvenöt, de az összeomlott házak alól egyre újabb holttestek kerülnek elő. A megrongált házak számát mintegy 4 ezerre becsü-lik. Több hajó is elsüllyedt. A mentési munkálatok csak lassan haladnak a vi-hartól elpusztított területen.

— Erdélyi bankizet Bucurestiben. Szigeti Pál Str. Lipszani 20. szám alatt (Banca Natio-nolával szemben) bankizetét megnyitotta. Foglalkozik átutalásokkal, inkasszóval, értékpapír-, adó- és eladási, valamint osz-tálysorsjegyek árusításával, általában min-den bankári tranzakció lebonyolításával.

— Vér-, bőr- és ideghajosok a termé-szetes „Ferenc József” keserűvizet mint igen jó beltisztító szert eredményesen használják. Az orvosi tudomány legje-lentékenyebb képviselői írják, hogy a Ferenc József víz hatásával minden te-kintetben meg vannak elégedve.

— Romantikus örökség. Londonból jelenik: Érdekes körülmények között jutott tekintélyes vagyon birtokába egy Fox nevű kisbaltos fele-sége. Az asszony éveken át társalkodónője volt egy Mathew nevű igen gazdag hölgynek. A társalkodónő egy szép napon férjhez ment, be-teg urnője azonban sűrűn meglátogatta és mindenben segítségére volt. Fox asszony kö-sőbb elkerült Londonból és nem hallott volt urnőjéről éveken át semmit. Foxék Petersfield-be költöztek és a napokban az asszony ellá-togatott Londonba, ahol találkozott egy ápoló-nővel, akit abból az időből ismert, amikor Mrs. Mathew mellett társalkodónő volt. Az ápolónő Foxné nagy csodálkozására, gratulált neki jó szerencséjéhez. Az asszony nem értett eleinte az egészről semmit s csak hosszas magyaráz-kodás után derült ki, hogy a gazdag Mrs. Mathew egy évvel ezelőtt meghalt és hatalmas vagyonának tekintélyes részét társalkodónő-jére hagyta.

— Alkalmi könyvvásár a Brassói Lapok könyvtárában. Új, érintetlen állapotban le-vő könyvek, ára az eredetinek 70—80 százalé-kával olcsóbb. A nagyszerű klasszikus regény-tár, a kitűnő Világkönyvtár kötetei, Eötvös József, Eötvös Károly, Jókai, Rákosi Viktor, Cervantes, Dosztojevskij, Flaubert, A. Fran-ce, Shaw, Stendhal, Tolsztoj, Zola, Bergson, Ferrero, Nietzsche, Spenser, Ruskin, stb. mű-vei. A filozófia, művészettörténet, történelem, természettudomány, irodalomtörténet, stb. alapvető művei. Minden 25, 30, 33, 40 és 50 lejes árakban. Keresse fel könyvtárlányunkat, mert ilyen alkalom ritkán adódik, értékes könyveknek ilyen olcsó áron való vásárlására. Kérjen ingyen prospektust.

— Csíkszeredáról jelentik: Megirtuk, hogy az Er-délyi Kárpát Egyesület Sepsiszentgyörgyön ünnepélyes gyűlés keretében megalakította az első székelőföldi fiókját. Most újabb örvende-tes lépésről adhatunk hírt. A BTE kitűnően működő csíki csoportja elhatározta, hogy csat-lakozni fog az EKE-hez. A formaszertint veg-leges alakulási időpontot március 25-ikében ál-lapították meg, amikor a kolozsvári köz-ponttól több vezető ember érkezik Csíksze-re-dára. Ezzel a lépéssel az eddig is gyönyörű eredményekkel dolgozó csíki turisztika na-gyobb lendületet vesz, melynek kézzelfogható eredményei elsősorban az idegenforgalomban lesznek észlelhetők.

„OLLA”
GUM..?

VILÁG-MÁRKÁ!

Egészségre
érdekben
óvakodjék
súlyú
utazókat

Az eseménytelen Dész

Mit tagadjuk, Dész meglehetősen eseménytelen város.

Nem abból a szempontból értem ezt, hogy itt nem történik semmi! Sőt. Születnek, meghalnak és házasodnak az emberek. (A sorrend nem volt egészen jó, de most már mindegy!)

Valami falrengető dolog azért mégsem történik.

Jellemző, hogy a szerencsétlen leányról, akinek éppen maradt holttestét hosszú hónapokkal ezelőtt a sósvízű désakrai ezakadéki mélyéről kihúzták, még mindig beszélnek.

Ez már körülbelül megvilágítja azt a kérdést, hogy Désen milyen gyakran történik szenzáció.

Vannak egészen apró székelyföldi falvak, ahol egy hét folyamán több késeles történik, mint Désen egy emberöltő alatt. Nagyobb lopásokról, betörésekről sem hallani. Gyilkosságok éppenséggel nem történnek.

Nem újságírói szempontokból reklamálom mindezt, csak mint tünetet könyvelem el Désről.

Mégse teljesen kisváros! Annyi minden történhetne és nem történik semmi különös...

Csak az anyakönyvi statisztika stb. (lásd fentebb).

Különös! Nem értem! Komolyan nem értem!

Sz. Ferenczy Zsizi és Zsizsmann Rudolf hangversenye Désen

Március 17-én jelentős művészi életműben részesül a dési műértő közönség. A „műkedvelők zenekara” a vármegyeháza nagytermében hangversenyt rendez, amelyen Sz. Ferenczy Zsizi, a székely népdalok utólráhetetlen és ismert énekesnője is közreműködik. Kívülről Zsizsmann Rudolf, az ugyancsak nagy népszerűségnek örvendő kolozsvári karnagy és zeneművész is fellép a hangversenyen.

Mesék a benzinkuttról, amelyről kiderült, hogy nem az...

Időt szakítottam végre, hogy megnézzem alaposabban a dési piac tér közepén álló hatalmas benzinkutat, amit a terület szegélyező járdáról már olyan gyakran megcsodálunk. Különösen azért érdekelt, mert még sohasem láttam, hogy egy-egy átrobogó gépkocsi véletlenül is megálljon mellette... Kíváncsi voltam, hogyan prosperálhat ilyen gyér kereset mellett? Arra számítottam, hogy a benzinkut tulajdonosaitól jellegzetes megállapításokat hallhatok, amelyek a gyalázatosan gyenge forgalmi viszonyokon keresztül Szamos megye gazdasági helyzetét is megvilágítják.

Magam előtt láttam már a megrázó statisztikát, amelyből kiviláglik, hogy két errevetődő gépkocsiból három nem áll meg a benzinkutnál...

Összintén szánakoztam. A szokatlanul impozáns benzinkut, amelyhez hasonló méretűt sehol sem láttam, jobb sorsot érdemelt volna! Mennyi pénzt ölthettek bele szegény tulajdonosai!

Annál nagyobb volt a meglepetésem, amikor a benzinkut közvetlen közelébe jártam és behatóbban szemügyre vettem, mert gummicsonnak és a többi hasonló „különösnek” színét se láttam.

Masszív betonalkotmány volt az egész, nyilván valami szoboralapzat, amelynek tetején kiálló „sróf” utalt arra, hogy ott valamikor holmi szobor lehetett.

Igy már értem. Nem is csoda, ha nem állnak meg az autók mellette...

Persze megfogtam az első felém tartó dési járókelőt, aki sem ujat, sem meglepetést nem mondott:

— Hajdanában turulmadár volt a tetején, de levették!

Ja, vagy úgy?

Szóval ott áll a talpazat, kérem, csonkán és tunyán, maga se tudja, hogy miért? Áll egészen érthetetlenül, lekaptat felirással, ami hieroglifa benyomását kelti. Szegény talpazat, olyan felszeg és olyan meghatóan igénytelen, hogy szembeütőssége szinte zavar!

Talán mégis benzinkutat lehetne csinálni belőle!

Habár amilyen sűrűn száguldanak át a gépkocsik... kár a benzintől!

Nem maradt más hátra:

Menesztették a dési betegsegélyző „kényelmes” orvosát...

A dési betegsegélyző ellen — amint az egyik legutóbbi „Lássuk”-ban megemlítettük — egyre-másra hangzottak el panaszok. Az érdekelt iparosok nemrég népes gyűlést tartottak, amelyen az egyes felszólalók heves kirohanásokat intéztek az egyre népszerűtlenebb intézmény ellen. Kifogásolták a silány gyógyszereket, rendszeresebb kezelést és több orvost követeltek.

A betegsegélyzővel kapcsolatosan Désnek most érdekes szenzációja van, ami kétségtelenül a sorozatos panaszokra vezethető vissza.

Egyes tagok ugyanis komoly vádat emeltek Szinetár Simon dr., a betegsegélyző egyik orvosa ellen, aki sokkal „kényelmesebb” volt, semhogy a fekvő betegekhez akár egyszer is kiszállt volna! A tömeges panaszok következtében a fegyelmi bizottság vizsgálatot indított, amelynek eredményeképpen Szinetár dr.-t azonnal menesztették és helyébe Kraft Olga dr. orvosnőt nevezték ki.

Szinetár dr. elbocsátása Désen nemcsak orvoskörökben, hanem általánosan is nagy feltűnést keltett.

DÉSI ABLAK

Vásár volt Désen, amikor legutóbb a városban jártam...

Egymás hegyén-hátán tolongott a sokadalom, de szemszurásképpen sem vásároltak semmit.

Az egyik kapualjban öreg izraelita szomorkodott árui felett. Fehér-fekete csikos imaköpenyt, azaz „tálesz”-t árult a derék agastyán, akinek nagyon sovány kilátásai voltak, mert sem a románok, sem a magyarok nem mutattak viharosabb érdeklődést...

Szinte sajnáltam szegény öreget, olyan reménytelenül kuksolt a kapu alatt. Azután megpogasztalódtam.

Elgondoltam, hogy nem is baj, ha valamennyi „tálesz” a nyakán marad. Hiszen úgy viselik!!

Tessék kitalálni:

Mi az, amiből Désen sok van?

Célzatosan adtam ilyen találókérdészerű címet ennek a cikknek. Hadd törjék a fejüket az olvasók, hogy mi lehet az, amiből Désen sok van.

A megfejtés könnyebbítése végett elárulom, hogy nem pénzről van szó, sőt továbbmegyek, tévednek azok, akik munkalehetőségre vagy elhelyezkedési alkalmakra gondolnak, mert ezekből még a kevésnél is kevesebb van!

Azok is hibás nyomon járnak, akik szerint „gond” a megfejtés. Abból nem sok van, hanem rengeteg!

Miből van hát mégis sok?

A fiakkerekből, kérem, helyesebben a bérkocsisokból, akik olyan tekintélyes számban „fordulnak elő” Désen, mintha sokkal nagyobb városban volnának... Bárhol is néz fel a gondokba merült ember, bérkocsist lát maga előtt!

A „geografiai helyzet” ugyanis itt éppen olyan kedvező, mint Tordán, Zilahon, vagy Érmihályfalván és sok más

helyen, ahol az állomás aránylag tekintélyes távolságban fekszik a „belvárostól”. Ugyanilyen messze fekszik természetesen a „belváros” is az állomástól! Mindentől függetlenül, Désen még a taxik konkurrenciájával sem kell a fiakkereknek küzdeniük, mert bérautókat — amint értesülök — itt csak hosszabb utakra lehet bérelni, de különben is alig van belőlük. Annak a néhánynak pedig derogál utasokat fuvarozni, ami bérkocsis-szempontról határozott szerencse.

Megintérjüvöltem az egyik fiakkarest, persze kötelességszerűen siránkozik és kijelenti, hogy alkuszna a „pasasok”. (Na de ilyet!) Mindamellet lezöngzi, hogy megélnék. Valahogy.

De hát akkor mit sir, drága barátom? „Valahogy megél”, az ma nagy szó. Nézz meg a tordai sofföröket, voltak vagy ötvenen-hatvanan, ma legfeljebb öt-hat lézeng belőlük, azok sem „valahogy”. Egy kukkot se, drága barátom!

Dész hallgatag kövei

Rövid séta néhány elhanyagolt „nevezetesség” körül...

„Nevezetesség”? Van ilyesmi Désen. Kettő is, ha tetszik!

Egymás mellett vannak, hogy az érdeklődő lábait tulságosan igénybe ne vegyék!

Ormótlan ködarab az egyik, nyirkos, zöld moha tenyészik rajta. A krónika szerint ezen a kövön pihent meg a honfoglaló hét vezér, amikor a város alapjait megvetették. Állítólag ekkor kapott nevet Dés is. Az „Ének Pannonia megvételéről” legalábbis azt mondja:

„Istent ők ott imádnak,
Háromszor „Deus”-t kiáltanak,
Arról nevezik ott az várost
Szamosmentében az nemes Dézsnek”.

A fenti kutfő szerint a város tehát Isten nevét viseli, ami szépen hangzik, de gazdasági és kereskedelmi vonatkozásokban ma már nem sok jelentősége van!

A híres követ valamikor körülkerítették fakorlással, ami jelenleg eléggé siralmas állapotban van. Azt viszont nem lehet mondani, hogy a nevezetességet „a kutya

se látogatja”, mert elég egy pillantás, hogy az ember erről meggyőződjék. Sőt egy elvétett lépés is elég!!

A kö különben, amint beszélük, évről-évre kopik, száz év múlva már csak jelentéktelen kavics lesz. Majd meglátom!

Ugyancsak a „felső sétatér” van a Rákóczi-kápolnának” nevezett toronyformájú építmény is, amelyet Dési Lukács unitárius pap idejében építettek, anno 1578. A toronyon levő tábla hajdani latin felirata megerősíti, hogy a hét vezér valamikor arra járt.

A tornyot, amely kétségkívül érdekes építészeti alkotás, „legutóbb” Mária Terézia idejében renoválták. Azóta sem, pedig erősen ráférne. Az emeletnyi magasságban levő ablakból „már” vakolat hull az érdeklődő nyakába, pedig „még” csak 356 éves a torony...

Kár volna pusztulni hagyni...!

Hogy másra kell a pénz? Tudom. Nem szóltam semmit, azt is lassan mondtam. (Ujabb vicc ehhez a régiségekkel foglalkozó cikkhez ugysem aktuális!)

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén idegzsák, stb., ellen. Csak a eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (ostyában) van.

Kapható

gyógyszertárakban és drogériákban

Szabadegyetem nem lesz, hanem volt!

Milyen előnyös lenne például, ha Désről azt lehetne közölni, hogy nagyszert szabadegyeteme van, ahol egymást érik a ragyogónál-ragyogóbb előadások! Vagy arról lehetne legalább írnom, hogy készülöben van ilyesmi! Vagy csak gondolkodni rá! Ki tudnánk egyezni... Ilyen jellegű hirdással azonban sajnos, nem szolgálhatok, mert bár hogy is erőlködtem ilyesmiről hallani, nem sikerült!

Mentségül talán azt lehetne felhozni, hogy Désen hasonló kísérletekkel nem próbálkoztak. Ez viszont valótlanul lenne, mert a „felső-sétatér” felé vezető Principele Carol utca egyik házán — oh, csodák-csodája — még mindig áll az alábbi magyarnyelvű emléktábla:

Medgyes Lajos
ev. ref. pap költőnk
emlékére

helyezte el ezt a táblát
1904 évi október hó 30-án
a dési szabad-lyceum

Amint látni tetszik, harminc évvel ezelőtt, ezen a téren (és a többin) lüktetőbb volt az élet Désen. Igazolásképpen mellékelem a fenti márványtáblát, amely már sajnos úgy hat, mintha a kulturális törekvések sarkköve lenne!

Elhagyott, elfelejtett sarkkö, amelyre sétaközben, véletlenül találtam rá magam is!

Kis fiúk, mert nincsenek nagyobbak!

Megirtuk már, hogy Boca József dr., a szamosmegyei ügyvédi kamara dékánja tragikus hirtelenséggel meghalt. Az elhunyt, aki számos tisztséget töltött be, a Szamosvölgyi Vasutnak is ügyésze volt. Megüresedett állását Mezei Ioan képviselővel, volt prefektussal töltik be.

P. Oltean Ioan dr., dési prefektus most érkezett haza Bukarestből, ahonnan két millió lejt hozott magával. A pénzt, amelyet a munkanélkülieknek szánt, „ingességabonába” fektette. Nem sok, de mégis valami...

Szamosmegyei portrévázlatok:

Dr. Rosca Valér

Táblabíró, vezető-ügyész. Jeles jogász, aki bokros elfoglaltsága mellett időt szakít arra, hogy az összes kulturális és társadalmi akciókba részt vegyen és aktív munkát vállaljon. Benne bíznak az összes dési műkedvelők, mert olyan kuplé vagy táncszám talán nem is arathat sikert, amit nem Rosca dr. tanít be. Nappal tárgyalásokon igazságot osztogat este próbákra jár, rendez, mutat, utbagazít és dirigál. Nem volna teljes Rosca dr. portréja, ha nem emlitenénk meg, hogy szabad óráiban, szellemes és aktív alkotó munkát végez a buk-verseket író, amelyeken megverszte derülnek. Olykor, a közönség általános öröme, színpadon is mutatkozik. Sokoldalú ember. Ha nem lenne vezető-ügyész, mint színész, rendező vagy humorista is megállná a helyét.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Köteles-e a fakereskedő vevőitől illetéket inkasszálni

Csikszereda, március 17.

Az év elején a sepsiszentgyörgyi pénzügy-
szolgálat körrendeletet adott ki, miszerint
béljegytörvény, megfelelő szakaszai értelmé-
ben, az összes csikmegyei fakereskedők és fu-
szgyárosok kötelesek névjegyzéket vezetni,
hogy kitől mennyi fát vásároltak és milyen
árértékben. A névjegyzék szerint minden egyes
fától le kell vonniok két egész hettized szá-
zalek bélyegilletéket. Az így levont összegeket
adóközhelyként kötelesek befizetni az állampénz-
számlára.

Fakereskedelmi körökben érthető elkesere-
déssel fogadták a rendelkezést a több oldalról
azal kifogásolták, hogy az törvénytelen. Leg-
több a pénzügyminiszterhez betérjesszett em-
elkírattukban is alapos indokokkal követelték
a rendelkezés hatályon kívül helyezését.

Ugyancsak fakereskedelmi körökben tartja
maga a névjegyzékekkel kapcsolatosan
az a hír, hogy a pénzügy az abban szereplő
gazdákat kereseti adóval akarja sújtani. Ez a
feltevés szerintünk teljesen lehetetlen, hisz
a minisztertanács határozat van, melyek
szerint a mezőgazdákat mellékes termékeikért
külön megadóztatni nem lehet. A székely gaz-
dák által eladott 2-3 köbméter fa is gazda-
ági melléktermék. Ennek dacára nem lehet
adni, mit hoz a jövő. Különösen pénzügyi tö-
re.

Közben a fakereskedőkre rendeltileg köte-
ző névjegyzékek vezetése ügyében, — amint
újabb értesülünk, — nyugtalanító rendke-
lést adott ki Csernug sepsiszentgyörgyi pénz-
ügyigazgató csikszeredai főellenőrének. Eze-
rt a lehető legrövidebb időn belül ellenőrizni
kell az összes fakereskedőket és gyárosokat,
hogy pontosan vezették-e a favételről szóló név-
jegyzékeiket. Mindazokat, akiket mulasztáson
érnek, az ellenőrző közegeknek szigorúan meg
kell bírságozni.

A jelen pillanatban még nem lehet tudni,
milyen eredménnyel fognak végződni ezek a
vizsgálatok, de nincs kizárva, hogy a csiki
fakereskedelem és termelés egyöntetű tiltako-
ását fogják kiváltani.

A román—szerb és román—cseh árutarifa rendezése

(Bukarest) Annakidején beszámoltunk
arról, hogy március elsején életbe léptek
az új közvetlen vasúti árudíjszabások
Románia és a közép-európai országok kö-
zött. Ezeket a díjszabásokat tudvalevő-
leg arany alapon alkották meg. Az új
díjszabások, különféle technikai okokból
csak Jugoszláviával és Csehszlovákiával
szemben nem kerülhettek még alkalmá-
zásra. Időközben azután Jugoszláviával
rendeződött a dolog és március 20-tól
eztve érvényes a február 28-án meg-
szűnt régi díjszabás helyébe lépő köz-
vetlen, aranyvaluta alapján kiszámított
díjszabás, amelyet már román, jugoszláv
és német nyelven meg is szerkesztettek.

A román—cseh közvetlen árutarifa
égye valószínűleg néhány hétig még
ülgőben marad, tekintettel a cseh ko-
na leértékelésére. Hír szerint azonban
április 15—20 táján ez a kérdés is rende-
st nyer.

KÖTELEZŐ NYUGDIBIZTOSÍTÁS EGY BRASSÓI IPARVÁLLALATNÁL

Brassói tudósítónk jelenti, hogy az ország-
zerte előnyösen ismert „Schmoll-Paszta” R. T.
biztosítási társaság szociális ellátása terén figyelem-
emléltő intézkedést fogantatott. Az igazga-
ság kétségtelenül időszerű gondoskodásról
ett tanúságot, amikor megmutatta, hogy nem-
csak ügyfelei kifogástalan kiszolgálására tö-
rekszik, hanem munkatársainak sorsát is szem-
 előtt tartja.

A „Schmoll-Paszta” R. T. a romániai ipar-
vállalatok közül elsőnek vezette be alkalmá-
zottai kötelező nyugdijbiztosítását, amelyet a
Phoenix Élelmezési Társaságnál bevezetett el.
Ezzel a berendezéssel az alkalmazottak ré-
szére, baleset és betegség folytán idő előtt be-
állt keresetképtelensége esetére éppen úgy,
mint normális körülmények között elért öreg-
sajpajra a mindennapi gondoktól való mentes-
séget szerezte meg.

A Phoenix és a „Schmoll” között létrejött
szerződés jelentős lépésnek számít a munkaadó
és a munkás viszonyának szabályozása terén
és remélhetőleg rövidesen általános követésre
fog találni.

Mennyi lesz az idei összjövedelmi adó

Bukarest, március 17

A közvetlen adók módosításáról s azzal
együtt az összjövedelmi adó megszünte-
téséről, illetve pótkvótával való helyet-
tesítéséről szóló törvény jóideje a kü-
lönböző bizottságok előtt fekszik, ame-
lyek sorozatos változtatásokat eszközöl-
nek rajta. A törvénytervezet ellen eddig
is számos panasz hangzott el, főleg azzal
az indoklással, hogy

az végeredményben nem adókönyvi-
tést, hanem adósúlyosítást jelent.
Különösen szembeszökő és sérelmes volt,
hogy a javaslat első megfogalmazásában
már 10 ezer lej évi jövedelemtől kezdő-
dóleg kivetette a pótkvótát, míg az
összjövedelmi adót tudvalevőleg csak 20
ezer lejtől kezdődőleg rótták ki eddig.

Ennek a méltánytalanságnak az orvoslá-
sát már korábban megígérte Slavescu
Viktor pénzügyminiszter s mikor most a
tervezet a képviselőház törvényelőkészí-
tő bizottsága elé került, be is váltotta
ígéretét. A pénzügyminiszter bejelentet-
te a bizottságnak, hogy a globáladó
alias pótdadó dolgában a következőket
vette be a tervezetbe:

Huszezer lej tiszta (azaz 38.400 lej
brutto) jövedelemig nincs pótkvóta. —
Huszezer lejnél a kvóta 0.80 százalék,
azaz 160 lej, 30 ezer lejnél 300 lej, 40
ezer lejnél 460 lej, 60 ezer lejnél 900
lej, 80 ezer lejnél 1520 lej, 100 ezer lej-
nél 2300 lej, 150 ezer lejnél 4725 lej, 200
ezer lejnél 7750 lej és 300 ezer lejnél,
18.750 lej.

A közgazdaság hírei

A MEDGYESI TENYÉSZÁLLATVÁSÁR

(Medgyes) Az idei tenyészállatvásárt
Medgyesén március 20-án tartják. A
siemetháli tenyészbiák, tehén- és
borjak bejelentése nagy számban tör-
ténik s nagy az érdeklődés is, úgyhogy
élénk üzleti forgalomra lehet számítani.
A legszebb állatok díjazása ezalkalom-
mal nem történik meg, úgyhogy ez nem
fogja befolyásolni a vétel- és eladá-
sokat. A vásárra felhajtandó tenyész-
anyag is elsőrangú s tekintettel a jó ta-
karmányozásra, amely az előző évben
volt, kifogástalanul táplált.

VÉGETÉRT A KILENCÉVES NÉMET- LENGYEL VÁMHÁBORU

(Varsó) A napokban aláírt egyezmény
folytán Németország és Lengyelország
között március 15-én végetért a vámhá-
boru, amelyet a két szomszéd állam ce-
kely kilenc éve folytat. A két ország
gazdasági körei élénk áruforgalomra ké-
szülnek. Többek közt érvénybe lép az
1928-ban megkötött, de mindeddig a fe-
szült viszony miatt végre nem hajtott
fegyverezmény, amelynek értelmében
Lengyelország évi 30—40 ezer tonna fel-
dolgozott vasat szállít ki Németországba.

A JANUÁRI ÁLLAMI INKASSZÓ

(Bukarest) A pénzügyminiszterium ki-
mutatása szerint az állam januári be-
vételei — a rendes és rendkívüli költ-
ségvetést is tekintetbe véve — 1 milli-
árd 325.482.924 lejre rúgtak, a kifizetések
pedig 1 milliárd 230.896.948 lejt tettek ki.
Az idei januári bevételek a tavalyi janu-
áriakkal szemben esést mutatnak.

TOVÁBB CSÖKKEN ROMÁNIA ÁLLATKIVITELE

(Bukarest) Románia januárhavi ál-
latkivitele a következő volt: 1593 drb.

szarvasmarha, 4359 sertés, 12211 kg.
friss hus és 25395 kg. bakon különle-
gen elkészített sertéshus. A januári ál-
latkivitel 205 szarvasmarhával és 1597
sertéssel kisebb az 1933 decemberinél.

HAT VAGON CUKOR A MÉH- TENYÉSZTŐKNEK

(Bukarest) Az idén a fagy miatt sokat
szorult méhek táplálására a földmí-
velésügyi miniszterium közbenjárt a
pénzügyminiszteriumnál hat vagon
nyers cukor engedélyezése iránt. A cuk-
rot a méztermelők kedvezményes áron
fognak kapni.

HANYATLIK A NÉMET EXPORT

(Bukarest) Egyik fővárosi lap jelenté-
se szerint a német birodalmi bank leg-
utóbbi közgyűlésén Schacht dr., a biro-
dalmi bank elnöke, hosszú beszédben
számolt be az ország szomorú gazdasági
helyzetéről. A német kivitelről többek
között így nyilatkozott:

— A kivitel lehetőségei rendkívül
rosszak. A német birodalom mai kivitele
a három év előttiének a kétharmadát sem
teszi ki. Hasonlóképp kedvezőtlen a de-
vizakészlet állása.

Belföldi mezőgazdasági helyzetjelentés

(Bukarest) A földmívelésügyi minisz-
teriumhoz érkezett jelentések szerint az
egész ország területén folynak az előké-
születek a tavaszi munka megkezdésére.
A munka már a napokban megindul.
A Bánságban a szántási munkálatok
elég előrehaladottak. A kukoricavető-
mag szállítása erősen folyik.

A háromszéki gazdasági egyesületek működéséről

Sepsiszentgyörgy, március 17

Háromszék vármegyében hatalmas len-
dületnek indult a gazdasági egyesületek
fejlődése. Az eddig elért szép eredmény
legelsősorban is Séra István sepsiszentgyör-
gyi birtokosnak az érdeme, aki fárada-
tlan munkásságával bebizonyította,
hogy a gazdákat milyen eredményesen
lehet egyesületekbe tömöríteni. Az ő
kezdeményezésére kezdődött meg a falu-
si gazdák szervezése s neki tudható be,
hogy jelenleg Háromszék vármegyében több
mint nyolcvan gazdasági egyesület van.
Tehát nagyon kevés kivétellel az összes
vármegyei községekben van gazdakör.

Séra István bejárta az összes falvakat,
előadásokat tartva a gazdáknak. Meg-
szervezte a kisállattenyésztők egyesü-
letét is, továbbá a méhészek egyesületét,
amelyhez csatlakozott már az egész
vármegye mintegy 400 méhtenyésztője.

Az egyesület iránt nagy érdeklődés
nyilvánul meg méhészkörökben. Havon-
ta ismeretterjesztő előadásokat tartanak
s elhatározták, hogy a város területén
méhlegelőket fognak létesíteni, amelyre
alkalmas területeket a várostól fognak
kérni. A legújabb típusú méhészfelsze-
rőket hozatták meg s lehetővé teszik a
méhészeknek, hogy ezeket jutányos
áron beszerezzék.

KEVESET ÉRNEK AZ ADÓBONOK

(Bukarest) Az állam régi adósságainak
fedezésére kibocsátott adóbonok piacán
alacsonyok az árfolyamok. Bukaresf-
ben 40.50—41.50 között ingadozik. A
bontulajdonosok attól tartanak, hogy az
árfolyam tovább esik.

HUSVÉTRA

vásároljon

KERTÉSZ TESTVÉREK

utóda cégnél, Kapu-u. 26 sz.

Új cikkek!

	LEI
Fehér férfi ing 2 gallérral -	135.-
Kaki tiszti ing - - - - -	135.-
Színes férfi ing 2 gallérral -	125.-
Női crepe de chine combine gyö- nyörű himzéssel - - - - -	135.-
Női tussor combine gyönyörű himzéssel - - - - -	75.-
Habselyem női reform nadrág	65.-
Kötött reform nadrág - - -	32.-
Gyermekek reform nadrág - -	25.-
Női selyem harisnya - - - -	39.-
Női flor harisnya - - - - -	22.-
Férfi flor harisnya - - - - -	22.-
Férfi egyszínű harisnya - - -	9.-
Gyermekek patent harisnya - -	9.-

Szővelek - Selymek
Tussorok - Dersalinok -
Pouplinok - mindennemű
mosóárak stb.
nagy választékban.

Az árak beszélnek.

FIGYELEM!

Megérkeztek az importált, plombált

északnémetországi

takarmány répmagvak, valamint a kiváló

angol fűmagkeverékek

Legolcsóbb árak mellett kaphatók

HESSHAIMER J. L. & A.

cégnél.

Haldoklik „A divatos ökör”,

amelyet még IV. Henrik zsenije is képtelen volt megmenteni az elpusztulástól

Páris, március 17.

Sajnálattal kell hallani, hogy a Valois-utcában, a régi királyi palota árka alá, a pusztulóban van, vagy talán el is pusztult már „A divatos ökör”. A napisajtó alig néhány szóval emlékezik meg a csendes tragédiáról, ha ugyan egészen el nem hallgatja a dolgot. Pedig „A divatos ökör” elmulását jelentős eseménynek kell tekinteni, különösen Franciaországban, ahol az ingyenség távolról sem parázna vonás, mint nálunk, hanem inkább erény. Mi több, ehelyütt az ingyenség egyedül nem is avat nemes emberré, hanem az is szükséges, hogy nagyobb légyél. Aki jót, de keveset eszik, az legföljebb zseni. Az arisztokrata annál kezdődik, aki válogat és zabál. Minőség és mennyiség együtt. Auger például, bármily válogatott ételeket rendelt is és bármily tekintélyes számlát csinált is, lenézett, ha a kvantitást illetőleg bizonyos mérsékletet tanúsított.

Ez pedig nagy szó. Az Auger!

A dicső, az összehasonlíthatatlan Auger! Ez az ur eredetileg Lord Curzon-nak volt a főszakácsa. Ezt a tisztséget semmire se vállalta volna, ha a Lord nem lett volna egyben India alkirálya is. Tehát egy olyan hivatal birtokosa, amely köztudomásszerűleg nemcsak megengedi, hanem meg is követeli a legnagyobb fényűzést. Ami az alkirályi konyhát illeti, minőség és mennyiség összhangzatossan találkoznak itt. Költséges és bőséges együtt. Csakis ezért cserkedett le Auger addig, hogy a Lord gyomor-appartementjének irányítását kézbe vegye.

Később otthagya ezt a fejedelmi jóvelemmel járó állást és megkezdte működését, mint tulajdonos, „A divatos ökör”-ben. Távolról sem gondolhatott arra, hogy ez az ősrégi vendéglő annyit hoz majd, mint az alkirályi konyhamesterség. Még a felét, vagy a negyedét sem! De Auger nem iparos volt, hanem művész. Nem tőzsér, hanem költő. Nem hitvány kazár, hanem álmódó zseni.

„A divatos ökör” izgatta a becsvágyát és a képzelőtehetségét.

Ez a vendéglő, ahol — nemzedékek viszámenő sora egészen XVI. Lajosig tanúsíthatja — mindig is a legjobban főztek Franciaországban, megfelelő terepnek ígérkezett egy alkotmánygyógy konyha-poéta számára. S Auger, ami a hasat illeti, túlszárnyalta a legnemesebb, legkielégíthetlenebb fantáziákat is. Ő, az ő gyengéden rózsaszínű tengeri rákkal spékelt levelei, tejben, borban, pezsgőben megfőtt kárpapjai, szarvasgombában állasztott és málasztott fácánjai, vajjal bélet foglyai, világhírűvé vált *coq en pâte*-jei, elő- és utóételei, feltálalásai és asztaldiszítései, az egyes fogásoknak megfelelő világítási hatásai és virágéktípményei, pezsgőhűtési és bortemperálási ujitásai felülmúlhatatlannak voltak. Képességei rendkívülinek látszottak. Egyre újabb és újabb ételeket kottáztott le és végül „A divatos ökör” — a maga sziszifuszi pófázásaival — zeneszerű élménnyé változott. Az ízek, színek, illatok, hangulatok muzsikája volt ez. Bélszín-oratórium saláta-kísérettel. Fengeri pók-szimfónia majonéz-szóval. Kaviár-allegretto. Pulyka-andante.

Auger egyéniségeknek, nemeknek, hajlandóságoknak, kulturáknak megfelelőleg szervírozott és szája keserien összerándult, ha egy-egy barbár valamely mártást nem a kellő időben vagy szükséges mennyiségben alkalmazott. Minden falat egy-egy hangjegy volt részére és a hibáknál éppen úgy szenvedett, mint ahogy nyilván Mozart vagy Beethoven is, ha rossz billentyűt nyomtak le a zongorán.

S ha valaki keveset evett, kirodott, mintha az interpretáló művész elbeszélte volna a szimfóniát.

Megvetőleg tette el pénzét. Mint a francia konyhának, Brillant-Savarintól kezdve, minden nagy mestere megvetette azt, aki nem falt igyekszettel. Kontár! Széghamos! Betolakodott!

Augerhez mer jönni és még a hasát se tudja megtölteni rendszeresen...

Egy ilyen zseninek természetesen meg kell halnia. Aki nem azért süt és főz,

Ismétlődnek a nyilaskeresztes és Habsburg-ellenes tüntetések Magyarországon

Pénzbüntetéssel sújtották Meskó tüntető legényeit — Albrecht főherceg a sajtószabadság védelmében

Budapest, március 17.

A magyarországi nyilaskeresztesek zsidó- és Habsburg-ellenes tüntetése után újabb tüntetések zajlottak le a város különböző részein.

A magyar nemzeti diákszövetség a március 15-iki szabadságünnep alkalmából tüntetett a Habsburgok ellen. A Vigadóban rendezett ünnepségre nagy számban felvonult diákság a karzaton helyezkedett el és aztán többször megzavarta az ünnepséget azzal, hogy

Habsburg-ellenes röpiratokat szórt le, a független Magyarországot éllette és tiltakozott a Habsburgok újbóli trónraültetése ellen.

A rendőrség detektíveket küldött a karzatra, mire a diákok nagyrésze kivonult.

Az esti és az éjszakai órákban a nyilaskeresztesek tüntettek több helyen. Kisebbségek csoportok vonultak fel s rendeztek zajos zsidózást. A rendőrség mindenütt közbelépett. Négy előállítás is történt. A csütörtöki tüntetők közül ifj. Meskó Zoltán, a nyilaskeresztes vezér fiát és három társát a rendőrbíróóság 100—100 pengő pénzbüntetéssel sújtotta. Kilenc más tüntető 50 pengős bírságot kapott.

A március 15-iki hagyományos sajtóvácsorán Albrecht főherceg nagy beszédet tartott a sajtószabadságról.

A külügyi államtitkár tiltakozott a képviselőházban a Habsburgok visszahívása ellen

Laár Ferenc felszólalása a kisebbségi iskolák kérdésében

Bukarest, március 17.

A kamara péntek délutáni ülésén Savel Radulescu, külügyi államtitkár két nagyfontosságú felszólalásra válaszolt: Braianu György kérdésére a Habsburgok újbóli trónraültetése ügyében és Seisanu kormánypártinak, az állítólagos magyar fegyveresempészés ügyében.

Az államtitkár Titulescu külügyminiszter nevében kijelentette, hogy az egész kisantant és Románia a legteljesebb mértékben helyesli Jelfics szerb külügyminiszter ismert nyilatkozatát a Habsburgok trónraültetése ellen. Ebben a kérdésben a kisantant egységes, feszülten figyel a eseményeket és erőlyes tiltakozással él, ha mégis megkísérelnék a Habsburgok visszahozatalát.

Seisanunak azt a választ adta az államtitkár, hogy a külügyminisztériumnak eddig nincsenek teljes és egészen részletes értesülései az említett fegyvercsempészésről, tehát sem meg nem erősítheti, sem meg nem cáfolhatja a híreszteléseket.

A szükséges értesüléseket azonban rövidesen beszerezik s akkor nem fogják elmulasztani a kellő lépéseket.

Ezután Laár Ferenc magyarpárti képviselő szólt fel a kisebbségi felekezeti tanárok érdekében, akiket az egyházak az agrárreform miatt, a magyarság pedig az általános válság miatt nem bír már eltartani. A kisebbségek arányszámának megfelelő állami támogatást követelt az iskolák számára.

Laár felszólalására eddig nem kapott választ.

A SZENATUSBAN Taslan többségi a CAPS-ot támada, a mely harácsoló politikájával tönkretette a hegyi lakosság egzisztenciáját. Ezután áttérnek a szakkamarák számának leszállításáról szóló törvényre. A vita során Joanițescu nemzetiparasztpárti volt munkaügyi miniszter háromórás beszédben támadja a tervezetet, mondván, hogy az megsemmisíti a munkakamarákat s csak politikai érdekeket szolgál.

LEGUJABB

A RÓMAI TÁRGYALÁSOKRÓL

az esti jelentések újra bizakodóbb híreket hoznak. A Reuter-ügynökség jelentése szerint olasz politikai köröknek az a véleménye, hogy a tanácskozás eredménye nagyobb lesz, mint várták. Ennek oka az, hogy politikai szempontok is beleegyültek a kérdésbe s így ezeket is el kellett intézni. Bécsi jelentés szerint Dollfuss nagyon elégedett.

Pénteken délelőtt Suwich külügyi államtitkár tárgyalást folytatott Németország római követével. Azután Gömbössel tárgyalt két óra hosszat, először a politikai, azután a gazdasági kérdésekről. A gazdasági kérdések tárgyalásába bevonták Winkler Istvánt is, a magyar kül-ereskedelmi hivatal elnökét.

Délután 4 órakor Mussolininál folytatók tovább a tárgyalások, most már harmasban. Több egybehangzó jelentés szerint a római egyezmény három részből áll, egy politikai és két gazdasági. Mussolini a gazdasági kérdésekben rendkívül engedékenynek mutatkozott. A politikai egyezmény tartalma körülbelül az lesz, hogy a három szerződő állam közül egyik sem jár el egyedül a fontos politikai kérdésekben, hanem közös megegyezés alapján. A gazdasági szerződések kétoldali megállapodások lesznek, a legtöbb kedvezmény alapján.

A KÜLFÖLDI HITELEZŐKKEL — mint egyik bukaresti lap jelenti — Párisban már létrejött az elvi megállapodás. Eszerint Románia egy évre 50 százalékos adósságeszállítást kap a külföldi hitelezettségekre. A hírt hivatalosan még nem erősítették meg.

ÉG LUGOS MELLETT AZ ÁLLAMI ERDŐ

Tegnap este 7 órakor a Lugoshoz közeli Rosca község mellett kigyúlt az állami

erdő. A tűz ijesztő gyorsasággal terjed, 2800 hektárnyi erdő forog veszélyben.

Érdekes, hogy ez az erdő tavaly is kigyúlt s akkor is hatalmas kárt okozott az erdőégés.

A VASGÁRDISTÁK PERÉBEN a vád 33, a védelem viszont nem kevesebb, mint 670 tanút jelentett be, köztük számos ismert politikust. A védelmet 63 ügyvéd látja el, köztük Trancu-Jasi, Junian, Pereteanu és más neves, politikai

menteni. A Dorin-ok éppen e Henrik kedvenc ételével nyitották meg üzemüket „A divatos ökör”-ben. Nyáronszült poulard, mégpedig — ez a jelentős! — függőleges és nem merőleges irányban pirítva, alsófelén vajjal tömve, petrezselyemmel megüzdelve, ezer drága fűszerrel illatosítva.

Zsufolásig megtelt „A divatos ökör”. Miniszterek, pártvezérek, divatos írók, felkapott primadonnák és befolyásos széghamosok zsufolódtak az ódon termekben.

De a vendéglőt már ez sem tudta meg-

menteni. Hiába az Auger-ek, Dorinok s egyéb konyhafeledelmek próbálkozásai, lelkesedései, ragyogó ujitásai.

„A divatos ökör” agonizál. Pedig nem öregedett el. Nem lett gyöngébb, rosszabb, mint valaha. Sőt javult, frissült, tökéletesedett.

Mégis meghal. Mert az az osztály, amely kiválókat és nagyokat tudott lakonizálni, fázik, borzong, lázas, összehúzóditja a madzagot. Szegény ökröt sem bírja már eltartani.

(m. i.)

szerepet játszó ügyvédek. A védők között ugyyszólván minden párt képviselve van.

MASFÉLMILLIO LEJNYI HAMISPENZT

találtak a hatóságok Nae Cumpănăşinál, egy veszélyes pénzhamisító banda főnökénél, akit detektívregénybe illő nyomozás után fogtak el tegnap Krajova mellett.

Elsötétült a független Katalánia

Barcelona, március 17.

A spanyolországi sztrájkmozgalom átcsapott a független Katalánia területére is. Barcelonában, az államcseska fővárosában a városi villamosművek alkalmazottai hetek óta ellentétben vannak az igazgatóssággal. A legutóbbi madridi eseménnyel hatása alatt aztán a munkások és alkalmazottak megszakitották a további tárgyalásokat és csütörtökön este bejelentették a munkabeszüntetést. A késő éjjeli órákban aztán a gázművek alkalmazottai is csatlakoztak s így Barcelona vele szűnt, az egész kis független köztársaság sötétségbe merült. A kormány intézkedett, hogy műszaki csapatok vegyék át a gázművek és villamosművek elgálatának el látását.

Madridban is egyre forróbb a hangulat. Az építőmunkások otthonában bomba robbant. A robbanás az épület agyrészébe romba döntötte. Az anyagi kár nagy, emberéletet azonban nem követelt a merénylet, mert a tanácskozó terem szerencsére üres volt a robbanás idején.

Pokolgép robbant a zágrábi pályaudvaron

Zágráb, március 17.

Tegnap a zágrábi pályaudvar csomagelosztó helyiségében, a tisztviselők között egy bomba robbanása nagy riadalmat keltett. A bomba hatalmas dörejjel robbant fel, majd robbanás után a helyiség füsttel, fojtó szaggal és tollpelyhlyel telt meg. A hivatalnokok közül hárman könnyebb sérüléseket szenvedtek.

Amikor az első ijedség elmúlt, a pályaudvar alkalmazottai a különös, tollal töltött bomba kivizsgálásához fogtak és megállapították, hogy a kezdetleges pokolgépet az ismeretlen merénylők egy tollpelyhlyel telt csomagba rejtették el.

A rendőrség széleskörű nyomozást vezetett be a tettesek felkutatására.

Bezárták a varsói egyetemet

Varsó, március 17.

A varsói tudományegyetemet csütörtökön bizonytalan időre bezárták. A bezárás indoka az, hogy négy diák inzultálta Handelsman egyetemi tanárt, aki nem egyszer élesen állást vett a faji és vallási gyűlölködés ellen.

Csütörtök este, amint a tanár egy diákgyűlésről hazatérőben az egyetem udvarán baladt, négy diák támadta meg. A diákok súlyosan bántalmazták a védekezni alig tudó tanárt s azután elszaladtak. Handelsmann azonnal jelentést tett az egyetem rektoránál. A merénylők kitétel nem lehet megállapítani, így természetesen elfogni sem lehetett őket.

Mihalache és Lupu a fővárosban

Bukarest, március 17.

Pártjaik egyesülésének vasárnapi finnyepélyes kikiáltása után Mihalache és Lupu kedden Topoloveni-be, Mihalache birtokára utaztak, ahol a nemzeti-parasztpárt elnöke négy napig vendégül látta magánál Luput, az új alelnököt. A két vezérférfi pénteken reggel érkezett vissza a fővárosba s részt vettek a nemzeti-parasztpárt parlamenti tanácsának 11 órákor kezdődött ülésén, amelyen a köztennivalókat beszéltek meg. Ez volt az első ülés, amelyen a lupista képviselők is teljes számban részt vettek.

Vasárnapi lapok

A B. L. VASÁRNAPI MELLEKLETE

KORVIN SÁNDOR:

„Lehet-e az író demokrata?”

Minapában egyik ismert budapesti kritikus „A menekülő lélek” című cikkében a legkomolyabb hangon, sőt némi horror-ral, borzadállyal teszi fel a kérdést: „Lehet-e az igazi író demokrata?” Nem mondom, kissé furcsa kérdés e könyvégető napokban, sőt, mi tagadás, nevetséges is. Ez a kérdés manapság úgy hangzik, mintha egy vidéki kuria vad-szólóval befuttatott tornácán valaki azt kérdezné, hogy: hát lehet-e egy szolgabíró demokrata?... Am végeredményében az írókkal szemben felvetett kérdés — a nevetségesség kizárásával — legfeljebb azt a szűkebb írói asztaltársaságot, vagy klubot érdekli, amelynek fehérteljes asztala mellől, illetve párnázott foteljéből ez a kérdés éppen föl száll. Mert kérdezze meg kritikusunk például Romain Rolland-t, Barbusse-t, Renn-t, Fjodor Gladkov-ot, (szűkebb hazájában pedig) Illyés Gyulát, József Attilát, Veres Pétert, vagy tudomisen, kérdezze meg Ady Endrét, Tolsztojt, Victor Hugót... hogy: „Lehet-e az igazi író demokrata?” Tisztára nevetség. Vagy talán inkább szomorú, hogy manapság még egyáltalán lehet ehhez hasonló kérdéseket feltenni. Mert végül is, ez a kérdés — amelyben immár annyi elitelő határozottság van a feleletet illetőleg — a maga fennhéjázó dölyfében annyira emlékeztet az olyan kijelentésekre, mint hogy: lehet-e egy igazi árja demokrata? vagy lehet-e egy arisztokrata panamista?...

Ha jól meggondoljuk, ugyanolyan joggal azt a kérdést is feltehetjük volna a jeles cikkíró, hogy lehet-e az író földöntúli? (ilyenek egyre többen lesznek), lehet-e az író éhes? (ilyenek is egyre szaporul számban akadnak!), vagy lehet-e az író földmunkás? (mert ilyen is egyre több bukkan föl: Sellyei József, Veres Péter.) Állapodjunk meg már előzetesen abban, hogy a címben írt s a fentebb említettekhez hasonló kérdéseket manapság a nevetségességvadász veszélye nélkül nem lehet feltenni. Általában, a szűkebb írói renden belül is olyan gyökeres változások mentek végbe az utóbbi 10–15 év társadalom- és szellemtörténeti átalakulásai folyamán, amiket még egy jólnevelt fővárosi kritikus sem téveszthet szem elől. Am e változásokat íróink — more patrio — holmi ezeréves álomból ébredő Ripp van Winkle-ként hökkenten nézi. Pedig hát ideje volna már felocsudni, uraim! Ezen a mesterségen belül is — akárcsak a többi kultur-területeken — pontosan tükröződnek azok a változások, amelyek az osztályok történelmi szerepének kicsérelődése folytán, társadalmi és művelődés-történeti fejlődésünkben a háboru utáni évek során végbementek. A munkás, a szellemi legény, a béresivadék, a napszámos tollat ragad! (Turek, Marchwitz, Owallow, Solochow, Bourgeois, Poullaille, Victor-Serge, Nagy István, Morvay Gyula, stb... — kapásból.)

De ne menjünk ilyen messzire. Bizonyára az illusztris bíráló is tud arról, hogy egy Erdélyi József nevű költőt néhány évvel ezelőtt a Dunából huztak ki elvotomult emberek s hogy ugyanez a költő a múlt télen 15 krajcárért árulta személyesen a verskötetét a budapesti Nemzeti Színház előtt, — bizonyára arról is tud, hogy egy Kodolányi János nevű író, — akinek sovány kényerére pedig annyi több éhes gyermekszáj is leselkedik, — nem talál nagy parasztrejtőre kiadót. (Mivel nem éppen a latinfundumok kedvére írvák...) Hát lehet-e akkor az író „demokrata”?

Mert, természetesen, a kérdés súlypontja többé már nem abban van, hogy lehet-e az író demokrata, (használjuk jobb híján mi is ezt a szót) — hanem, hogy lehet-e a demokrata író? S továbbá — már nem is az a fontos, hogy „lehet-e?”, hanem, hogy — megakadályozzák benne, hogy az legyen, ha történetesen akarna. Sok-sok módja van annak, hogy az író, ha a tömegekből, a tömegekről és a tömegekhez akar szólni, — ne tehesse.

ZSOLT BÉLA:

BUDAPESTI LEVÉL

Beszélgetés egy pesti bankárral

Megkísértem vallomásra bírni a bankárt nem éppen azt, akit a nagy pénzsínalók és pénzsralégák között tartanak nyilván, nem éppen azt, aki a köztudat szerint a kevés tehetségek közül való, sőt, éppen az állagost, a közepeset, akit a szegény emberek se nem irigyelnek, se nem átkoznak, mert nem ismerik a nevét. Középső bank közepes direktora, ám azért ő is érzi a pénzt és van előszobája bőrgarnitúrával s olasz fürdők tájképeivel a falon, van egyenruhás altisztje, azzal a bizalmatlan tekintettel, amely elárulja, hogy ide jobbra kéri járnak az emberek. S aki az altiszt tekintetében olvasni tud, azt is kiolbashatja, hogy javarészt hiába járnak kéri. Nem mintha a direktor olyan eltökélten érzelmellen lenne, mint amilyennek a felületesen odaadott pamflet-zsurnalisztika általában beállítja. Ahogy beszélgetünk, kiderül, hogy sokszor egyenesen szentimentális. Viszont éppen a szentimentalizmus az érzelmességnek az a fajtája, amely következetesen ama esetekben jelentkezik, amelyek kívül esnek az ellágyuló beavatkozási körön. Aki a saját hatalmi területén belül könyörtelen, gyakran mélységesen meg tud rendülni, ha számára idegen területen valami mellatlanságot, embertelenséget követnek el. Nem tudja, hogy az általános elvek a mesterség technikája és usanceai másutt is ugyanolyan lélektelenek és gépiesek, mint az ő osztályán a bankban, ahol egyedül a rentabilitás szempontja szabja meg, hogy az öngyilkosság szélére sodródott kliens kaphat-e haladékot s a tisztviselők közül el kell-e bocsátani egy sereg családapát? Szóval, a részvéthez, a szociális együttérzéshez is distancia kell, mint a szerelemhez; a

„megszépítő messzeség” helyett a „megrendítő messzeség.” A direktor mindenképpen sajnálni, kivéve azokat, akiket segíthetne.

Am ez többé-kevésbé általános emberi tulajdonság s különben sem azért jöttem ide a bankba, hogy végre megtaláljam a „jó embert”, akit egyébként már nem is keresek. Ha ezzel a szándékkal indultam volna utnak, a lazarista atyákhoz látogatnam volna. Jól ismerem a pesti mondat, amely szerint a bank annál jobb, minél rosszabb a bankigazgató. S maga az igazgató mondja:

— A politikusok és a közönség is abban tévednek, hogy a banknak üzleti rendeltetésen túl van valami szociális, vagy humanista szerepe is. Ez az, amit a bankvezérek karácsonyi és húsvéti cikkeikben nem mernek kerekén megcáfolni. Arról lehet szó, hogy a bankigazgató jövedelméhez mérten résztvegyen a kulturális és szociális mozgalmak támogatásában, — ezt én meg is teszem — de a bank, mint üzlet — mondjuk meg őszintén — mindig annyira kiméletlen, amekkora kinélfelenségre a törvények módot adnak. A bank minél többet akar keresni s minél kevesebbet veszíteni — ahogy a kapitalista általában. Önszántából, ha a pénzpiac helyzete, vagy az államhatalom nem kényszeríti, sohase szállítja le a kölcsönkamatozat és nem ad senkinek ajándékot sem. Az utóbbi időben azonban a bankárok is belementek abba, hogy a bank afféle gazdasági „öröskeresztgyesület”, amelynek bizonyos érzelmi kötelességei is vannak...

— Na, nem éppen erről van szó — szölok közbe óvatosan. — A bank mégis csak

a nemzeti, vagy mondjuk társadalmi tőkével operál, ezért tehát nem csupán részvényeseinek, de a társadalomnak is felelős. S ezt a felelősséget Ausztriában, Németországban és Amerikában olyan szigorúan értelmezik, hogy a bankokat a leg-szorosabb állami felügyelet alá helyezték... S általában a bankok átszervezése a koncentráció gondolata...

A direktor közbevág:

— Nálunk erre nincs szükség. A mi bankjainkat sokkal szolidabban vezetik — mondja ingerülten.

— De már bocsásson meg, — jegyzem meg kissé szkeptikusan, a közelmúlt ri-asztó tényeire és pletykákra gondolva —. Ha hajlandó vagyok is elhinni, hogy a magyar bankokat a legszolidabban és leg-hozzáértőbben vezetik, akaratlanul is felvetődik bennem az aggály, hogy amikor egész sor nagy kapitalista államban nyílt bankválság van s valószínűleg nemcsak nálunk, mert a bankigazgatók mindenütt! hazárdak voltak, megokolt-e ebben a mi nem tulajdonos tőkegazdag országunkban ez a tőkéletes biztonságérzet, amely direktor urat e pesszimista világban eltölti? Én nem vagyok közgazdász, de a kapitalizmus válságáról szóló közhely...

— Kapitalizmus mindig volt és mindig lesz — vágja rá a direktor.

— Ha szabad megjegyezmem, — vitatkozom szerényen — nem volt mindig kapitalizmus, sőt alig másfél százada, hogy van...

— Az emberek mindig ragaszkodtak az egyéni tulajdonjoghoz. Egész bizonyos, hogy Szovjetországra is ragaszkodnak...

Látom, hogy a teória nem a legerősebb oldala a direktornak s ezért minden ok-tató hangsúly nélkül, de mégis közlöm vele, hogy szerintem és a közgazdasági tudomány szerint a kapitalizmus nem jelent magántulajdonrendszert, mert hiszen például a feudalizmus is a magántulajdonon alapul, hanem a tőkés termelés rendet, amely...

De a direktor közbevág:

— Engem, őszintén szólva, nem izgatnak ezek az elméletek, én praktikus üzletember vagyok és nem tudós.

— De a kiüzláló azt hiszi, — vallom meg kiábrándultan —, hogy a direktor utpozíciójában levő pénzembert mégis csak érdeklik a pénz és a termelés elméletei és nagy dimenziók közt lejátszódó eseményei. Én, aki regényt és darabot írok, állandóan szemeltartom szakmám világ-eseményeit, fejlődését, válságait, kísérleteit...

— Ezt nálunk csak azok a nagyképűek csinálják, akik bankon kívül karrierre áhítoznak. Engem érdekel minden fináncpolitikai ujdonság. De hogy valamikor mi lesz a bank helyett, vagy hogy a bank

A szorgos kezek százezrei és milliói dolgoznak már a mezőkön, hogy újra felvegyék az ember nagy küzdelmét a természettel.

Kritikusunk azonban így ír: „Barátom, én pesszimista vagyok. Pesszimista és — szerényen bevallom — arisztokrata. Majdnem konzervatív. Főképp a francia forradalom óta, amelyet csupán polgári szempontból helyeslek. Hiszen akkor kezdődött minden baj, amikor a mecénás helyébe az ezerfejű Cézár lépett. Minden felvirágzás ellenére: akkor kezdett proletársorba zuenni az irodalom. Azután kezdtek ki az l'art pour l'art elvét, azután került természettudományos és társadalmi doktrínák válságába a szabad és füg-

getlen költészet, azután találták ki (sic!) az individualizmus csödjét, azután lett a népszerűség az érték fokmérője s ma a literatura és művészet a gazdasági helyzet függvénye. Hát lehet igazi író demokrata? Kivált nálunk, ahol még az ábecés könyv is azzal kezdődik, hogy — ur ir.”

Az író kissé hazárd okfejtéséből egy világlik ki tisztán: a mentalitása, gondolkodásmódja. „Ur ir”, — kutya ugat. Persze, ur ir... Ebben a mentalitásban egy egész írói kaszt szelleme lepleződik le. A betűvetés „uri” előjogát feltűző írói kaszt

„szelleme”. Valóban petróniusi gőg, — egy világalkonyat kilobbanó fényei mellett...

Jó író sohasem kérdez olyasmit, mint kritikusunk. S ha igen: — ezt a rémséget egy Wilde az életével, illetőleg életének második felével mosta le magáról.

A mecénásokat visszazíró író-kurtizánok alól kihuzta már rég a gyékényt — az idő.

A jó író mindig a közösségé. A rossz író pedig minden lehet, csak éppen jó demokrata nem.

nívé fog átalakulni száz év múlva — erre semmi gondom. Értsék meg végre, akik a bankírságot túlélték: ez egy primitív mesterség, őse és alapítója a pénzügynek; ma is az a legjobb bankár, aki a régi idők, rideg szeszálók és alkuszok technikájával dolgozik. Ismerem bankigazgatót, aki elnyerte a londoni közgazdasági társaság nagydíját, de a bankban megbukott, a tőzsdén és az összes osztályokon. Ezzel szemben jó bankigazgató volt az, aki tudta, hogy ha egy puritán kopott feketeruhás, pikszelt cipős idősebb patricius kereskedő látogatja meg, akkor diskurálni, piccelődni még lehet ugyan magyarul, de számolni már németül kell, — mert ez a lipus az üzletet csak akkor vette komolyan, ha németül kötötték. Jó bankigazgató volt az, aki két perccel a patricius távozása után az imént még hancutkának ható pakonbartját át tudta alakítani kottletté s ha előbb máramarosi dialektusban fujta a „Zikene zakene!”, máris déldunántuli nyelvjárásban rajongott a szírcsapadást örömeiről, a vidéki földes urak! Szóval, jó bankigazgató volt az, akinek voltak üzletszerzői kvalitásai, aki ismerle az embereket s beszélt a nyelvükön, aki mindenkit meg tudott főzni, de senkitől sem engedte megfőzni magát. Hogy ehhez a szerepkörhöz miért van szükség arra, hogy én önnek leovizgazzam a „Pjalilekúról”, vagy a fasiszta korporációkból vagy a Daves-plánból, — ezt igazán nem tudom.

A direktor ur nem több negyvenkét évesnél, tehát nem tartozik ahhoz a generációhoz, amelynek oka és joga volt a patriarchális módszereket az egyszerű józan paraszti, vagy „zsidószt” tulbecsülni. De valószínűleg kéjeleg abban, hogy itt szétlőpi előttem a bankár nimbuszát, hogy tünet a tudományosság és a nagy összefüggéseken keresztül való gondolkodás megvetésében. Komoly embernek akar hatni. Ne beszéljünk tehát tovább szarosan nett szakmai kérdésekről, beszéljünk a bankár magánéletéről.

— Mit olvas, direktor ur? — kérdelem.

— Először is rengeteg ujságot, — ön is tudja, mennyi a közgazdasági lap s az embernek mindent tudnia kell a vállalatokról és emberekről. Nekem sokszor fontosabb egy háromsoros hír, mint egy kétoldalas cikk valami nagyfejűtől, sokkat többet tudok belőle következtetni. Könyvet keveset olvasok, főképp angolokat, gyakorlatom magam a nyelven. Angolra szükség van...

— Főképp ezért?

— Főképp ezért, de jó könyveket szívesen adok pénzt.

Nem merem megkérdezni, hogy mit tart jó könyvnek.

— Verset olvas?

— Soha. Gyerekkoromban se szerettem.

— Zene?

— Nagyobb külföldi koncertekre eljárom.

— Sport?

— Golfoznék és vadásznék, ha volna időm.

— Templomba jár?

— Már a gyerekeim kedvéért is. Vasárnap vagy én, a feleségem elkísérjük őket a misére. Ne nevésem, én már békében ki-keresztelkedtem.

— Kedvenc műfaja természetesen a színpadi mű? Legalábbis erre vall, hogy a bankárokat ott látni minden premieren.

— A premier, ugye, egy felvonulás, egy társadalmi esemény — mondja nem túlzott eredetien. — S aztán nekünk, akik annyiféle emberrel érintkezünk, — találja ki pillanatnyilag a megokolást — bizonyos mértékben színészeknek is kell lennünk. Az ember pózokat, gesztusokat tanul a színházban, amelyeknek esetleg hasznát veheti az üzleti érintkezésben. S azonkívül — mosolyog hamiskásan — önök is tudják, hogy a bankigazgatót mindig vonzoták a kulisszák. A bankigazgatók régi tisztelői a művésznőknek...

Most nekem illenék tudnom, hogy a direktort melyik művésznővel hozzák kapcsolatba, de nem tudom, mert ezen a területen a vidéki előfizetők is tájékozatlanabb vagyok. S mert most már végkép „művészetre” terelődik a szó, igyekszem minél hamarabb befejezni a diskurzust, mert művészetről nem vele, hanem Petrovics Elekkel, vagy Heltai Jenővel szeretek beszélni. Vele a pénzről és a gazda-

ságról akartam beszélni, azt hittem, hogy ő a szakember, tud valamit abból is, ami a mai válságban nekünk, laikusoknak már értelemfelettinek, végzetszerűnek látszik. Azt hittem, érez valamit a gazdaság és a társadalom szinte kozmikusá nőtt vergődéséből. Azt hittem, van gazdaságsszemlélete, valamiféle filozófiája: de kiderült, hogy optimizmusa, vagy pesszimizmusa kizáróan az aznapi tőzsdétől és a vezérigazgatóval való érintkezés személyes hangulatától függ.

Ahhoz, hogy a szakmai fogalmak szerint jó bankigazgató legyen, valószínűen nemcsak hogy megvannak, de megfelelően

hiányoznak is a tulajdonságai. Főlényes racionalista, nem éppen az, amit literary gentlemannek neveznek, a mesterségéről nincsenek illúziói, nem tulajdonít neki misztikus jelentőséget. Nem érzelmes, ha a moziban, vagy színházban idegen sorsok felett ellágyul is s ha a galambokat, amelyek szobája ablakpárkányára szállnak, meg is eteti sonkászsemléje morzsáival. Nem költ többet a jövedelménél s nem is gondolkozik többet, mint amennyi e szűkös időben feltétlenül szükséges.

Ha volna pénzem, a betétet rábízám, de a termelési és társadalmi rendemet már kevésbé.

ÁCS PÉTER ÉLNI AKAR!

Februárvégi napok,
már tavaszt ígérnek, —
szinte hallani, amint a fák
a fényben, a szélben
élethalálakat zengenek.
A fiatal Ács Péter
ott áll a parti fánál
s benne is valami felzendül,
amint a partnál a vízbe bámul:
valami nagy erős elszántság
fogja át szívét
és mert éhes nagyon, —
szájában érzi
a tavasztváro Élet ízét,
s ott, a zengő parti fánál
felcsendül benne az Élet
s erős vággyal, tette-készen felkiált:
„Mégis, mégis, jó, hogy élek!”
Elég volt már a hétköznapi kóborlásból,
mildőn, mint „leépített” tisztviselő,
mohón állás után lohott
mindhiába!
Nem vár tovább, itthagy mindent,
családot, rokont és mindazokat,

akiket ismer,
a baráti szíveket, akik szívből köszöntik,
ha van rendes ruhája!

Ács Péter erős és fiatal,
Ács Péter bátor és élni akar!
De itthagyja a várost,
hol nem tud bátor lenni, —
megy egy új városba —
megküzdni a kenyérért!
Ott nem számít, miképp és hogyan...
inas lesz-e, vagy boltiszolga,
mert — jaja! — kell a kenyér,
ha élni akar!

Ács Péter úgy érzi, hogy
azért is — szép és jó az Élet,
hiszen a fák is
— tavasztváron —
a fényben, a szélben
élethalálakat zengenek!...

1934. március hó.

BATORI R. ELLA

A százesztendőös kerékpár

A legnépszerűbb közlekedési eszköz

Hivatalosan ugyan öregebb a kerékpár, mint 100 év, mert már a XVIII. században is voltak feltalálók, akik a kétfős kerek emberi közlekedési eszköznek ügykeztek felhasználni és a mai kerékpár őseit megszerkesztették, de az igazi, a mai értelemben vett kerékpározás ugyanis, mint sport és ugyis, mint általános, közhasznú közlekedési alkalmatosság, csak éppen, hogy 100 esztendője kezdte meg pályafutását.

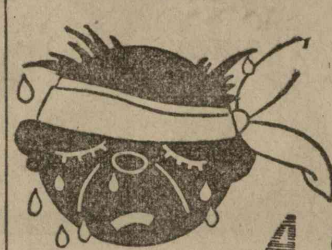
A kerékpárt igazán nem lehet nálunk új dolognak, vagy szokatlan látványnak nevezni, mégis szinte csodákat mesél a külföldet járó ember, hogy milyen halálisan kerékpár-kultúra van más európai országokban, főleg azonban Nyugaton, Németországban, Svájcban, Franciaországban, de mindenekfelett Dániában, Hollandiában és Belgiumban. Minden napos látvány a biciklin a piacra igyekvő szakácsnő, a kerékpáron a temetésre, vagy keresztelőre siető pap, a frakkos pincér, táncos öltözött fiatal leány, óshaju nagymama, lengőszakállu öregúr, sőt az sem ritka látvány, hogy egész napszón, élén a fiatal párral, kerékpáron menetel a templomba és ott az előcsarnokban száll le a biciklijéről.

Az utcákon, tereken, nagyobb kereskedések, gyárak és közintézmények előtt százával, sőt ezrével állnak a kerékpárok szép sorban berakva egy külön erre a célra készített tartókba, amelyek felett ernyő feszül, hogy meg ne ázzanak. A rengeteg bicikli láttára szinte szédülő idegen számára olyan ez a szeretlen kerékpár-kultusz, mintha senkinek nem volna saját gépe, hanem amikor utra indul, odamegy a legközelebbi „stand”-hoz, kivesz egy gépet a sok közül és amikor elérkezett utja végcéljához, ott szépen beállítja a többi gép közé és nyugodtan otthagyja, hiszen talál másik gépet százával a legközelebbi utcasarkon ismét.

Kopenhágában van a város forgalmas helyén egy hid, ott hivatalosan megszámlálták, hogy hétköznaponként átlag 27—80 ezer kerékpár halad keresztül.

Ilyen arányok mellett nem csoda, ha a villamos állandó bajokkal küzdök, mert arra igazán csak az ül fel, akinek nincs biciklijé, tehát a külföldi, a jóformán tehetetlen agg és a nyomorék, vagy aki alkalmilag éppen valami ok miatt nem ülhet fel a kerékpárjára. A forgalmasabb országutak szélén külön sáv van kijelölve és fenntartva a kerékpáros kirándulók számára s vasárnaponként, a hétvégi kirándulásokon végtelen sorokban vonulnak ki a kerékpárosok ezrei a szabadba.

Nem hiányoznak közülük természetesen a fiatal párok sem, akik még azt a kevés időt sem akarják egymástól távol tölteni, amíg a kerékpáron ülnek és valódi egyensúlyozó művészettel mennek egymás mellett karonfogva. A kerékpárgyárosok legujjabban már figyelembe is veszik a kerékpáros weckendnek ezt a kellemességét és olyan szerkezeteket is gyártanak, amelyek segítségével veszély nélkül egymás mellé lehet csatolni a két gépet, úgyhogy azok teljesen együtt haladnak és mindkét utasuk közvetlen egymás mellett ülhet. A páros kerékpár azonban csak a formájában és technikai kivitelében újdonság. Még a régi „vasparipa” korszakban, amikor az óriási kerekű velocipédek voltak

A GRIPPE

és az összes vele járó szenvedések mint: fej, hát és mellfájások, láz, ideges zavarak feltétlenül egy olyan szerrel kezelendők, amely egyidejűleg fájdalomcsillapító, megnyugtató és lázcsökkentő hatással bír. Ezeket a tulajdonságokat csak is egyetlen készítmény egyesíti magában és ez az

NEURALGINE JURIST

divatosak, már akkor is megjelentek a páros gépek, még pedig igen szellemes megoldásban, úgyhogy az ilyen kétszemélyes vasparipa fel sem borulhatott sokkal szilárdabb alkotmány volt, mint az egyes gép, amelyről bizony a legkönnyebb dolog volt nagyot esni.

Ma már alig látni a kilencvenes és kilencszázados években annyira divatos két és többüléses gépeket, amelyeken egymás mögött ültek az emberek s akárcsak a csónakban, közös vezénylőre dolgoztak. A kétüléses tandem volt a legnépszerűbb ilyen közlekedési eszköz, de voltak hármas, négyes, ötös, sőt különlegességnek nyolcas gépek is, amelyek úgy vágattak az utcán, vagy a versenypályán, akárcsak a mai motorok. A gyorsaságuk hihetetlen nagy volt s főleg ennek a kedvéért gyártották. Rövid életűek voltak mert a gyorsaságukat felülmúlta az új közlekedési eszköz, a motor, amelynek az az előnye is meg volt, hogy nem volt kénytelen az egész 4—8 tagú társaság állandóan együtt maradni, hogy élvezhesse a kerékpározás gyönyörűségeit.

De ha a nagy gyorsaság dicsőségét elhódította is a motorkerékpár, még mindig jóval gyorsabb a bicikli a gyaloglásnál és éppen ez adja meg az igazi népszerűségét. Akinek naponta hosszabb utat kell megtennie, amíg a munkahelyre eljut vagy a foglalkozása olyan, hogy sokat kell járnia a városban, vagy a környéken, annak nélkülözhetetlen az olcsó közlekedési eszköz.

— A szerző a zenekarba zuhant. Bázeltől jelentik: A bázeli színházban tragikus szerencsétlenséggel végződött a „Tite Kolup” című vígjáték bemutatója. A szerencsétlenségnek áldozata a nagy sikerrel bemutatott vígjáték szerzője, Stickelberger Emánuel, ismert svájci író. A közönség szüntelen közben és az előadás után is lelkesen ünnepelte az író. Az ünnepség annál is lelkesebb volt, mert Stickelberger kedden üli meg ötvenedik születésnapját. Az írónak előadás után is többször meg kellett jelennie a vasfüggöny előtt. A nagy ováció és lelkes ünneplés kissé megzavarta az író, aki túlságosan előrement a színpadon és a sugólyuk mellé lépett, olyan szerencsétlenül, hogy a két és fél méter mélységű zenekari előtérbe zuhant. Stickelberger eszméletlenül tért el a földön. A szerencsétlenül járt író kórházba szállították, ahol megállapították, hogy súlyos belső sérüléseket szenvedett.

LAKBERENDEZÉSÉNEK

MEGVÉTELÉNÉL LEGYEN ÓVATOS! ÁLDOZZON TÖBBET, DE VEGYEN JÓT!

SZÉKELY & RÉTI
BUTORGYÁR RT.-TÓL, TG.-MUREŞ

FIÓKOK:
BUCUREŞTI,
BRAŞOV

EGY POLGÁR VALLOMÁSAI

Irta: MÁRAI SÁNDOR

Rövid ideig, néhány esztendőig, az egyik elmeleleti háromszobás lakásban szemközt velem lakott keresztapám, aki öccse volt apámnak s különösen sértődött, nyugtalan ember. A családban úgy bánt vele mindenki, apám is, mint a himes tojással. Büszke és magányos lélek volt, mérnöknek készült s olyan kitűnően értette a műszaki dolgokat, hogy a katonaságnál — a tüzéreknél szolgálta le önkéntesi évét — erővel ott akarták tartani, állítólag „könyvöket neki, hogy zupáljon be.” Legalább így mesélték később a családban. Bizonyos, hogy természetese, hajlama, egész lelki alkata a katonatiszti pályára vonzotta. A civil-életben, különösen a kissé lenézett mérnöki pályán idegenül érezte magát, ingerlékeny volt, állandóan megaláztatást szimatolt, „affér”-jei voltak s mindenképpen olyan ember benyomását kellette, aki nem találta meg helyét az életben. A mérnöki, orvosi foglalkozást akkoriban ugyanis lenézték kissé; azt tartották, hogy nem való uriembernek; a jó családból származó ifjalembert természetesen felcaphatott jurátusnak, de klistérozni, vagy tussal, cirklivel kibélelni — nem illet. Nagybátyám „alacsonyrendűségi komplexumához”, amiről ő semmit nem tudott, de a fiatal Freud sem ismerte még ezt a műszót, aki akkoriban Charcot klinikáján figyelte a hisztérikus betegeket, erősen hozzájárult családomban társadalmi helyzetbe a századvégi, még csaknem rendi szellemű, erősen nacionalista magyar világban. Származása származék, akik a XVII. században vándoroltak be Magyarországra, hűségesen szolgálták a Habsburgokat s Lipót császárt nemességgel jutalmazta azt az öregapánkat, akit „bányagróf Kristóf” névvel tisztelték a családban s a máramarosi kincstári bányákat igazgatta. A szahadsgághare idejében találta meg csak a család magyar szívét, többen harcoltak Bem hadseregében, egyik szépapám, Zsigát le is fokozták a világi fegyverletétel után s egy vezencei, majd milánói császári ezredbe száműzték, ahol fokozatosan visszazaptak régi rangját s mint testőrkaptány vonult nyugalmába. De a forradalom előtt családomat jó szemmel nézték Bécsben s „megbízható elemeknek” tartották őket. Mikor öregapám 1828-ban óbudai consiliáriussá nevezték ki, fennjárt Bécsben és a császár fogadta. „A Magyar Királynak vagyok szállva”, — írta Bécsből öccsének Máramarosba. „Nagyon költséges az itt-mulattás, szobáért és fűtésért öt forintot fizetek naponta. A Fejedelem kegyesen fogadott, emlékezett Atyánkra is, — ja, ja, mondotta, auch Sie haben gute Zeugnisse bei mir.” Valószínű, hogy az a németnyelvű közhivatalnok, akit 1828-ban kegyesen fogadtak Bécsben s akit a császár ebben az időben jóindulattal szavakkal tüntetett ki, labancnak számított az udvarnál. A szabadságharc idején a család a felkelőkkel tartott, magyarosította is nevét, Kossuth miniszteriuma adta ki a végzetést erről, meg is jelent a határozat 1848 augusztusában a Hivatalos Közlönyben. Később aztán, a nyolcvanas években, mikor mindez már nem sokat számított, érthetetlen módon újra felvette a család régi, német nevét. Ugyáltszik, lélekben mégis ragaszkodtak kissé szász eredetükhöz is. De meggyőződésre, viselkedésre mániákus magyarok voltak, így különösen apám és öccse. Az idegenből idezármazott családoknak ez a heves, őszinte magyar hazafiasága külön tünet volt s a régi magyar nemes családok eltűntek és szívesen látták a Nagymagyarországot olaszító tengelyében magyarrá olvadt idegeneket, néha talán elismerték bizonyos átörökölt, idegen faji erőnyelveket — őseim szász kovácsok voltak s azt hiszem, tőlük örököltem valamilyen különös, nekem egyáltalán nem kényelmes, alaptermészetemtől idegen, rögeszeszerű „Pflichtgefühl”-t, kötelességérzetet, — de maradt valami különbség, idegenség, amit az évszázados együttélés sem tudott feloldani. A család lelki jellege bonyolult, kitapinthatóan katolikus volt, nemcsak az anyakönyv adatai szerint, hanem lényében, szemléletében is az. A protestánsokat kerültk a társadalmi érintkezésben is, őszintén, ahogy azok is kerültk minket; de soha nem esett szó erről a köznap életben.

Apám öccse bizonytalanul, kinlódva érezte, hogy hiába „fogadják be”, hasztalan ismerik el, szász eredetével, németes nevével, osztrák nemességével mégsem tartozik egészen, feltétlenül ahhoz a nagy „család”-hoz, ami a dzsentri-Magyarországot volt a század végén. Ha volt a családban valaki, akin ideig-óráig észlelhetően kitört a magyar dzsentri-nyavalyák, úgy ő volt az. Állandóan gyűjtötte a családi papírokat, cimereket rajzoltatott és hi-meztetett minden lehetséges és lehetetlen rubrikájában, megtervezte apám és anyám „egyesített” remesi címerét — (a jóga tudja, honnan szerezte ehhez az adatokat, mert édesanyám egy szegény morva molnár lezárnaként volt s gyamanszom, hogy soha nem jutott a család remesi előjogok birtokába; apám vel különben anyám és rokonsága mit sem

törődtek) s ez a dzsentriskedés végül is különös módon jutott e gögös, ideges léleknek kifejezésre: került a megyei társaságot, nem dörzsölődött hozzájuk, sokáig külföldön élt, vasutat és alagutakat épített Boszniában, majd Fiuméba költözött, ahol egy francia társaság megbízásából megépítette azt a villanyos erőtelepet, mely ma is ellátja árammal a dalmát tengerpartot. Közben meg is nősült; egy finom és csendes nógrádmegyei leányt vett el, a „legnagyobb magyar klasszikus drámaíró” leszármazottját s gyermekkoromban több nyarat töltöttem az irodalomtörténeti híró nógrádi kastélyban és parkban, ahol az ő, e félőrült magyar zseni, drámai költeményének sorait skandálta. Ez az „irodalmi rokonság” valamilyen olimpiai dícsfényvel övezte szememben nagybátyámat. A valóságban nem sokat éltet irodalomhoz. Mikor még legényember volt s ott lakott szemközt velünk, három udvari szobában, olyan „garcon-életet élt”, mint egy francia regényhős, inast tartott, akit egy ízben megpofozott; mindezt gyermekkoromban féltem tőle, később megsajnálta. Nem találta helyét az osztályok között, keserűen és félrevonultan élte le életét a nógrádmegyei faluban, ahol éppen olyan kevéssé volt otthon, mint közöttünk, vagy idegenben, pályatársai között. Ő volt az első komoly és meggyőződésszerű antiszemita, akit ismertem; s bizonyosan nagyon meglepődött volna, ha valaki figyelmezteti, hogy lényének alaphangja, ez a sértődött feszkelődés osztályok között, ez az „én országom nem e világból való”-magatartás mennyire őszintén katolikus, másszóval zsidó vonás.

6.

„Üzem” kettő dolgozott a házban: nappal az emeleten nyírt az ügyfeleket a bank, éjjel a földszinten kasztrónóval, malacbandával fosztogatta a könnyelmű nyárspolgárokat egy kávéháznak címzett lebu. A polgári ház mindkét üzemet természetesen találta és eltűrte. Lakói, az erkölcsi kérdésekben oly finnyás itéletű családok, egyáltalán nem találták különösnek, hogy éjjel, mikor az erény horkol, a ház egyik földszinti helyiségében kán-kánt táncolnak. A „Kávéház” oly keveset törődött a kávézó és újságot olvasó nappali vendégekkel, hogy napközben ki sem nyitott. Alkonyattal húzták csak fel redőnyeit, néhány bádög-asztal állott a falak mellett s a „büffé”-ben festetthaju s a kor izlésének megfelelő, dus idomú hölgyek készítettek a knikebájnt és a csáját. (A pezsgő hallatlan fényezésnek számított, duhaj katonatisztek is ritkán vetemedtek csak ilyen pazarlásra, — a „duhaj katonatiszt” fogalma máskülönbön is meglehetősen ismeretlen volt a mi városunkban, mert a huszárezred ötven kilométerrel arrébb, a szomszédos városkában állomásozott s a tüzer- és bakatisztek, akiket hozzánk telepítettek, beérték szerényebb, alkalmi riccsajokkal, knikebájnnal és kocsisborral.) Ezt az éjjeli lebu. jórészt kupecok, vásárosok, földbérlo s a környékről egy-egy görbe éjszakára berándult zsidó árendások látogatták. „Uriember” csak nagyon borosan mert ide beállítani s ilyenkor lehuzták a műintézet vasredőnyeit s olyan házimulatságot csaptak, melytől elváltak az alvókat is; de csodálatosképpen türték ezt a rendezavarást s a „kávéház” sokáig, éveken át működhetett a földszinti helyiségben. A „rendőrség” akkor még igazán kedélyes intézmény volt s nem sokat avatkozott a polgárok dolgába; e negyvenezzer lelket számláló városban például mindössze tizenöt rendőr ügyelt a polgári élet békéjére, tizenöt öreg, kövér Mihászna Andrást, kiket gyermekkoromban személy szerint ismertem és nevéükön szólítottam; a rendőrségi fogda egy olaszos vonalú, árkados bejárattal, rozoga régi házban talált otthont, de jórészt üres volt, csak a megrögzött alkoholizálók aludtak itt ki mámorukat, kiket egy koporsószerű, zöld viaszkosvászonon borított tolokocsiban szedtek össze reggel felé az utcáskarkokon a rendőrök. A prostitúciónak egyik finomabb és nyilván költségesebb válfaja volt az, amit a házunkbeli „kávéházban” éjszakáról éjszakára kímértek; megosztott késelés is, egy éjjel női sikongásra ébredt fel a ház, gyerekek, felnőttek éjszakai kacabjában kitódultak a folyosóra s az udvaron Dókus ur, a házmester, seprővel ütelt egy csizmas, macskabajsos s főként vérszomjas kupecet, aki tíz körömmel kapaszkodott egy szalmasárgahajú kávéházi alkalmi zötnő kényelmesen megmarkolható, lágy testrészeibe. Ez a kísérteties jelenet az éles és hideg hajnali világításban, úgy hatott reám, mint valami valószínűtlen, szinpad-i élmény. De a lebu. j, úgy látszik, borsos bért fizetett a banknak, mert még az ilyen közbotrántoztatást okozó, szemérmelen csendháborítást is eltűrte. A lebu. tulajdonosának, egy tavasz, vállalkozószellemű cigányprimásnak, sokkal később mondtak csak fel s akkor sem „erkölcsi okokból”, hanem mert a banknak „készsége volt a helyiségre: a nappali üzem olyan szépen vorult, hogy az éjjeli üzem jövedelmét már nélkülözni lehetett.

Nehéz széklet elkerülhetetlenül

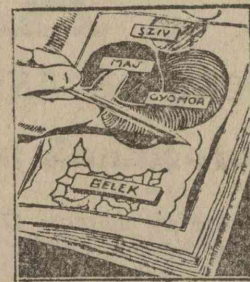
ARANYERET

Okoz és aranyér igen gyakran
belső beavatkozást jelent!

DOKAN azt hiszik, ha enyhe székrekedésben szenvednek, azt könnyen elanyagolhatják, holott ezt a könnyű indiszpozíciót a legerélyesebben le kell küzdeni.

Akik székrekedésben szenvednek, akár milyen enyhe is legyen az, ki vannak téve annak, hogy aranyeret kapnak, — ezt a rendkívül kellemetlen betegséget, amelynek igen gyakran súlyos műtét a következménye.

ARTIN - a biztos, ártalmatlan, természetes hashajtó-megelőzi az aranyeret.

ÁRA LEI 20.— 33.— 88.—

Dr. Wander r. t. üzemek készítménye.

Erdélyi Ágnes:

A fénykép, mint tömeg-művészet

Megállapítások Róth László szociófotóiról

Nem mondunk újat, ha azt állítjuk, hogy ma minden művészi tevékenység valamely osztályt érdekelt szolgálja. A fényképezés fejlődése korunkban olyan hatalmas lendületet vett, hogy az iparszerűleg üzemeltetett fotózásból művészeti léptet elő.

A fénykép dokumentáló erejénél, valószínűsítő erejénél fogva hatalmas propaganda-eszköz lehet annak az osztálynak és rendszernek a kezében, amely hatását felismeri, felhasználja és a maga céljai érdekében művészetté fejleszti.

Ez a felismerés nem is késett. Nézzük Mussolinist, akinek képeivel minden magazinban, képes újságban naponta találkozunk, amint éppen kitűntet, jutalmaz, amint hatalmas építő-munkák ünnepélyes megkezdése előtt szónokol. Ezek a képekben Olaszország földi paradicsom. De ne térjünk el a művészi fotótól. Tájak, amelyek versengenek a legjobb festő tájképeivel. Virágzó gyümölcsfák vagy szénaboglyák pazar felhő-tanulmányokkal. Csendéletek; kristályok és fehér abroszok szimfóniái. Vagy arcképek; csupa sima, ránc nélküli, agyonretusált arc, mind gyönyörűek, csak éppen a valóság hiányzik belőlük. A fényképezett ember egyénisége retusálódott ki a képből. Kérdezik, hol van itt a tendencia, a propaganda? Van, csak negatív; letagadni, meghamisítani az élet arcát, a másikat, a valódit. Ez a cél! Mert ezeken a tájakon soha nem látszik a piszkos és lerongyolódott paraszt. A valóságban nagyon kevesen étkeznek ma kristályokból és a nagymamak, akik a tükörbe néznek, ha egy kis önkritikájuk volna, maguk is szégyélnék azt a rózsás bóbót a szemközt falon, akit a divatos fényképész csinált belőlük.

Tény tehát az, hogy a fotó-művészet meggyőző erejét arra használják fel, hogy az elkeseredett és talaj nélküli embereknek kábítószert adjanak.

Sokkal nagyobb ez a propaganda, mint

első látásra tűnik, és rengeteg pénzt áldoznak rá. Ezt szolgálják a képes újságok, amelyeken keresztül végeredményben tömeghangulatot vélnek teremteni ezt szolgálják a heppiendes filmek is.

Hogy a tömeghangulat mégsem alakul ezeken keresztül, arról már nem a képek és filmek tehetnek, hanem a valóság, a tények, amelyek a pillanatnyi megelégedés után főbökölintják az embereket. Ennek a heppiendből és szép giccsek-ből kijózanodott tömegnek a másra, őszinteségre való vágyakozása megteremtette a modern szocio-fotót, társadalmi fényképet. A művészi valóságábrázolást.

Ennek a kétségtelenül nagyjövőjű új művészetnek Romániában eddig egyetlen komoly képviselője Róth László, fiatal és elmélyedő művész, aki irodalmi munkásságot is fejt ki, könyve és tanulmányai jelentek meg erről az úttörő művészetről. Róth László jelenleg Nagyváradon tart fényképeiből tárlatot.

Szakadatlanul sokan érdeklődnek a kiállítás iránt, a legkülönbözőbb rétegekből való és kora emberek, hogy nem férnek be a tágas helyiségbe, hanem előtte ácsorognak és csoportonként tódulnak be, amint a régiók kijöttek. Munkások, intellektuelek beszélgetnek, vitáznak a képek előtt. Meglepetésszerű ez a hatalmas érdeklődés az első napon, amikor még jóformán alig volt hirdetve.

Mi az, ami ezeket az embereket vonzza? Ahogy belépünk, tanulmányfejek és portrék az első falon. Nagy fejek és semmi retus! Minden pórus, minden ráncocsk meg látszik. A lencse könyörtelen élességével és tárgyilagosságával mutat

használat — szerelmesek boldogsága!

ja meg az arcot s érzékelteti velünk a bőrnek sejtekből való összetételét. De csupa karakter mindegyik. Legmélyebb tulajdonságai, egyéniségük kivetítése látszik az embereknek. Markáns, nagyszerű fejek. A lényegét mondják. Ne higgyék, hogy csunyák és ne szörnyedjenek el azon, hogy ilyen őszinték ezek az arcképek. Emellett, vagy éppen ezért tökéletesen művészek és bizonyítják, hogy a valóság is lehet művészi és szép.

Beljebb kompozíciói és fotomontázsai következnek.

Háboru: Egy sorozat. Fent szoptató anya, a kép sarkában lövészárokrész hullákkal, repülő-támadás, fakesztek, front ütközet után és végül gépkezü rokkant koldus az utcasarkon. Mellette egy másik képcsoport, így jönnek sorba: gyermekek, rongyos munkanélküliek, nyomortanya, tömeg, agitátort hallgatnak, tüntetők, fejük fölött táblák: Uj műsor! Végül egy ketrebe zárva ekek egészítik ki nem minden célzatosság nélkül a fenti képeket. A csoport címe: Béke:

Egy-egy képe többet mond egy teljes regénynél.

Vásár: Ez is több képből áll; vásáros parasztok, eladó tehenek, szekerek, kofák, köztük egy felvétel egy miss-választásról. Nem tévedésből került oda!

Összetartás: Erős, meztelen fiatal férfitestek egymásbakarolva, arcukon, testtartásukon a szolidaritás kifejezése.

Tavas: Sok apró rongyos, maszatos külvárosi gyermek, amint az első melegebb napugrára lerugják a cipőmaradványokat és kacagást, jókedvet varázsol belőlük elő a fény.

Városépítők, rakodómunkások. Sinek és emberek, Kaviclapátolók. Favágópár. Csupa meztelen élet, verejtékes munkás-arcok, amelyek mutatják, hogy téma lehet az építő, alkotó mindennapi munka is a művészet számára és nem feltétlenül az a része érdemes megörökíté-re az életnek, amelyet hazug szépségeivel eddig élénk vetítettek.

Meglepően újszerűek tárgy- és eszköz-ábrázolásai, amelyeket kiragadva környezetükből mutat meg, mint az emberi kultúra eszközeit: nehéz kerekék, munkaasztal, szerszámok.

Róth Lászlónak a szociális fotón kívül csodálatosan szép akt- és torzótanulmányai vannak. Ezeknek a beállításai olyan meglátásról tanuskodnak, ami okvetlenül több, mint ábrázolás. Gyönyörű, fiatal-arcu férfiak duzzadó izmokkal, a címe: Ünnepeim. Egy ilyen hátravetett női test maga a megtestesült ifjú vagy Arc-tanulmányok, amelyek tékélyes művészettel vannak megoldva.

Róth László kiállítása fényes bizonyítékát adta annak, hogy a fotó-művészet teljesen betölti azt a feladatot, amelyre vállalkozott, s bátorítást nyújthat mind azoknak, akik a fényképészettel, mint művészettel kívánnak foglalkozni, mert ez teljes lehetőséget nyújt arra, hogy valóban kollektív, tömegeket befogó konstruktív művészetté váljék.

Általános pármái herceg, Zita exkirályné lánya, zivabul gyűlésén a Párisban tegnap meghalt.

Salamon Ernő:

SOROK

1. BEKEZDÉS

Megint emlékszek víz el...
Ha nem hallgatsz és nem hiszel,
én akkor is beszélek.
En azok közé tartozom,
akik keveset élnek,
de amíg élnek, nem
félnek ők, nem félnek
és beszélnek.

Ezért szólok ma újra csak
sírással, fájdalommal,
ha fáj neked a fájdalom
s a fájdalomban fáj dalom,
ugy: szólj és járj dalommal!

2. RÉGI LAP

Valami szörnyű, szörnyű,
szörnyűség,
valami szörnyű, szörnyű,
szörnyű vég
les reám, én úgy érzem...
Csendvárban ülök hó felett,
valami nagy folyó felett
s apró könnyekben vérzem.

Ugy érzem: messze, mint a nap,
olyan messzi szállítanak
olyan messzire Tőled.
Jaj, inkább, inkább meghalok,
vagy lázítok, vagy lázadok,
de nem megyek el Tőled!

Kicsi kezed
ugy
áhitom,
apró,
szerelmes
Margitom!

Huszéves lap, huszéves
kusza firka,
az, aki írta,
ezerkilenc-
(máskülönben
ő is kiment)
száztizennégy
március hatban
írta.

Héti Sándor:

AZ EZEREgyEDIK BÁBEL

ROBINSON CRUSOE, AKI ISMÉT SZINRE LÉP

Ajándék-sorozatunk márciusi kötele kalandor-regény

Brassó, március 17.

Héti Sándor? Hé-ti Sándor...? Az olvasó az emlékeztetőben kutat, az irodalmár a lexikonhoz nyúl. Hol hallotta ezt a nevet? Mikor is hallotta? Hallotta-e egyáltalában?

A feltoluló kérdésekre feleletet adunk: *e nevet nem ismeri és nem hallotta még sem az erdélyi, sem az egyenes magyar nyelvet.* „Az ezeregyedik Babel” szűz-regény és szerzője messze tengerek túlsó partján várja könyvének megjelenését.

Az olvasó bizonyára még nagyon jól emlékszik arra, hogy hónapokkal ezelőtt a B. L.-ban és a Népujságban felhívást jelent meg. E lapok kiadója azzal fordult az erdélyi magyar írókhoz, nevesekhez és névtelenekhez, ismertekhez és ismeretlenekhez, irjanak regényt és ajánlják fel regényeiket e lapok ajándék-regénysorozatára részére. Ennek a felhívásnak nem várt visszhangja lett. Nem tulozunk, amikor azt állítjuk, hogy százával érkeztek be hozzánk a regények, a jelentkezések, irások, szárnypórhákozások és az eredmények. Ezekből az írásokból válogatunk most, amikor íme, hatodik ajándék-regényünk megjelenését jelentjük be az olvasónak.

E jelentkezés során bukkant elő Héti Sándor is a maga regényével. Amerikából jelentkezett az író, San-Francisco-ból és beküldötte „Az Ezeregyedik Babel” kéziratát. A nagy amerikai kézirat-paksaméta mellé levelet zárt, amely a többek között a következőket mondja:

„... nyolc évvel ezelőtt írtam ezt a regényt. Amerikában írtam, amerikai szereplőkkel, de magyarul. A könyv kiadását illetően az elmúlt évek során nem egy amerikai könyvkiadóval tárgyaltam. Ahol csak elmondtam, vagy ahová csak bemutattam a könyv tartalmát, kapva-kaptak rajta. Nagyszerűnek találták az ötletét és izgalmasnak a felépítését, de ennek ellenére is nem tudtam magam rászánni arra, hogy lefordítsam vagy lefordíttassam és közrebocsássam. Nem Amerikának való ez a könyv. Én legalább is úgy érzem és még ma is úgy érzem. Nincsen benne rózsaszín és nem csaltan happy end-let. Azt akarom megírni és elmondani benne, hogy ha az emberiség újra és előről kezdené a maga életét, ha a társadalmak ismét kialakulnának és kifejlődnének, ha a történelem lapjait egészen az elejére visszaforgatnánk és mai fejjel mindent előről kezdenénk, ugyanolyan bünszül rosszat és aljasul utálatosat hoznánk ki az emberiség életéből, mint amilyen az évezredek során fejlődöttünk.

Nem hiszem, hogy jobbak tudnánk lenni. Nem hiszem, hogy mások tudnánk lenni. Nem hiszem, hogy megköszönünk. A tornyot, azt a bibliai híres tornyot, az emberiség az évezredek során számtalanszor meg akarta már építeni, de minden alkalommal Babel tornya lett belőle. Az építők nyelve összekeveredik, a megértés széthúzásra aljasul, az egy-akarat ellenséges pártokra

bomlik és az ember a harcok és torzalkodások tüzeiben állatá süllyed alá.

És bár filozófiát írtam és világszemlélet adtam, mégis — ne tessék megijedni! — kalandor-regény lett belőle. A szín: egy ausztráliai lakatlan sziget, a szereplők: tíz hajótörött gyerek és a cselekmény — a Világ Történelme. A világ történelme meggyeszer, hamisítatlanul, izgalmasan és — kitalástalanul. Babel tornya — ezeregyedszer, az a Babel-torony...”

Itt a szavába kell vágni a szerzőnek. Előre és beharangozó formájában nem szabad elmondani, hogy mennyi izgalmat, élményt, romantikát, szerelmet és politikát játszik végig a lakatlan szigeten az a gyermek-sereg, amelynek minden egyes tagjában magunkra ismerünk, arra az emberre, akik vagyunk és arra az emberiségre, amely voltunk és leszünk.

A lektor, aki olvasta és kiadásra ajánlotta ezt a könyvet, azt állítja, hogy szebb és merészebb kalandor-regényt a kalandorregény-irodalomban régen nem olvasott már. A cselekmény lassan felfűl, beér, csúszra hág és kifejlődve olyan izgalmas sűrűsödik az olvasót, amelynek fűtőhatásában elfelejtjük Európát és Amerikát, az öt világrészt és a kontinensek egymáshoz tartozását, csak azt érezzük, hogy valamennyien, kik olvasói lettünk,

Fakirrá lesz a lelkünk

(Fülöp József verseskönyve)

Kétségtelenül tehetséges fiatalnak első verseskötete. Tökéletes műgonddal megírt, makulátlanul felsőbbrendű emberi tartalommal telített vers azonban egyetlenség sines a füzetben. A megállapítható tehetség csak a sorok mögül villan ki örövendesen, ott, ahol a költő nem modoros és nem vadászik arra, hogy feltétlenül sokat és értékeset mondjon. Modorosságát mutatja a rengeteg keresve-keresett szófüzés, melyek aztán diszharmonikusan csengenek ki a versek szabályos formájából, tartalmilag pedig erőszakolták, homályossá szűkítik a mondanivalót s gyanússá teszik az olvasó előtt a költő őszinteségét.

A költemények hangulata összecseng azzal a hangulattal, mely a fiatal erdélyi lírát általánosságban jellemzi. Szivárvány-utakon próbálkozik a tipeggyel ez a líra, mely élvezet a való életből: „a földi sűrűtől távol, közel az éghez ködlik az ibolya-ut.” Ez az út az, mely korszerűségében igazságtalanná teszi, hamisságra s feleslegességre ítéli a fiatal erdélyi lírát, mert: az ember gyökere s egész életkerete a porban van, hol sárral s mocskokkal mázolja be könyörtelen erő, melyek az emberi közösség hullámverései s némelyeket éhhalálra, robotra, másokat gazdagságra, unalomig halmozódó gondtalanságra predesztinálnak. A mi életünk gyökere az erdélyi föld s a költőnek számolnia kell a vele adódó valóságokkal, a

Tüdőbetegek

Prof. dr. Péter tüdőteája erősíti és gyógyítja a tüdőt, a tüdőszövet sebeinek elmeszesedését kedvezően befolyásolja, megszünteti az éjszakai izzadást, csökkenti a köhögési ingeret és a köpetet, a tea étvágygerjesztő, testsúlyt növel és erősíti a test ellenállóképességét. Tüdőbetegeknek a Prof. dr. Péter-féle tüdőtea rendszeres használata az egészségi állapotban nagy javulást idéz elő s ennek nemcsak külsőleg lesznek látható jelei, hanem sok esetben tartós gyógyulást hoz. Ezek dicsérik ezen gyógytea kiváló hatását. Prof. dr. Péter tüdőteája a meggyeszkhelyek legtöbb gyógyszerárában és drogériájában kapható azonnal, ahol nem lenne, ott a gyógyszerész kifejezett kívánságra az eredeti csomagolást teát néhány napon belül megszerzi. Minden eredeti csomagon a feltaláló törvényileg védett fényképe és aláírása látható. Kaphatók minden gyógyszerárában és drogériában. Postai szétküldés Csillag-gyógyszertár által, Brassó, Hosszu-utca 5. szám.

Robinson módjára lakatlan szigeten élünk és itt marjuk egymást halálos elszántsággal és az emberi háborúk fanatikus dühével.

Aki nem akar a komor sorok mögé látni, az a felszínen a tíz fiatal élet hányatott sorsán érdeklődhet, aki a tíz fiatal élet hányatott sorsát nem kívánja, annak életbölcséletet és életigazságot nyújt ez a könyv, amelyet örömmel és büszkeséggel nyújtunk át az olvasónak, mert úgy érezzük, hogy nemcsak olvasmányt adtunk általa, de magasabbrendű művészetet is.

Biztosak vagyunk abban, hogy ennek a könyvnek hangjára az egész erdélyi irodalom felfigyel és meg vagyunk győződve arról is, hogy az olvasók minden rétege azzal az érzéssel teszi le majd ezt a könyvet, hogy ezalkalommal nemcsak olvasott, hanem mélyen belelátott az ember, az emberiség és az egész világ egyre vajdud, de soha célt nem érő törekvéseibe.

„Az Ezeregyedik Babel” a mai ember könyve, a mai lélek tükré, a mai kétségek vetítése. Fotográfia ez a könyv, mely nem kenderi el a szégyenfoltokat és nem festi hamisan az élet színét.

Hangos jajkiáltás ez a könyv, amelytől azonban nem megijedni, hanem eszmélni kell.

Kovács György

KERGET A VÉR

Írta: P. Balázs Imy

Hajdu Istvánné ott állt a tornác sarkában, karján gügyögött cseresznyeajku kis lánya, a hároméves Anikó. Piros ruhát viselt, a kislányon, piros cipellő csepp lábain s ahogy lóbázta lábcskáit ide-oda, látni lehetett anyjának csipőn alul elnehezdedő formáit. Ismét egy boldog élet reménységét hordta termékeny testében a kis barna asszonyka. Csinos fejé szinte meghajlott a sűrű, nagy fonatokból alkotott konty alatt s a szemé, — a két nagy zöld szeme, — boldogan nézett az egyik ablak felé, — a mögött ült és irt, ingujjra vetkőzve az ő ura, szerelmes párja, — Nemes Hajdu István.

Ebéd után lehetett, úgy négy óra körül... Teréz, a csontos kun szolgáló, már elvégezte az edénytörölgetést s kezdte mosni a hosszú, piroskövű tornácot, — amott lent a kocsis majd hogy el nem aludt a juliusi melegtől bóbiskoló lovai mellett, de arrébb, alig száz lépésnyire, egy sereg munkás dolgozott a most épülő új, szép házban, mert hát István építkezett, terjeszkedett, szeptember végére készen kell lennie az új háznak, hogy a kisfiu, — mert hogy fíu lesz, az biztos! — ott szülessék meg. Aranyszíve volt Hajdu Istvánnak, de dacos, akaratos feje, — s ha ő valamit elhatározott, keresztül is vitte, — igaz, hogy mindig életrevaló eszméi voltak s áldás fakadt a kezénymán.

Anna, a felesége, méltó párja, helyes, okos, szorgalmas menyecske. Négy évvel ezelőtt lettek egymással s azóta napról napra, talán percről-percre szerelmesebb lett az urába.

Lassan lépegetett lefele egy lépcsőt, tétőt, amidőn egyszerre, mintha csak a földből nőtt volna ki, előtte termett egy kis kun legényke, nem lehetett az egész kis ember több, mint nyolcesztendő, de pirospozsgás arca komoly és öntudatos volt, ahogy leemelte kis pörge kalapját, melyen csak úgy libeggett, rezgett a datutoll. Nem nézett lefele, nem nézte szégyenkezve tisztára kefélt csizmáskája hegyét, hanem szembenézett az uraszónnnyal s úgy köszönt komoly hangon, — tisztességtudóan:

— Jó napot kívánok!
— Adjon Isten, kis fiam. Mi a neved?
— Balázs István... szolgálatjára.
— Hát mi kéne, ha vóna?
— Édesapámat keresném...
— Édesapádat? No gyere, — s fordult, hogy a kőművesek felé induljon — no gyere... ugyanis arra akartam menni, megkeresniük...
— Tekintetes asszony, kérem, nem melek oda, az én édesapám ugyanis ottan.
— Nincsen? — szólott Anna, rábámulva, — hát merre van a zédesapád?
— Arra ne, — bökött a fejével a gyere az iroda felé.
— Hát ki a te édesapád? — kérdezte most már valami öntudatlan gyanúval Anna.
— Hát a tekintetes ur!

István befejezte az írást, — felállt, ayujtózott egy boldog sóhajással, majd ácszmélt, hogy rettentően szomjas s tudván, hogy itthon mindennap gyártják a jegeskávé, elsősorban az ő, másodsorban a gyakori vendégek részére, — ki akart szólni, hogy hozzanak egy pohárkával, — odalépett az ablakhoz, a félig lehúzott rolettát kissé kitolta s akkor egyszerre szinte kővémeredt, annyira megrémült, — pedig máskülönbben semmitől sem rettegő hatalmas erejű ember volt — hogy a lábai is elkezdtek reszketni. A kép, amely elébe tárult, szörnyű, zsesítő is volt: Anna, a felesége, a tornác harmadik lépcsőjén ebben a pillanatban eszi le a karjáról Anikót, — s előtte áll Istvánka, az ő kis fattyu-hajtása.

Rettentő indulat fogta el egyszerre. O, Eszter! Eszter! Volt szíve az ő életét megmontani? Miért küldte ide a fiát? Miért nem nyugodott? Miért? És most mi lesz? Anna féltékeny. Féltékeny no, — mint a legtöbb asszony — sokszor fagatja, kik voltak előtte? Kiket szeretett? Kiket ölelt? Ő mondott néhány légbőlkapott nevet, mert csak így lelt nyugtat, — az igazakat csak el nem árulhatta! Vég azán ugyan kiről is mesélhetett volna? Diákkorának kis nőiről, a kisváposi sárgaházba való besurranásairól? Vagy a pesti apró kalandokról? Pár pengő elment — és kész — a csuda emlékei a nevékre! Vagy elmondta volna a hervadó járásbírónét, egy őszi éjszaka emlékével, amikor az ura valami kiszáláson volt, — vagy a hisztérikus patikusnőt, aki még lánykorában beengedte né-lányosor, hát mindezt el nem mondhatta — de nem mondhatta el bizony Eszter

sem, Balázs Esztert, — hát tehet ő arról, hogy éjszaka kint aratáskor olyan jószagu volt a föld, olyan illatos a szél, — s a csillagok milliárdjai kacagtak le az égről, amikor Eszter formás kis testét neki hajtotta először csókra — s bizony anyja lett Istvánkának. Ő kiöltöztette szépen, vett neki egy kis házat, földet, a gyerekeit fizetett rendesen, de amióta nős ember lett, többet nem ment hozzá. Tavaly Eszter is férjhez ment, élt tisztességgben, rendesen az urával, semmi panasza oka nem volt és most itt van nil Mint derült égből villámcsapás, ide az alvógra került a felvégről Istvánka, — biztosan az anyja küldte, most már aztán csúnyán megromlott az ő szép élete...

Nem is nézett ki tovább az ablakon... felrántotta az ajtót s a hátulsó kijáraton keresztül, úgy, ahogy volt, kihajtott apacsingben, bricsessz-nadrágban, fődellen fővel nekivágott a felvégi utnak. Tikasztó volt a hőség. Az utca néptelenségét csak néhány porban játszadozó parasztyerek vidám lármája verte fel. István ment, sietett, nem is hallotta a gyerekek illedelmes köszöntését, amit máskor kedélyesen egy-egy fricskáva szokott viszonzni, ment súlyos, döngő lépéscivel s egy mellékutcában zöldablaku, bazsalikomozó házacskának a kapuját a lábával rugta be. Eszter éppen akkor ment keresztül az udvaron, kezében a szakajtó, félig kukoricával, körülötte libák, rucák gágogtak messziről, buzgó rohanással igyekeztek a tyukok, csirkék — az ember valahol lent kapált a kert végében. Eszternek annyi ideje sem volt, hogy meglespetéséből felocsudjék, — már előtte állt István s csak úgy rázta testét a nagy, nehéz indulat:

— Eszter! — mondta fojtott dühvel, — Eszter! Miért küldted a feleségemhez a fiadat?

— Istvánka ott van? — rebegette az asszony s elgyöngült kezéből kiesett a szakajtó kukorica a csirkék, libák nagy boldogságára...

— Hallod, Eszter, hallod... ne teted magad! Csak te küldhetted, csak te! Csak te!

— Fiatal ur, kérem, — mert ő még mindig csak így szólította Istvánt — váljak kővé, ha csak valamiről is tuttam, nem is álmodtam én eztet... még vagy egy órával ezelőtt láttam, itt játszadoza körülöttem, kis pendejében...

— Pendelyében? — szólott István csekélyke enyhüléssel a hangjában — pendelyben? — ismételte. — Hisz úgy fel van az öltözve, mint egy nemzeti ur... ráta a vasárnapi ünneplője...

E szavak végét be sem várva, Eszter berontott a tiszta szobába, kirántotta a szekrényajtót és tényleg: Istvánkának sem öltönykéje, sem csizmáskája nem volt a helyén.

„Mögáll az ember esze”, — gondolta Eszter, majd kíváncsorgott az udvarra, de biz akkor a fiatal urnak nyomát sem látta már.

Amikor Anna megtudta, hogy az ura gyereke áll előtte, először is azon csodálkozott, hogy nem vette ő ezt észre mindjárt? Hiszen egészen olyan, mint István, a szája, az orra, a két lelkes szemégek sugaras tekintete, mind, mind az uré... azután a szívét csak elfogta egy tompa fájdalom, Istenem — miért is nem mondta el István neki ezt a dolgot? Miért titkolta? Ó, hátha szereti, hátha még most is szereti ennek a gyermeknek az anyját?

Merengéséből a fíu komoly hangja ébresztette fel:

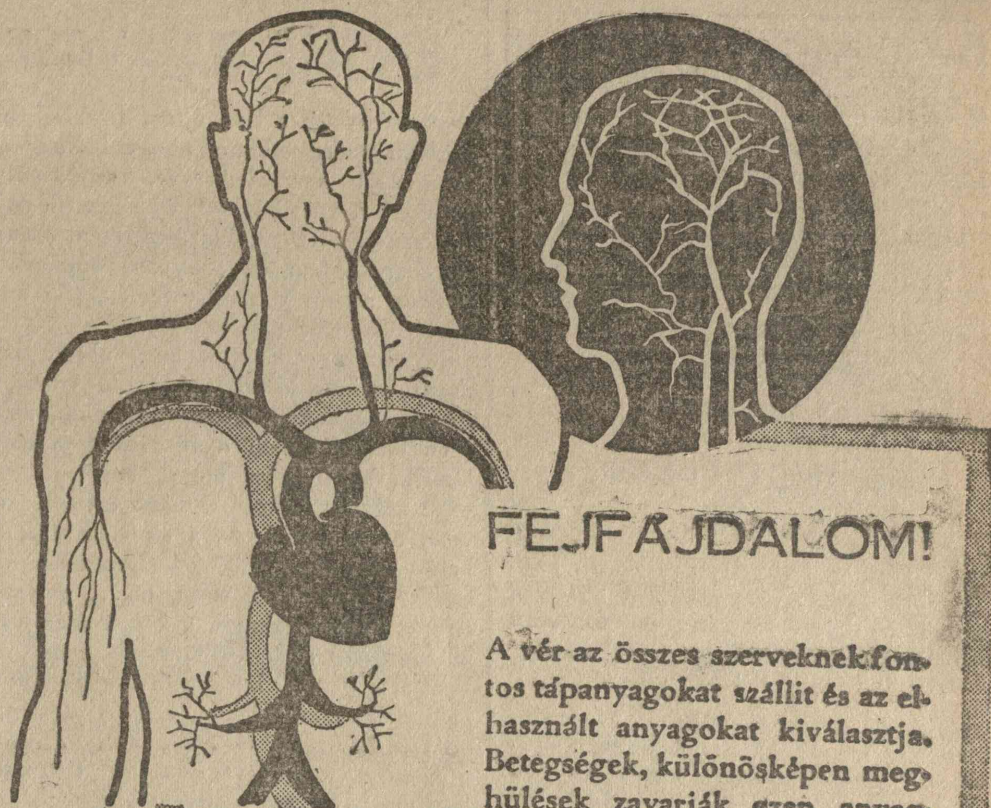
— Tekintetes asszony, kérem, hát meg tetszik engedni, hogy menjek édesapámhoz?

— Várjál, kedves. Várjál. Mindjárt. Csak előbb mondd meg nekem, hogy hívják édesanyádat? Hol laktok?

— A felvégen lakunk, a Petőfi-utcában, édesanyám neve Balázs Eszter, de most másképpen hívják, csak kicsi koromban volt ez a neve, most már úgy mondják rá, hogy Balla Sándorné. De menjünk már, tekintetes asszony, kérem.

— Igen, megyünk. Csak még azt mondd meg, miért is keresed te az... édesapádat?

— Tekintetes asszony, kérem, az úgy van — jajdult fel a kisfiu szava, — ha kérdem édesanyámat, miért nem jön már soha édesapám? ... mert mióta iskolás vagyok, nem volt nálunk... — csak azt feleli, hallgass, hallgass, most más Sándor bácsi a te apád, de én tudom, hogy ez nem így van... itt belül valami úgy szorít, ha ránézek kis hintalovamra, karikás ostoromra, kicsi voltam, mikor kaptam a

FEJFAJDALOM!

A vér az összes szerveknek fontos tápanyagokat szállít és az elhasznált anyagokat kiválasztja. Betegségek, különösképpen megfázások zavarják ezen anyagcserét. Méreganyagok mindig a vérutakban keletkeznek és ennek keringése révén jutnak el a fejedekhez. Az itten beálló inger fejfájás alakjában nyér kifejezést. Fejfájás tehát mindig egy kezdődő betegségnek a jele. Aspirin-tabletták szabályozzák a vérkeringést és gondoskodnak a méreganyagok gyors eltávolításáról. Megakadályozzák a komoly megbetegedést és csillapítják a fájdalmat.

ASPIRIN

csak a Bayer.

keresztrel eredeti!

ASPIRIN - FELÜLMULHATATLAN!

tekintetes urtól... jaj, hogy sosem jön már hozzánk!... Tegnap délután kint voltam az utcán, arra hajtott a tekintetes ur, jöve a tanyáról... s lekiáltott nekem: de megnőtél, István!... akkor gondoltam, csak eljövök én egyszer ide s ma délután, mikor édesanyám a méhesben volt, felöltöztem, elgyűttem, itt vagyok és kérem szépen a tekintetes asszonyt, tessék mán megengedni, hogy pár szót szóljak édesapámmal s megkérdézzem, miért kerül el úgy bennünket?...

— Na, gyere, Istvánka, — szólott könnyű sóhajással Anna, indult s már ki is nyitotta az irodaajtót... de ott csönd volt... a nagy karosszék az íróasztal mellett üres... s nem hallatszott más, csak a légy zümmögése...

„Vajjon hova lehetett?” — gondolta bánatos szívvel Anna. Nem érzett haragot. A testalkú gyermek szavai megnyugtatták... de azért az csak fájt, hogy István titkolózott előtte...

Ekkor valami történt, valami, ami pillanatok alatt játszódott le, de még, ha évek múlva is észbe jutott, olyan jeges félelem szorította össze a szívét, hogy még akkor is megrendült bele.

Istvánka az utcai ablaktól, ahol állt, szinte repült kifelé... az ablakon hirtelen kipillantva, szörnyű kép tárult eléje. Anikó az út közepén állt mosolyogva, gügyögve, gondatlanul s már nem is messziről gondtalanul jön két megbokrosodott ló, maga után rancigálva egy összetört szekeret. Annának annyi ideje sem volt, hogy megijedjen, Istvánka, a kis kun legény ott termett s mire a lovak átszáguldottak, a kis Anikó pityergett bár, de megmentette Istvánka, kinek volt annyi lélekjelenléte, hogy még idejében elrántotta a játszadozó kisleányt, abban a percben ért a kapuhoz Anna s ugyanabban a pillanatban tűnt fel István szálal alakja a sarkon... öles lépteivel már ott is volt, ... Anna, az izgalom tetőfokán felajultan csókolgatta gyermekét, majd az urát megpillantva, a boldogság sikolya gyöngyözve szaladt fel a melléből:

— István!... Láttátok... A fia... a fia... A fiának köszönhetünk mindent. ... Jaj, István... Istvánka pár lépéssel arrébb állt, most azután igazán zavarba jött s csak forgat-

ta, forgatta kis pörge kalapját. „hát én menek”, — gondolta nagynéhez sóhajással...

— Isten áldja meg, — rebegette s már el is indult — ekkor eszmélt fel Anna, érelyes mozdulattal megfogta a kisfiu kezét, odaállította az apja elébe és ránézett, rámosolygott s fejére barackot nyomva jókedvűen megszólalt:

— Derék gyerek vagy, István! Istvánka felnézett rajongó, boldog tekintettel hatalmas apjára s reszkető kis szája, mint az imádságot suttogta:

— Gyűjjelek el, gyűjjelek el már egyszer hozzánk a... tekintetes ur...

— Mondd csak nyugodtan: édesapám, — szólott Anna az ő komoly, meleg hangján. — Majd te, Istvánka, majd te! Te fogsz gyakran előnni ide hozzánk...

Ezután az urához fordult boldogan, szerelmesen: — Egy óra múlva itthon leszek... el-kisérem Istvánkát, megköszönök és idővel majd mindent meghálálok az anyjának.

Elindult. Egyik kezével megfogta Istvánkát, másik karjával kislányát ölelte magához.

István utánuk nézett, szívében tuláradó boldogsággal s hálával az Uristen iránt, aki ilyen szépen, okosan elrendezett mindent. Zsebkendőjével megtörölve gyöngyöző homlokát, befelé indult a házba, hogy végre megkapja a már oly rég s oly nagyon óhajtott jegeskávé...

Fülöp József:

Vénleány

Minden misén, vecsernyén ott van, végig-csókol minden keresztet. Fogatlan szája zsolttart mornol. Imára-kulcsolt keze reszket.

Litániákon ő az első.

A töredelmet fájón bágya, mintha a világ búne, átka folyton az ő fejére hullna.

S lelkéből nagy-nagy gyónás cseng ki: „Uram, csak ön magam szerettem, mert nem szeretett soha senki...”

Svábhegyi Szanatórium

(Budapest centrumától 12 percre)

Ideális subalpin klíma, ideális diétás ellátás.

Legnagyobb luxus. — Mérsékelt árak.
Kúra, sport, szórakozás.

Kozmetika

Rovatvezető:
Dr. med. HERŠKOVITS ERZSI

A szeplő

igy tavasz felé a női arc legalattomosabb és egyben legkérelmetlenebb ellensége. Elegendő az első tavaszi napfény, a tavaszi szél leglágyabb simogatása, hogy a szeplők az egyébként sima és foltatlan bőrön megjelenjenek.

Hiába hívtam fel olvasóim figyelmét megelőző cikkeimben a tavaszi szeplők megjelenésének veszélyeire, hiába ajánlottam nekik a szeplők ellen kellő időben teendő óvintézkedéseket, a hozzáz befutó levelek és több páciensem panasza egyöntetűen mutatják, hogy minden jótanácsom hiábavaló volt.

Mert az óvintézkedések elmulasztása következtében megjelenő tavaszi szeplők most már bizony megmaradnak mindaddig, míg a nyári napfény bizonyos mértékben el nem halványítja őket. Azonban az elhalványulás is csak azoknál a szeplőknél következik be, amelyeknek okozója kizárólag a tavaszi időjárás. A tél folyamán esetleg elhalványuló, de egyébként meglévő állandó szeplőket még a nyári napfény sem halványítja el.

Szó sincs róla: Mindkét fajta szeplőt el lehet távolítani megfelelő orvosi kezeléssel. Sőt az állandóan meglévő szeplők eltávolítása feltétlenül ajánlatos is, hiszen a szeplős arcból a legsúlyosabb látványok közé tartozik, aminek egységes simaságát semminemű puder, vagy kenőcs sem képes elővarázsolni.

Ha azonban csak a tavaszi szeplők eltávolításáról van szó, akkor két kezelési módot lehetőséges. Az első kezelési mód a különböző elnevezések alatt forgalomba kerülő szeplő ellen használt kenőcsök alkalmazása. Az ilyenek alkalmazása ellen azonban minden komoly kozmetikus orvos a legerősebben tiltakozik és tiltakoznia kell ellene minden olyan nőnek, aki egészségét nem akarja holmi laikus pacsmagolásokkal tönkretenni.

A szeplő ellen hangzatos elnevezések alatt hirdetett kenőcsök mindegyike ugyanis kivétel nélkül higányt tartalmaz. A higány pedig romboló hatással van egyrészt az arcbőrre, másrészt pedig a szemre és a fogra, úgyhogy annak alkalmazása feltétlenül veszélyes. Különösen hosszabb használat esetén a higány hatása következtében az arcbőr lukacsos lesz, a szem és a foghúsokon fájdalom, visszatartó gyulladások keletkeznek, melyeknek kiküszöbölése már hosszú és igen káros gyógyító eljárásokat tesz szükségessé. A higányos kenőcsök használatát tehát minden esetben óvakodjunk, ha egészségünket meg akarjuk őrizni.

A tavaszi szeplők eltüntetésére tehát csupán a második eljárást ajánlhatjuk alkalmasnak, ez pedig a diathermiás kezeléssel való gyökeres kiirtás. Sajnos azonban, ezt az eljárást is csak akkor vehetjük teljes sikerrel alkalmazásba, ha a tavaszi szeplők nem jelentkeztek túlságosan nagy számban. Mert nagyszámú szeplők esetén, noha a diathermiás eljárás teljes sikerre vezet, mégis olyan hosszadalmas kezelést jelent, hogy a páciens rendszerint nem győzi türellemmel. Ebben az esetben pedig egész nyáron át járhat a tavasszal kibújt szeplőkkel anélkül, hogy akármivel is eltüntethetné azokat.

Mindezt pedig csak saját magát okolhatja, mert nem tette meg februárban meg a kellő óvintézkedéseket. Mindenestre azonban ajánlatos a megfelelő védőkenőcsök (nem pedig „szeplő-eltüntető kenőcsök”) és védőpuderek alkalmazása még abban az esetben is, ha már a szeplők jelentkeztek, mert ezzel megakadályozzuk, hogy további nagyszámú szeplők jelentkezzenek. Kevés szeplőt pedig diathermiás eljárással könnyen ki lehet irtani.

KOZMETIKAI ÜZENETEK:

„Pálfa.” Mitesszereit ne nyomkodja, mert arcára pórusos lesz.

„Videken élő.” Csak szakorvosi kezeléssel lehet.

„Osztrák.” Kérdéseit ismételve meg és küldjön válaszbélyeget.

Itt a tavasz

— ezt érezzük a levegőben, a szellőben s minden porcikánkban, ahogy boldogan s mindenről megelégedkezve, szemlélítve sétálunk a még bágyadt és hideg, de millió ígérettel teli napfényben. Igen, a napfényben, ebben az aranyos sugárzásu, kedves, régóta vágyott, sokak által imádtott — komisz napfényben.

Komisz napfényben, mert ahogy boldogan, szinte lihegve sétálunk, szemünk ijedten fennakad kabátunk szélén, amelyen bizony ebben a fényzőnben meglátszik, hogy egész télen hordtuk. És most már remegve keressük tovább, de nem, nincs menekvés, a cipő elnyűtt, a kalap és a kesztyű használhatatlan, a retikül „rémes”. A ruha, na... azt szerencse, hogy eltakarja a kabát a szemtelen napfény elől.

Ettől a perctől kezdve tavaszi örömeink nem ürömtelen. Dehát, kedves olvasónk, mi megpróbáljuk elszomorított arcokra a mosolyt visszavarázsolni és összeállítunk részre egy szerény költségű, de csinos külsejű tavaszi garderobot.

Délutánra legalkalmasabb a szürke angol kosztüm, amelyhez hordhatsz buza-kék pullovert svájci sapkával. Kedves hozzá váltakozva egy kiskockás blúz piros, zöld, vagy citromsárga angolvásonból. Cinoberpiros selyembluzzal nagyon elegáns viselet. Szürke angol retikül és

kalap (változtatható szalaggal) egészíti ki ezt az öltözetet.

Délutánra nagyon csinos és praktikus egészen könnyű gyapjából fekete, háromnegyed hosszúságú kabát és szoknya azsurdiszitással. Hordunk hozzá fehér kazakot, szintén azsurrall. Később, nyár felé mintás selyemruhával viselhetjük a kabátot. Kiegészítő mindehhez, fekete antiloptáska, fehér elegáns kesztyű és tótos ujjonlu kalap.

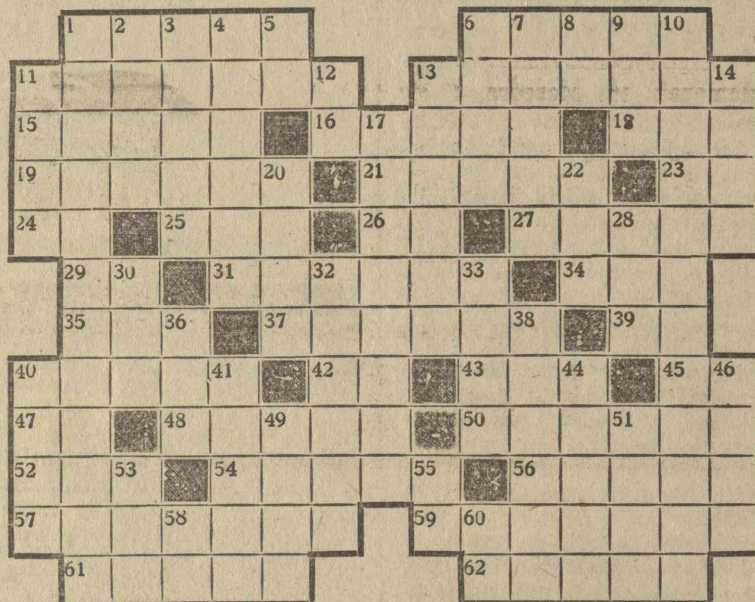
Estére plüssz nagyon divatos. Csináltunk egy nem túl nagy világoskék ruhát, amihez a délutáni komplé kabátját hordjuk. Nyáron viszont, vagy ha a kis kivágást is takarni akarjuk, saját pelerinjét vesszük fel. Estére csakis szandálok divatosak.

P. Vágó Zsófia

★ Kézzelvarrott — ez ma jelszó a divat terén. Páris és London indította el és az utóbbi évek legszebb, legkedvesebb divatja lett. Diadalmas útjában meghódította a világot. Aranyira, hogy ma már, aki ad valamit arra, hogy elegánsnak számítson, — csak kézzelvarrott kesztyűt visel. Itt a tavasz: a kesztyű egyik legfontosabb darabja a tavaszi öltözetnek. A brassói elegáns hölgyek és urak is csak kézzelvarrott kesztyűt viselnek. Olyan kézzelvarrott kesztyűt, amelyet Hermann Tusi (Cenkalja, Curmatura 2., III. emelet) remek kivitelben készít. Elegáns, új modell, mérték után, elsőrangú bőrből és jutányos áron. A brassói divatjelszó: „Ha kézzelvarrott a kesztyű, — legyen Hermann Tusitól!”

SZELLEMI TORNA

Keresztrejtvény

Vízszintes sorok: 1. Egy harapás étel, 6. Olasz autómárka, 11. Szánkófajta, 13. Vészkiáltás, 15. Délamerikai veszedelmes nyilméreg, 16. A Riviéra gyöngye, 18. Nyolcas kártyasorozat, 19. A Duna deltájának egyik ága erről a faluról kapta nevét, 21. Német férfinév, 23. Mamel., (politikai kifejezés), 24. An dem, összevonva, 25. Visszafelé: portugál birtok és kikötőváros Elő-Indiában, 26. Határozott névelő, 27. Svájci magaslati üdülőhely, 29. Görög betű, 31. Ringatózóva jár, 34. A szarvas nősténye, 35. H betoldásával: római császár, 37. Szaharai homokvihar, 39. Olasz névelő, 40. Híres angol nemzetgazdász, 42. Keresk. röv., 43. Egyházi férfi, 45. R. K., 47. Visszafelé: határozott névelő, 48. Tarsoly, 50. Lenti, 52. Zudit, 54. ... gró: az Amazonas legnagyobb baloldali mellékfolyója, 56. Német férfinév, 57. Ghibellinek ellenfelei, 59. A követ neve a római köztársaság korában, ma a nyári szünidőben faluzó teológusokat hívják így, 61. A francia forradalom egyik nagy alakja, 62. A konfliktusos nyelvén az „utas” neve.

Függőleges sorok: 1. Az antik Róma leghíresebb tere, 2. Szalonnát megforráz, 3. Ismert olasz közigazdász, 4. Ritka férfinév, a Monarchiának is volt egy ilyen keresztnévű külügyminisztere, 5. ... rogató (hangszer), 6. Nagyon megüszesedett vas, 7. Pápai korona, 8. ... íthetika, 9. Több pápa neve, 10. Róma egyik királya, 11. Harc, 12. Ismeretlen cím, 13. Ezeregyéjszakai büvös kincsesbarlang, 14. Először, 17. Ugy isten, 20. Tragikus sorsu spártai király, 22. G. R. G., 28. Olaj, angolul, 30. Szociális intézmény kezdőbetűi, 32. Fakultások, 33. Nagyító üveg, 36.

Helyhatározó, 38. Spanyol kikötőváros, égett boráról híres, 40. Képet akasztanak rá, 41. Hangszer, 44. Réteges elosztású közetre mondják, 46. ... József, nagy költőnk volt, 49. Gyorsan megy, 51. Dal, 53. Ital, 55. Igekövető, 58. L. R. 60. ... irus (a régi Görögország ÉNy-i vidékét hívták így).

A megfejtésekből beküldendő a vízszintes: 11, 13, 16, 19, 37, 59, 61, meg a függőleges: 1, 2, 4, 33, 38 és a 46-os szavak.

A Vasárnapi Lapok 1934 március 4-én megjelent számában közölt keresztrejtveny megfejtése:

Vízszintes sorok: 1. Gustave Flaubert, 13. Peles, 14. Antre, 23. Andante, 27. Arka, 29. Eol, ha, 30. Iram, 37. Zsenit, 40. Se, Odds, 42. Lóláb, 43. Párta, 44. Gallon, 47. Leonte, 57. Tanhű, 62. Ludtulp, 70. Amott, 72. Zenta, 74. A Niagara vízcsés.

Függőleges sorok: 1. Gombaszögi Frida, 5. Verne, 8. Anita, 12. Traumás neurozis, 16. Garas, 18. Halom, 20. Grand, 28. Arnolfo, 30. Iróttól, 33. Kilos, 35. Terem, 43. Arany, 46. Penta, 48. Trapp, 57. Turta, 58. Ülkei, 62. Loag, 63. Pénz.

Helyes megfejtést küldtek be: Schlett Piroka, Zilah, Arató Gyula, Brassó, Weiss Samu, Kristyor, Kovács Nagy Ödön, Buzásbocsárd, Nasch Miklós Oradea, Ugron Árpád, Kovácsna, Sándor Gyula, Zernest, Vadász Mici, Tekerőpatlak, Bodor Baba, Zabola, Büchsenpanner Emil, Ratosnya, Polacsek László, Szentdomokos, Hermann Rózi, Kolozsvár, Neumann Miklós, Kolozsvár, Hódy Károlyné, Szentmárton, Pálmai Béla, Zabola, Morik Lajos, Szentgyörgy, Fodor

A LEGJOBB
BEDÖRZSÖLÉS

CARMOL

SZAGGATÁSOK

HÜLÉS

REUMA

József, Galócás, Fazekas István, Brassó, Réthy István, Brassó, Fekete Imre, Brassó, Szép Annus, Középlak, Struhl Jenő, Szárhegy, Ujvárossy Ernőné, Brassó, Hollos Gabriella, Sepsiszentgyörgy, Rózsahegyi I., Bukarest, Indig Emil, Bukarest, Nagy Ióna, Bethlenszentmiklós, Mátyás Mária, Kolozsvár, Bécsy Miklós, Kolozsvár, Hadnagy Jolán, Brassó.

E heti nyerménykönyveinket sorsolást követően a következők nyerték:

1. Hadnagy Jolán, Brassó.
2. Struhl Jenő, Szárhegy.
3. Weiss Samu, Kristyor.

Honnan jönnek vissza márciusra vándormadaraink?

A bibic Franciaország déli partvidékén, a Pó-síkságon és Spanyolország keleti partvidékén telel. Néha, ha nagyon hidegre fordul Dél-Európa éghajlata, Marokkóig elmegy. Egyes csoportok a Baleári-szigetekre is elkalandoznak, sőt Olaszország nyugati partjain is lehet közelebbi egyeseket látni.

A szárcsa, ez a kedves, fürgő vízmadár Olaszország tengerparti lagúnáit kedveli. Itt húzódik meg télire és amikor már úgy érzi, hogy elkövetkezett a március, felkerekedik seregétől és a hónap közepén már ott látni őket vidékeink tavain és folyamok zsendülő nádasáiban.

A gémeák az Otrantói-szoroson át Olaszországba repülnek. Szicília szigetén telelnek, de nagyon sokan tovább mennek: átkelnek a Szaharán és Afrika mocsaraiban húzzák meg magukat a téli hónapokban! A gémfajok is, mint összetartó vándormadaraink, csak nálunk fészkelnek és költenek.

A danksirály a Földközi-tenger partvidékét kedveli és lemegy egészen Algériáig. A Nápolyi-öbölben, a Pó torkolatában nagyszámmal tanyáznak, de márciusra ott is felkerekednek és vonulnak mifelénk.

A fecskék téli szállása, bármennyire is furcsán hangzik, ismeretlen! Annyit tudunk, hogy az angol-fecskék Dél-Afrikában telelnek, de közelebbi megfigyeléssel eddig nem volt lehetőség. A tizezernél is több gyűrűzött fecske közül még egy került meg a téli szálláson.

A seregély és a sárgarigó Olaszország keleti partvidékén vonul, majd onnan, talán Szicilián, Tuniszbába és Algirba, hová bejárják a jobb időt.

A gólya pedig Bulgárián és Kisázsian át Palesztinába repül augusztus végén, innen délre fordul a Nilus völgyébe és Dél-Afrikában tölti a telet. Februárban indul visszafelé a vándorlás, ugyanaz az úton vissza, melyet ősszel követtek, március közepére érkeznek hozzánk.

RÁDIÓ-ÉLET

A hét rádió-műsora

Vasárnapról - vasárnapig

Vasárnap, március 18.

BUKAREST. 18: Könnyű zene. 19: Hírek. 19.20: Könnyű zene. 20: Előadás. 20.20: Hanglemek. 20.45: Előadás. 21: Zenekari hgv. 22.45: Hírek. BUDAPEST. 10.15: Hírek. 11: Protestáns istentisztelet. 12: Kath. istentisztelet. 13.30: Szórakoztató zene. 14.45: Rácz cigányzenekar hgv. 16: Mezőgazdák. 16.45: A postások zenekarának hgv. 17.50: Előadás. 18.30: Felolvasás. 19: Hanglemek. 20.15: Sport. 20.50: Dickens „Trio Doritt” című vígjátéka. 22: Dzséz. 23.50: Az Operaház zenekarának hgv. BÉCS. 9.05: Reggeli hgv. hanglemek. 15: A bécsi szimfonikusok déli hangv. 14-15.10: Fuvós zene. 17.30: A bécsi szimfonikusok hangv. 19.45: Kamarazene. 23.15: A bécsi szimfonikusok esti hangv.

Hétfő, március 19.

BUKAREST. 18.30: Dalhgv. 19: Hírek. 19.30: Dalhgv. 20: Előadás. 20.20: Hanglemek. 20.45: Előadás. 21: Lengyel este. 22.15: Hanglemek. 22.45: Hírek. BUDAPEST. 7.45: Torna, hanglemek. 10.45: Hírek. 11: Előadás és hanglemek. 13: Déli harangszó. 13.05: Kamarazene. 14.30: Hanglemek. 16.30: Diákok órája. 17: Asszonyok órája. 18: Szalonzene. 19.10: Német nyelvlecke. 19.40: Templomi kardal és orgonahgv. 20.50: Divat. 21.20: Holland diszhgv. 23.10: Kurina Simi cigányzenekarának hangv. 24: dzsezz. BÉCS. 13: Népi zene hanglemek. 15.30: Részlet hangos filmekből. 20.25: Parasztszünet. Közvetítés a bécsi Operaházról. 23.15: Esti hgv. hanglemek.

Kedd, március 20.

BUKAREST. 18: Könnyű zene. 20: Előadás. 20.20: Hanglemek. 20.45: Előadás. 21: Obóá és zongorahgv. 22: Zenekari hgv. 22.45: Hírek. BUDAPEST. 7.45: Torna, hanglemek. 10.45: Hírek. 11: Előadás és hanglemek. 13: Déli harangszó. 13.05: Az állásnélküli zenészek hgv. 13.30: Szalonkvartett. 16: Meseóra. 18: Csevegés. 18.40: Zongorahgv. 19.15: Előadás. 19.30: Dalok a szabadságharc idejéből. 20.30: Hangjáték. 21.15: Hírek. 21.30: Hanglemek. 22.45: Régi magyar kamarazene. 24: Szórakoztató zene. — BÉCS. 13: Ismert művészek hanglemezei. 15.30: Szórakoztató zene. 18.10: Dalhgv. 20.15: Tarka-est. 23.15: Tauber Richard saját szerzeményeiből ad elő. 23.30: Hanglemek.

Szerda, március 21.

BUKAREST. 18: Könnyű zene. 19: Hírek. 19.20: Zenekari hgv. 20: Előadás. 20.20: Hanglemek. 20.45: Előadás. 21: Szónáta hgv. hegedű és zongorán. 21.30: Előadás. 21.45: Dalhgv. 22.15: Gordonkahgv. 22.45: Hírek. BUDAPEST. 7.45: Torna, hanglemek. 10.45: Hírek. 11: Előadás és hanglemek. 13: Déli harangszó. 13.05: Cigányzene. 14.30: Hgv. 16.30: Diákok órája. 17: Háziasszonyoknak. 18.30: Zongorahgv. 19: Olasz nyelvlecke. 19.25: Hanglemek. 20: Munkások órája. 20.30: A mosoly országa, majd tánczene. BÉCS. 13: Parasztdalok. 15.30: Szórakoztató zene. 14.30-15: Ismert hanglemek. 18.15: Hanglemek. 21.05: Szimfonikus hgv. 23.15: Tánczene.

Csütörtök, március 22.

BUKAREST. 18: Könnyű zene. 19: Hírek. 19.20: Könnyű zene. 19.50: Előadás. 20.30: A windsori vig asszonyok. A szünetben: felolvasás, hírek. BUDAPEST. 7.45: Torna, hanglemek. 10.45: Hírek. 13: Déli harangszó. 13.05: Hanglemek. 14.30: Katonazene. 17.10: Fiatalok órája. 18.30: Irodalmi előadás. 19.45: Angol nyelvlecke. 20.55: Külpolitikai szemle. 21.15: Az Operazene hgv. 22.35: Szavallat. 23.20: Hírek. 23: Cigányzene. — BÉCS. 13: Ismert művészek hanglemezei. 15.30: Szórakoztató zene. 14.10: A hgv.

folyt. 14.30: Alpesi dalok. 18.35: Zongora hgv. 20: Szórakoztató zene. 23.20: Ismert művészek hanglemezei.

Péntek, március 23.

BUKAREST. 18: Zenekari hgv. 19: Hírek. 19.20: Zenekari hgv. 20: Előadás. 20.20: Hanglemek. 20.45: Előadás. 21: Szimfonikus hgv. 22: Felolvasás. 22.15: Szimfonikus hgv. 22.45: Hírek. BUDAPEST. 7.45: Torna, hanglemek. 10.45: Hírek. 11: Előadás, hanglemek. 13: Déli harangszó. 13.05: Szalonzene. 14.30: Kamarazene. 16.30: Diákok órája. 17: Hanglemek. 18: Csevegés. 18.30: Kiss cigányzenekarának hgv. 19.10: Sport. 19.25: Az Opera ismertetése. 19.30: Wagner „Lohengrin” című operája. Közvetítés az Operaházról. 0.15: Dzséz. BÉCS. 13.30: Szórakoztató zene, hanglemek. 14.30: Ismert művészek hanglemezei. 18.10: Hgv. óra. 22.45: Husvét hgv. 23.45: Tánczene.

Szombat, március 23

BUKAREST. 18: Könnyű zene. 19: Hírek. 19.20: Könnyű zene. 20.20: Hanglemek. 20.45: Előadás. 21: Zenekari hgv. 21.40: Levelesláda. 22: Zenekari hgv. 22.45: Hírek. — BUDAPEST. 7.45: Torna, hanglemek. 10.45: Hírek. 11: Előadás, hanglemek. 13: Déli harangszó. 13.05: Berk cigányzenekarának hgv. 14.30: Hanglemek. 16: Meseóra. 17.35: Rádióüzenetek. 18: Szalonzene. 19.15: Üzenetek. 19.50: Saxofon szóló. 20.20: Vidám óra. 21: Toll Árpád cigányzenekarának hgv. 22: Péter és Pál vígjáték. 23: Hírek. 23.20: Tánczene. 0.20: Dzséz. BÉCS. 13: Ismert művészek hanglemezei. 17.40: Kardal. 18.40: Hgv. 21.05: Hgv. 22.45: Esti hgv. 23.35: Hanglemek.

SPORT

Jól esett

az a néhány őszinte szó, amit a frissen indult bukaresti Gazeta valóban nívós sportrovata ír. „Most a románosítás jelzavainak idején, újra felmerült a válogatott románosítása is. Tavaly ez a kísérlet kudarcot hozott: csak két valóban jó román játékost találtunk. Románia külföldi jó hírnevét nem szabad veszélyeztetni. Azt a futballnevet, melyet éppen a kisebbségi játékosok révén szerzett. Ezért — amíg román játékosok lesznek — gyérünk a ma még sokkal jobb kisebbségi fiukkal! — Ehhez nincs mit hozzátenni. Az elfogultság koncertjéből kihangzó őszinte hangnak csak örövendeni lehet.

Félreértés:

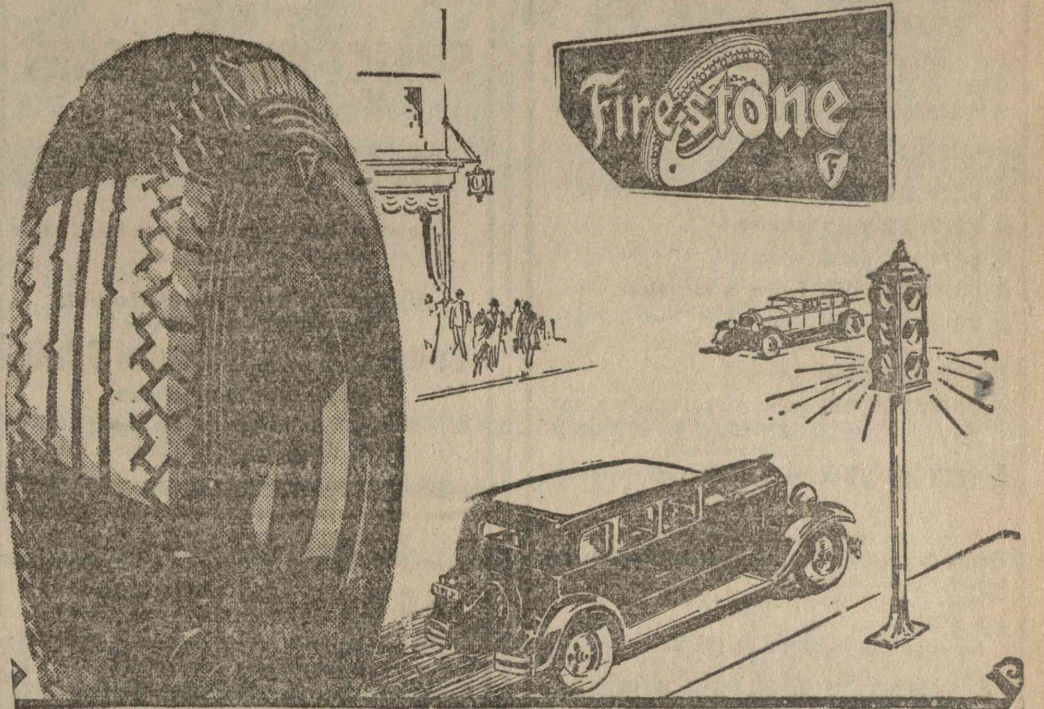
a csehek úgy értették, hogy május elsejére a profikat kérjük...

Bukarest, március 17.

A cseh szövetség főtitkára, Pelican dr., tegnap telefonon közölte, hogy szó sem lehet a március 25-iki pardubici mérkőzés elhalasztásáról. Elvi szempontból sem: a cseh szövetség elutasít minden anyagi ajánlatot, egyedül csak a válogatott érdekeit tartja szem előtt. A cseh amatőr-válogatott pedig már előkészült. Éppen tegnapelőtt játszott a nagy válogatottal (Cseh profik—cseh amatőrök 5:1 (2:0). A főtitkár még közölte: ők úgy értették, hogy Románia a cseh profi válogatottat kéri Bukarestbe. Ezt szívesen küldhetik. (Szóval: félreértés...) Most tehát bizonyos már: Románia 25-én játszik Pardubicban!

35%-OS AUTO-PNEU ÁRLESZÁLLÍTÁS

A „FIRESTONE” világmárka felhívja az összes autótulajdonosok figyelmét arra, hogy a március 14-iki, 8-as számú új árjegyzékében 35%-al leszállította az árakat.

A 8-as számú árjegyzékében bárki megláthatja a „FIRESTONE” autó-pneuk tényleges beszerzési árát.

Kérjék bárhol az országban viszontelárusítóinktól az új 8-as számú „FIRESTONE”-árjegyzéket, hogy meggyőződhesenek, mennyire olcsó áron juthatnak most hozzá a legjobb áruhoz, mely a

Kiváló minőségű autó-pneu:

Firestone

Korcsolya

Eotrány Norvégiában!

Hatalmas arányúvá, nemzetközi méretűvé nőtt botrány foglalkoztatja az egész világ korcsolyakörét. A három legjobb norvég gyorskorcsolyázó: a többszörös világrekorder, az Európa-bajnok Staksrud és Egnestangen örökre szóló letiltás előtt állnak! Az előzmények a következők:

A három versenyző moszkvai versenyre kapott meghívást. A norvég szövetség nem adott startengedélyt, arra hivatkozva, hogy a szovjetek nem tagjai a nemzetközi szövetségnek.

A három versenyző a tilalom ellenére is elutazott. Stockholmból táviratot küldtek, hogy kilépnék a norvég szövetségből. A távirat nagy kavarodást keltett: „Járadásnak minősítették a három korcsolyázó lépését. A hangulat annyira a három világhírű versenyző ellen fordult, hogy valószínű örökreszló eltiltásuk a versenyzéstől.

Balalgrud, Staksrud és Egnestangen ematörtségüket is elvesztik egyidejűleg. Behíányosodott, hogy moszkvai startjukért fejenként 2000 svéd koronát kértek.

Ugyanekkor a finn szövetség szükségesnek látta megcáfolni az elterjedt híreket: Thunberg nem kért 30.000 finn márkát a moszkvai startért... („Nem zörög a haraszt”, — mondják erre...)

Ökölvívás

HAT FRANCIA PROFI BOXOLÓ TELEPELIK LE BUKARESTBEN. A „boxtársulat” külföldi ökölvívók bevonásával mérkőzéseket rendez majd.

Tenisz

NAGY MAGYAR SIKER a mentoni versenyen: a Kehrling-Gabrovitz-pár megnyerte a férfipáros. A döntő: Kehrling, Gabrovitz—Legay, Lesueur francia 3:6, 6:2, 6:8, 6:2. A magyar pár remek formában játszott. Vegyespárosban Gabrovitz, Baumgarten Magda—Sertorio, Luzatti 3:6, 7:5, 7:5.

MAGYAR A. VÁLOGATOTT—FLORIDSDORFER AC 3:0 (3:0).

MAGYAR B. VÁLOGATOTT—BRATISLAVA 5:0 (2:0). A budapesti válogató mérkőzések eredményei: Nádas kapitány a vasárnapi mérkőzések után állítja össze a bulgárok elleni válogatottat.

Röviden -- mindenünnen...

Felfüggesztették a NAC-ot!

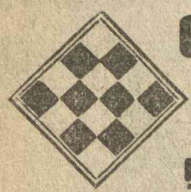
Temesvár: A Ripensia franciaországi túrája nemcsak eredményileg, de anyagilag sem a legjobban sikerült. — Bukarest: A futballszövetség igazgatótanácsa törölte a marosvásárhelyi „Stop 11” egyesületet tagjai sorából. — Nagyvárad: Feltűnést keltett az országos futballszövetség igazgatótanácsának határozata: felfüggeszté a NAC játékjogát, amíg a CFR-el szemben fennálló 5000 lejes tartozását meg nem fizeti. A NAC bizonyára siet kifizetni az összeget, hogy vasárnap lejátszhassa nemzeti bajnoki mérkőzését. — Prága: Braine a Slavia belga származású kitűnő csatára megkapta a cseh állampolgárságot és játszani fog a világ bajnokságra menő cseh válogatottban is. — Bukarest: 76.000 lej bevétel volt az Unirea Tricolor—Romania mérkőzésnek. — Vénus—Sportul Studentesc 3:1 (2:1). Belvedere—CFR 4:4 (3:2). Hétköznapi barátságos mérkőzések. — Bécs. Rapid—WSC 7:1 (3:0). Bécsi kupamérkőzés. A Rapid újra hatalmas formában győzött.

Birkózás

Londos 47 perces küzdelemben alig tudta megverni a magyar Szabót a kanadai Torontóban. A magyar szabadstílusú birkózónak győztes sikere ez a világbajnokkal szemben, aki minden ellenfelével percek alatt végez.

FÖLDEAK — PROFI LESZ. A temesvári magyar származású birkózó, aki Németország színeiben nyert Európa-bajnokságot, levélben trénernek ajánlkozott a cseh szövetségnek.

ROMANIA IS BENEVEZ a római görög—római Európa-bajnokságokra.

GÜTERMANN- FELE varró- és gomblyukselyem

A varróselyem előnye, hogy egyenlő értékű a nyersselyemmel.

A varróselyem tiszta selyemből készül.
A varróselyem szintartó.
A varróselyem ellent áll az időnek.
A varróselyem fénye természetes.
A varróselyem több mint 600-féle színben készül.
A varróselyem olcsó.
A varróselyem puha, elasztikus és a varrásnál alkalmazkodik a ruhadarabokhoz.
A varróselyem felhasználásánál a szemek nem szakadnak el.

A gyapjú- vagy selyemszövetek festésénél a varrás csak akkor kapja meg az új szint, ha gépselymet alkalmazunk.
Figyelem! Jól tehát, hogy ruhája mivel lesz megvarrva.
Ne takarékoskodjék a varrásnál.

A varróselyemnek nincs párja.

Használjon tehát GÜTERMANN varróselymet, az a legjobb.

GÜTERMANN & Co. S.A.
Română, București.

Szöllőoltványokat

a legismertebb fajokban,
garantált fajtisztán szállít

CASPARI FR. Medgyes

A „Csabagyöngye” muskotály a legkorábban érő csemegefaj! Árjegyzék ingyen

Hazaérkeztem külföldi bevásárló- utamról,

ahol rendkívül előnyösen vásároltam meg a szebbnél-szebb tavaszi divat-darabokat. — Üzletben valóságos kiállítást rendeztem, ahol

tavaszi kabátokban, kosztümökben, ruhákban, bluzokban és komplékban

gyönyörű választékot talál.

Garantáljuk az áru jó minőségét. Mintában, színben, szabásban, izléses, elegánsat kaphat. Áraink olcsók!

SÁMUEL

DIVATÁRUHÁZ,

(volt Fenyvesi és Sámuel)
Brassó, Buzasor 4 sz.

Látogassa meg a SVÁJCI MINTAVÁSÁRT BASELBEN

1934. április 7 — 17-ig.

Menetdíj-kedvezmények a bel- és külföldi vasutakon.

Felvilágosítást ad minden utazási iroda és a tisztelői képviselő:

Controlul Comercial S.A.R.

Kereskedelmi tudakozóiroda.

BUKAREST I, Str. Doamnei 21. Telef. 3-65/09
CERNĂUȚI, Piața Unirei 12. Telefon 201

Prima **bükk-tüzfát** szállít száraz napi áron

ORBAN és KELEMEN

BRASSÓ, MIRCEA VODĂ 8. — Telefon 3—86

Megrendelések feladhatók:

Kapu-utca 42 sz. az udvarban — Telefon 242;
Gonser R, Fetele-utca 23 és az „Agisz” rózsateri üzletben

HOTEL PENSIUNE WEBER, PREDEAL
KIADÓ MUNKA

Szobafestői munka 52 szállodai szobához, mázó-munka 900 m². Betonrozási munka 340 m². Írásbeli ajánlatokat kérek. Kedden és csütörtökön d. u. 2—3 óráig személyesen található, Str. Sft. Juon 26. Braşov.

2 szobás lakás

modern előszobával és tündőszobával
Április 1-re kiadó. Kut-utca (Calea Victoriei) 54. — Magas földszint. — Megtekinthető 10—11-ig.

A saniobi (szenjőbi) borzalmas kettős gyilkosság mótája? A gyilkosok fényképével megjelent! Az első kiadást percek alatt kapkodták széjjel, a második kiadás most jelent meg, ára 5 lej. Kapható mindenütt, vagy ahol nincs, megrendelhető a kiadótól: Vészi hírlapiroda Marghita, jud. Bihor. Visszatérítésként nagy árendéményt adunk!!!

OROSZLÁN védjegyű tetőcserepet csak „BOHN” gyárt Jimbolián!

A tüdőbaj gyógyítása, megelőzése

Írta: Dr. Müller Vilmos ig. főorvos, kir. tanácsos. — Fontos könyv a tüdőbaj gyógyításáról. Ára 90 lej. Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Összetört szívvel, mélyseges fájdalommal tudtuk, hogy a mindnyájunk által forrón szeretett jó fiú, testvér, sógor és rokon

Dr. Olasz György

ügyvédjelölt

életének 30-ik évében f. hó 15-én reggel nemes lelkét visszaadta I. remtőjének.

Drága halottunk porsátorát f. hó 18-án, vasárnap d. u. 3 órakor fogjuk a gyászházba a ref. egyház szertartása szerint a ref. temetőben lévő családi sírboltba örök nyugalomra helyezni.

Emlékét kegyelettel megőriztük!

Kovácsna, 1934 március 16.

A gyászoló család.

A. B. C. TEXTIL KÁDÁR és ÁCS

most Brassó,

Kapu-utca 10 sz. alatt

TAVASZRA:

férfi és női szöveleket

bélésárul és

női kabátokat

a legújabb divat szerint, gazdag választékban, legjobb minőségben, legolcsóbb árakban.

Gyümölcs- és sétányfákat,

cserjéket, rózsákat és szőlőültvényeket szállít a legjobb minőségben:

Ambrosi-Fischer és Tsai rt.

Kérjenek árjegyzéket.

Aiud — Nagyenyed.

Kérjenek árjegyzéket

HOTEL IMPERIAL

București, Calea Victoriei 49 szám, a királyi palota mellett.

A legközpontibb fekvésű, legegységesebb és legkényelmesebb szálloda — Teljesen átalakítva. — Szobák: fürdőszobával vagy anélkül, kilátás a Calea Victoriei-re és a királyi palotára. Új fogadó- és olvasóterem. Buffet — Családi helyiség. — Európai kiszolgálás. — Versenyvárak.

Az impotenciáról

Írta: Dr. DÉCSI IMRE kórházi főorvos

Ára 48 lej. — Kapható a BRASSOI LAPOK könyvosztályában.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej. vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Allásteresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk

Vétel-e adás

Ingyenutalvánnyal 4 pár zokni 100 lej, hatszoros talppal, sarokkal, orral. Felvilágosítás Gross Ferenc harisnyagyárában, Kapu-utca 38., udvarban.

Megvételre keresek 12—14 H. P., könnyen hordozható nyersolajmotort. Huszár Ferenc, Suseni. Jud. Ciuc 11033

Modern fogorvosi felszerelést, jókarban levőt, vennék. Részletes ajánlatokat ármegjelöléssel „Fogászat” jellegre a kiadóhivataltba kérek. 11077

40—50 holdas jószág megvételre kerestetik. Részletes ajánlatok „Brassó környéke” jellege alatt a kiadóhivataltba. 11068

Tejszállításra napi 250—300 literre sürgős ajánlatokat kérek. Blénessy Valea-Lunga, of. Moreni. Prahova. 11097

Egy Bösendorfer zongora 2500 lejért sürgősen eladó. Cim a kiadóban. 11093

Jókai összes műveit megvételre. Störbe Vodă 9. címre kérek. Ajánlatok București, telre keresi a Református Ináretnek. 1361

Allást keres

Szücssegéd, e szakmának minden ágában jártas, állandó alkalmazást keres. Leveleket „Jó munkaező” jellegre a kiadóba kérek. 11066

Baromfitenyésztő,

szakember keres április 1-jére vagy későbbre önálló állást Keltetésben, nevelésben, tenyésztésben, hizlalásban, vágásban és istál-épitésben egyaránt jártas 35 éves Elvégez minden munkát. Mezőgazdaságban is segédkezik. Megke resések „2682” jellege alatt a kiadóba kérem.

Allást nyer

Intelligens, jómegjelenésű, 50 éves özvegy vagyok. Házvezetőnői állást keresek, csak jó házhoz. Magányos urhoz is elmegyek, falura is. „Jó lélek” jellegre. 11083

Allást nyer

Kezdő, fiatal fogorvostárs kerestetik, teljes felszereléssel bíró bevezetett praxishoz. Cim a kiadóban. 11100

VIDÉKIEK!

Brassóban legolcsóbb az étkezés a Redoutban

Villásreggeli 1 pár debreceni 1 pohár sörrel 12 lej. Kötendő éte ek! — Gyors ligyemes kiszolgálás! — Kötendő borok! Azugai sörök!

Mindezt szavatol
Töptner Vili.

Hölgyek!

Megérkeztem külföldi utamról és si került magammal hozni az idény legújabb párisi és bécsi modeljeit, úgymint Svire, Raja, Seaso, An óra, Panama kalapokat Hölgyeim, míg a készlet tart, tekintés meg vételkőre lezettség nélkül, dis raktáramat Szalmakalapok már 15 lej. Alakítások 6 órában belül készülnek — Szívélyes pár fogásukat kéri: **Benedek Lenke**, Mode de Paris kápiszalon, Kapu-utca 32